

USTAWA

z dnia 16 lipca 2004 r.

Prawo telekomunikacyjne ¹⁾

(Dz. U. Nr 171, poz. 1800)

DZIAŁ I

Postanowienia ogólne

Rozdział 1

Zakres ustawy

Art. 1. 1. Ustawa określa:

- 1) zasady wykonywania i kontroli działalności polegającej na świadczeniu usług telekomunikacyjnych, dostarczaniu sieci telekomunikacyjnych lub udogodnień towarzyszących, zwanej dalej "działalnością telekomunikacyjną";
- 2) prawa i obowiązki przedsiębiorców telekomunikacyjnych;
- 3) prawa i obowiązki użytkowników oraz użytkowników urządzeń radiowych;
- 4) warunki podejmowania i wykonywania działalności polegającej na dostarczaniu sieci i udogodnień towarzyszących oraz świadczeniu usług telekomunikacyjnych, w tym sieci i usług służących rozpowszechnianiu lub rozprowadzaniu programów radiofonicznych i telewizyjnych;
- 5) warunki regulowania rynków telekomunikacyjnych;
- 6) warunki świadczenia usługi powszechnej;
- 7) warunki ochrony użytkowników usług;
- 8) warunki gospodarowania częstotliwościami, zasobami orbitalnymi oraz numeracją;
- 9) warunki przetwarzania danych w telekomunikacji i ochrony tajemnicy telekomunikacyjnej;
- 10) zadania i obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, w zakresie telekomunikacji;
- 11) wymagania, jakim powinny odpowiadać aparatura oraz urządzenia radiowe i telekomunikacyjne urządzenia końcowe;

12) funkcjonowanie administracji łączności, jej współdziałanie z innymi organami krajowymi oraz instytucjami Unii Europejskiej w zakresie regulacji telekomunikacji.

2. Celem ustawy jest stworzenie warunków dla:

- 1) wspierania równoprawnej i skutecznej konkurencji w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych;
- 2) rozwoju i wykorzystania nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej;
- 3) zapewnienia ładu w gospodarce numeracją, częstotliwościami oraz zasobami orbitalnymi;
- 4) zapewnienia użytkownikom maksymalnych korzyści w zakresie różnorodności, ceny i jakości usług telekomunikacyjnych;
- 5) zapewnienia neutralności technologicznej.

3. Przepisy ustawy nie naruszają przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804 i Nr 170, poz. 1652 oraz z 2004 r. Nr 93, poz. 891 i Nr 96, poz. 959) oraz ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2001 r. Nr 101, poz. 1114, z późn. zm. ²⁾).

Art. 2. Określenia użyte w ustawie oznaczają:

- 1) abonent - podmiot, który jest stroną umowy zawartej w formie pisemnej o świadczenie usług z dostawcą publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych;
- 2) aparat publiczny - publicznie dostępny telefon, w którym połączenie opłacane jest automatycznie, w szczególności za pomocą monety, żetonu, karty telefonicznej lub karty płatniczej;
- 3) aparatura - urządzenia elektryczne i elektroniczne oraz instalacje i systemy, które zawierają podzespoły elektryczne lub elektroniczne;
- 4) dostarczanie sieci telekomunikacyjnej - przygotowanie sieci telekomunikacyjnej w sposób umożliwiający świadczenie w niej usług, jej eksploatację, nadzór nad nią lub umożliwianie dostępu telekomunikacyjnego;
- 5) dostęp do lokalnej pętli abonenckiej - korzystanie z lokalnej pętli abonenckiej lub lokalnej podpętli abonenckiej pozwalające na korzystanie z pełnego pasma częstotliwości pętli abonenckiej (pełny dostęp do lokalnej pętli abonenckiej) lub niegłosowego pasma częstotliwości pętli abonenckiej przy zachowaniu możliwości korzystania z lokalnej pętli abonenckiej przez jej operatora do świadczenia usług telefonicznych (współdzielony dostęp do lokalnej pętli abonenckiej);

6) dostęp telekomunikacyjny - korzystanie z urządzeń telekomunikacyjnych, udogodnień towarzyszących lub usług świadczonych przez innego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, na określonych warunkach, celem świadczenia usług telekomunikacyjnych, polegające w szczególności na:

a) łączeniu urządzeń telekomunikacyjnych, w tym na dostępie do lokalnej pętli abonenckiej oraz urządzeń i usług niezbędnych do świadczenia usług w lokalnej pętli abonenckiej,

b) dostępie do budynków i infrastruktury telekomunikacyjnej,

c) dostępie do odpowiednich systemów oprogramowania, w tym do systemów wspomagających eksploatację,

d) dostępie do translacji numerów lub systemów zapewniających analogiczne funkcje,

e) dostępie do sieci telekomunikacyjnych, w tym na potrzeby roamingu,

f) dostępie do systemów dostępu warunkowego,

g) dostępie do usług sieci wirtualnych;

7) elektroniczny przewodnik po programach - środki lub rozwiązania techniczne umożliwiające wybór programów, stosowane w systemach telewizji cyfrowej, zawierające dodatkowe dane opisujące programy występujące w cyfrowym sygnale telewizyjnym;

8) infrastruktura telekomunikacyjna - urządzenia telekomunikacyjne, oprócz telekomunikacyjnych urządzeń końcowych, oraz w szczególności linie, kanalizacje kablowe, słupy, wieże, maszty, kable, przewody oraz osprzęt, wykorzystywane do zapewnienia telekomunikacji;

9) instrukcja - opracowaną przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego szczegółową instrukcję w zakresie prowadzonej przez niego rachunkowości regulacyjnej, zawierającą opis przyjętych w jego przedsiębiorstwie sposobów wyodrębnienia aktywów i pasywów, przychodów i kosztów na działalności w zakresie dostępu telekomunikacyjnego lub usług na rynku detalicznym;

10) interfejs - układ elektryczny, elektroniczny lub optyczny, z oprogramowaniem lub bez oprogramowania, umożliwiający łączenie, współpracę i wymianę sygnałów o określonej postaci pomiędzy urządzeniami połączonymi za jego pośrednictwem zgodnie z odpowiednią specyfikacją techniczną;

11) interfejs programu aplikacyjnego - oprogramowanie umożliwiające łączenie, współpracę, wymianę informacji pomiędzy aplikacjami dostarczonymi przez nadawców lub dostawców usług a urządzeniami telewizji cyfrowej służącymi do przekazywania cyfrowych sygnałów umożliwiających świadczenie usług telewizyjnych lub radiowych;

12) interfejs radiowy - interfejs umożliwiający połączenie drogą radiową, współpracę i wymianę informacji pomiędzy urządzeniami radiowymi;

13) interoperacyjność usług - zdolność sieci telekomunikacyjnych do efektywnej współpracy w celu zapewnienia wzajemnego dostępu użytkowników do usług świadczonych w tych sieciach;

14) kalkulacja kosztów - wyliczanie przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego kosztów związanych ze świadczeniem usług, odrębnie dla każdej z usług, dla której przedsiębiorca jest obowiązany prowadzić kalkulację kosztów, zgodnie z zatwierdzonym na dany rok obrotowy przez Prezesa URTiP opisem kalkulacji kosztów;

15) kolokacja - udostępnianie fizycznej przestrzeni lub urządzeń technicznych w celu umieszczenia i podłączenia niezbędnego sprzętu operatora podłączającego swoją sieć do sieci innego operatora lub korzystającego z dostępu do lokalnej pętli abonenckiej;

16) kompatybilność elektromagnetyczna - zdolność aparatury do zadowalającego działania w określonym środowisku elektromagnetycznym bez wprowadzania do tego środowiska niedopuszczalnych zaburzeń elektromagnetycznych;

17) komunikat - każdą informację wymienianą lub przekazywaną między określonymi użytkownikami za pośrednictwem publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych; nie obejmuje on informacji przekazanej jako część transmisji radiowych lub telewizyjnych transmitowanych poprzez sieć telekomunikacyjną, z wyjątkiem informacji odnoszącej się do możliwego do zidentyfikowania abonenta lub użytkownika otrzymującego informację;

18) konsument - osobę fizyczną wnoszącą o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych lub korzystającą z takich usług dla celów niezwiązanych bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub wykonywaniem zawodu;

19) lokalna pętla abonencka - obwód łączący zakończenie sieci bezpośrednio z punktem dostępu do stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej, w szczególności z przełącznicą główną lub równoważnym urządzeniem;

20) lokalna podpętla abonencka - obwód łączący zakończenie sieci z pośrednim punktem dostępu do stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej, w szczególności z koncentratorom lub innym urządzeniem dostępu pośredniego do stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej;

- 21) numer alarmowy - numer ustalony w ustawie lub w planie numeracji krajowej dla publicznych sieci telefonicznych udostępniany służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy;
- 22) numer geograficzny - numer ustalony w planie numeracji krajowej, w którym część ciągu cyfr zawiera wskaźnik obszaru geograficznego, wykorzystywany do kierowania połączeń do stałej lokalizacji zakończenia sieci;
- 23) numer niegeograficzny - numer ustalony w planie numeracji krajowej, który nie zawiera ciągu cyfr określającego wskaźnik obszaru geograficznego, w szczególności numer zakończenia ruchomej publicznej sieci telefonicznej, numer do którego połączenia są bezpłatne albo o podwyższonej opłacie;
- 24) odporność na zaburzenia elektromagnetyczne - zdolność aparatury do działania zgodnie z przeznaczeniem bez ograniczania wykonywanych funkcji w obecności zaburzeń elektromagnetycznych;
- 25) połączenie sieci - fizyczne i logiczne połączenie publicznych sieci telekomunikacyjnych użytkowanych przez tego samego lub różnych przedsiębiorców telekomunikacyjnych, celem umożliwienia użytkownikom korzystającym z usług lub sieci jednego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego komunikowania się z użytkownikami korzystającymi z usług lub sieci tego samego lub innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego albo dostępu do usług dostarczanych przez innego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego; połączenie sieci stanowi szczególny rodzaj dostępu telekomunikacyjnego realizowanego pomiędzy operatorami;
- 26) połączenie telefoniczne - połączenie ustanowione za pomocą publicznie dostępnej usługi telefonicznej, pozwalające na dwukierunkową łączność w czasie rzeczywistym;
- 27) przedsiębiorca telekomunikacyjny - przedsiębiorcę lub inny podmiot uprawniony do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów, który wykonuje działalność gospodarczą polegającą na dostarczaniu sieci telekomunikacyjnych, udogodnień towarzyszących lub świadczeniu usług telekomunikacyjnych, przy czym przedsiębiorca telekomunikacyjny, uprawniony do:
- a) świadczenia usług telekomunikacyjnych, zwany jest "dostawcą usług",
  - b) dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub udogodnień towarzyszących, zwany jest "operatorem";
- 28) publiczna sieć telefoniczna - publiczną sieć telekomunikacyjną wykorzystywaną do świadczenia publicznie dostępnych usług telefonicznych, zapewniającą łączność głosową między zakończeniami sieci, a także inne formy łączności, w szczególności przesyłanie faksów i danych;

29) publiczna sieć telekomunikacyjna - sieć telekomunikacyjną wykorzystywaną głównie do świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych;

30) publicznie dostępna usługa telefoniczna - usługę telekomunikacyjną dostępną dla ogółu użytkowników, w celu inicjowania i odbierania połączeń krajowych i międzynarodowych oraz uzyskania dostępu do służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy, za pomocą numeru lub numerów ustalonych w krajowym lub międzynarodowym planie numeracji telefonicznej, która ponadto może obejmować:

a) zapewnienie pomocy konsultanta dostawcy usług przy korzystaniu z usług telekomunikacyjnych,

b) uzyskanie informacji o numerach telefonicznych,

c) dostęp do spisów abonentów,

d) dostęp do aparatów publicznych,

e) korzystanie z usług na szczególnych warunkach,

f) korzystanie ze specjalnych udogodnień przez osoby niepełnosprawne,

g) korzystanie z połączeń z numerami niegeograficznymi;

31) publicznie dostępna usługa telekomunikacyjna - usługę telekomunikacyjną dostępną dla ogółu użytkowników;

32) rachunkowość regulacyjna - szczególny, w stosunku do rachunkowości prowadzonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm. ³⁾), rodzaj rachunkowości prowadzonej przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego w odniesieniu do jego działalności w zakresie świadczenia dostępu telekomunikacyjnego lub usług na rynku detalicznym, zgodnie z zatwierdzoną na dany rok obrotowy przez Prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty, zwanego dalej "Prezesem URTiP", instrukcją;

33) ruchoma publiczna sieć telefoniczna - publiczną sieć telefoniczną, w której zakończenia nie mają stałej lokalizacji;

34) rynek detaliczny - rynek wyrobów i usług w zakresie usług telekomunikacyjnych dla użytkowników końcowych;

35) sieć telekomunikacyjna - systemy transmisyjne oraz urządzenia komutacyjne lub przekierowujące, a także inne zasoby, które umożliwiają nadawanie, odbiór lub transmisję sygnałów za pomocą przewodów, fal

radiowych, optycznych lub innych środków wykorzystujących energię elektromagnetyczną, niezależnie od ich rodzaju;

36) służba radiokomunikacyjna - nadawanie, przesyłanie lub odbiór fal radiowych dla wypełnienia zadań określonych dla danej służby w międzynarodowych przepisach radiokomunikacyjnych;

37) służba radiokomunikacyjna amatorska - służbę radiokomunikacyjną mającą na celu nawiązywanie wzajemnych łączności, badania techniczne oraz indywidualne szkolenie wykonywane w celach niezarobkowych przez uprawnione osoby wyłącznie dla potrzeb własnych;

38) stacjonarna publiczna sieć telefoniczna - publiczną sieć telefoniczną, w której zakończenia sieci mają stałą lokalizację;

39) system dostępu warunkowego - środki lub rozwiązania techniczne, które powodują, że dostęp do zrozumiałej formy zabezpieczonych transmisji radiowych lub telewizyjnych jest uwarunkowany posiadaniem abonamentu lub uprzednio uzyskanego indywidualnego zezwolenia;

40) szkodliwe zaburzenie elektromagnetyczne - zaburzenie elektromagnetyczne, które:

a) zagraża funkcjonowaniu służby radionawigacyjnej lub służby radiokomunikacyjnej używanej stale lub czasowo w celu zapewnienia ochrony życia ludzkiego lub mienia, lub

b) w sposób poważny pogarsza, utrudnia lub w sposób powtarzający się przerywa wykonywanie służby radiokomunikacyjnej działającej zgodnie z przepisami prawa;

41) świadczenie usług telekomunikacyjnych - wykonywanie usług za pomocą własnej sieci, z wykorzystaniem sieci innego operatora lub sprzedaż we własnym imieniu i na własny rachunek usługi telekomunikacyjnej wykonywanej przez innego dostawcę usług;

42) telekomunikacja - nadawanie, odbiór lub transmisję informacji, niezależnie od ich rodzaju, za pomocą przewodów, fal radiowych bądź optycznych lub innych środków wykorzystujących energię elektromagnetyczną;

43) telekomunikacyjne urządzenie końcowe - urządzenie telekomunikacyjne przeznaczone do podłączenia bezpośrednio lub pośrednio do zakończeń sieci;

44) udogodnienia towarzyszące - dodatkowe możliwości funkcjonalne lub usługowe związane z siecią telekomunikacyjną, umożliwiające lub wspierające świadczenie w nich usług telekomunikacyjnych lub związane z usługą telekomunikacyjną, umożliwiające lub wspierające świadczenie tej usługi, w

szczegółności systemu dostępu warunkowego i elektroniczne przewodniki po programach;

45) urządzenie radiowe - urządzenie telekomunikacyjne umożliwiające komunikowanie się przy pomocy emisji lub odbioru fal radiowych;

46) urządzenie telekomunikacyjne - urządzenie elektryczne lub elektroniczne przeznaczone do zapewniania telekomunikacji;

47) usługa o wartości wzbożonej - każdą usługę telekomunikacyjną wymagającą przetworzenia danych o lokalizacji;

48) usługa telekomunikacyjna - usługę polegającą głównie na przekazywaniu sygnałów w sieci telekomunikacyjnej; nie stanowi tej usługi usługa poczty elektronicznej;

49) użytkownik - podmiot korzystający z publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej lub żądający świadczenia takiej usługi;

50) użytkownik końcowy - podmiot korzystający z publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej lub żądający świadczenia takiej usługi, dla zaspokojenia własnych potrzeb;

51) zaburzenie elektromagnetyczne - dowolne zjawisko elektromagnetyczne, które może obniżyć jakość działania aparatury albo niekorzystnie wpłynąć na materię ożywioną i nieożywioną;

52) zakończenie sieci - fizyczny punkt, w którym abonent otrzymuje dostęp do publicznej sieci telekomunikacyjnej; w przypadku sieci stosujących komutację lub przekierowywanie, zakończenie sieci identyfikuje się za pomocą konkretnego adresu sieciowego, który może być przypisany do numeru lub nazwy abonenta;

53) zasoby orbitalne - pozycje na orbicie geostacjonarnej lub orbity satelitarne, które są lub mogą być wykorzystywane do umieszczania sztucznych satelitów Ziemi przeznaczonych do zapewniania telekomunikacji.

Art. 3. 1. Do stosunków prawnych z zakresu telekomunikacji stosuje się przepisy Prawa telekomunikacyjnego, o ile wiążące Rzeczpospolitą Polską ratyfikowane umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej.

2. Jeżeli wiążące Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe, w tym wiążące uchwały organizacji międzynarodowych ustanowionych tymi umowami, przewidują jednakowe traktowanie podmiotu polskiego i podmiotu obcego, minister właściwy do spraw łączności zapewni również w aktach wykonawczych do niniejszej ustawy jednakowe traktowanie tych podmiotów.

3. Dla zwiększenia efektywności telekomunikacji minister właściwy do spraw łączności może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić do stosowania wymagania i zalecenia międzynarodowe o charakterze specjalistycznym, w tym dotyczące bezpieczeństwa i

prawidłowości telekomunikacji, gospodarowania numeracją, częstotliwościami oraz zasobami orbitalnymi, ustanawiane w szczególności przez:

- 1) Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny (ITU);
- 2) Europejską Konferencję Administracji Poczтовых i Telekomunikacyjnych (CEPT);
- 3) Europejski Komitet do spraw Normalizacji Elektrotechniki (CENELEC);
- 4) Międzynarodową Komisję Elektrotechniczną (IEC);
- 5) Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych (ETSI).

4. Wymagania i zalecenia, o których mowa w ust. 3, zwane są dalej "przepisami międzynarodowymi".

Art. 4. Przepisów art. 143 nie stosuje się do wykonywania działalności telekomunikacyjnej oraz używania urządzeń radiowych przez:

- 1) komórki organizacyjne i jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane oraz organy i jednostki organizacyjne nadzorowane lub podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych - dla własnych potrzeb;
- 2) organy i jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych - w odniesieniu do sieci telekomunikacyjnej eksploatowanej przez te organy i jednostki dla potrzeb Kancelarii Prezydenta, Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu i administracji rządowej;
- 3) jednostki sił zbrojnych obcych państw oraz jednostki organizacyjne innych zagranicznych organów państwowych, przebywające czasowo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie umów, których Rzeczpospolita Polska jest stroną - na czas pobytu;
- 4) jednostki organizacyjne Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu - dla własnych potrzeb;
- 5) jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych - dla własnych potrzeb;
- 6) przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne, zagraniczne misje specjalne oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowych, korzystające z przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów i zwyczajów międzynarodowych, mające swe siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - wyłącznie w zakresie związanym z działalnością dyplomatyczną tych podmiotów;
- 7) jednostki organizacyjne Służby Więziennej - dla własnych potrzeb;

8) komórki organizacyjne przeprowadzające czynności wywiadu skarbowego, które wchodzi w skład jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej nadzorowanych lub podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych - dla własnych potrzeb.

Art. 5. 1. Minister Obrony Narodowej oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw łączności, mogą w zakresie swojej właściwości określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki wykonywania działalności telekomunikacyjnej, o której mowa w art. 4 pkt 1 i 3, a także używania urządzeń radiowych przez podległe, nadzorowane i podporządkowane organy i jednostki organizacyjne oraz jednostki wymienione w art. 4 pkt 3, uwzględniając zakres zadań wykonywanych przez te organy i jednostki.

2. Prezes Rady Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady wykonywania działalności telekomunikacyjnej, a także używania urządzeń radiowych przez jednostki organizacyjne Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, uwzględniając zakres zadań wykonywanych przez te jednostki.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw łączności, może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki wykonywania działalności telekomunikacyjnej, a także używania urządzeń radiowych przez komórki organizacyjne przeprowadzające czynności wywiadu skarbowego, które wchodzi w skład jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej, uwzględniając zakres zadań wykonywanych przez te komórki.

4. Prezes Rady Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady wykonywania działalności telekomunikacyjnej przez organy i jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych - w odniesieniu do sieci telekomunikacyjnej eksploatowanej przez te organy i jednostki dla potrzeb Kancelarii Prezydenta, Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu i administracji rządowej, uwzględniając zakres zadań wykonywanych przez te organy i jednostki.

Art. 6. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny lub podmiot, który uzyskał rezerwację częstotliwości, zasobów orbitalnych lub przydział numeracji, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w art. 4, jest obowiązany na wezwanie Prezesa URTiP do przekazania informacji o realizowaniu przez niego obowiązków nałożonych ustawą lub decyzją Prezesa URTiP.

2. Prezes URTiP może wezwać do udzielenia informacji, o których mowa w ust. 1, jeżeli są one niezbędne w celu:

1) kontroli przestrzegania obowiązków odnoszących się do:

- a) współfinansowania usługi powszechnej,
- b) uiszczania opłat, o których mowa w dziale IX ustawy,
- c) zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego,
- d) świadczenia systemów dostępu warunkowego,

e) świadczenia usług na rynku detalicznym,

f) zapewnienia minimalnego zestawu łączy dzierżawionych,

g) wyboru dostawcy usług;

2) kontroli realizowania obowiązków wynikających z ustawy w sytuacji, gdy uprzednio dokonana kontrola wykazała, że obowiązki te są realizowane, a Prezes URTiP uzyskał informacje, że sytuacja ta uległa zmianie, albo w sytuacji, gdy prowadzone jest postępowanie kontrolne wszczęte z urzędu;

3) zapewnienia prawidłowego przebiegu procedur związanych z uzyskaniem rezerwacji częstotliwości, zasobów orbitalnych lub przydziału numeracji;

4) publikowania zestawień porównawczych odnoszących się do jakości i cen świadczonych usług telekomunikacyjnych;

5) prowadzenia statystyk i analiz rynku związanych z zapewnieniem dostępu i obowiązkiem świadczenia usługi powszechnej.

3. W wezwaniu, o którym mowa w ust. 1, Prezes URTiP obowiązany jest wskazać cel, w którym żądane informacje zostaną wykorzystane, oraz termin dostarczenia tych informacji.

Art. 7. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, którego roczne przychody z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej w poprzednim roku obrotowym przekroczyły kwotę 4 milionów złotych, jest obowiązany do przedkładania Prezesowi URTiP:

1) rocznego sprawozdania finansowego w terminie do dnia 30 czerwca;

2) danych dotyczących rodzaju i zakresu wykonywanej działalności telekomunikacyjnej oraz wielkości sprzedaży usług telekomunikacyjnych w terminie do dnia 31 marca.

2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, którego roczne przychody z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej w poprzednim roku obrotowym były równe lub mniejsze od kwoty 4 milionów złotych, jest obowiązany do przedkładania Prezesowi URTiP, w terminie do dnia 31 marca, danych dotyczących rodzaju i zakresu wykonywanej działalności telekomunikacyjnej oraz wielkości sprzedaży usług telekomunikacyjnych.

3. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, wzory formularzy służących do przekazywania Prezesowi URTiP danych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, wraz z objaśnieniami co do sposobu ich wypełniania, kierując się koniecznością zapewnienia Prezesowi URTiP informacji niezbędnych do właściwego realizowania jego obowiązków.

Art. 8. Prezes URTiP zapewnia dostęp do informacji otrzymanych od przedsiębiorców telekomunikacyjnych organom regulacyjnym innych państw członkowskich Unii Europejskiej, zwanych dalej "państwami członkowskimi", i Komisji Europejskiej, z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie.

Art. 9. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny może zastrzec informacje, dokumenty lub ich części zawierające tajemnicę przedsiębiorstwa, dostarczane na żądanie Prezesa URTiP lub na podstawie przepisów ustawy.

2. Prezes URTiP może uchylić zastrzeżenie w drodze decyzji, jeżeli uzna, że dane te są niezbędne.

3. Zastrzeżenie uwzględnia się przy ogłaszaniu informacji lub dokumentów oraz zapewnianiu dostępu do informacji publicznej.

4. W przypadku ustawowego obowiązku przekazania informacji lub dokumentów otrzymanych od przedsiębiorców innym organom krajowym, zagranicznym organom regulacyjnym lub Komisji Europejskiej, informacje i dokumenty przekazuje się wraz z zastrzeżeniem i pod warunkiem jego przestrzegania.

Rozdział 2

Wykonywanie gospodarczej działalności telekomunikacyjnej

Art. 10. 1. Działalność telekomunikacyjna będąca działalnością gospodarczą jest działalnością regulowaną i podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych, zwanego dalej "rejestrem".

2. Organem prowadzącym rejestr jest Prezes URTiP.

3. Organem prowadzącym rejestr w zakresie dostarczania systemów dostępu warunkowego, elektronicznych przewodników po programach i multipleksowania sygnałów cyfrowych jest Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, zwany dalej "Przewodniczącym KRRiT".

4. Wpisu do rejestru dokonuje się na podstawie złożonego przez przedsiębiorcę lub inny podmiot uprawniony do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów pisemnego wniosku zawierającego następujące dane:

1) firmę przedsiębiorcy lub nazwę innego podmiotu uprawnionego do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów, jego siedzibę i adres;

2) oznaczenie formy prawnej przedsiębiorcy lub innego podmiotu uprawnionego do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów;

3) numer identyfikacji podatkowej;

4) numer w rejestrze przedsiębiorców albo ewidencji działalności gospodarczej lub innym właściwym rejestrze;

5) oznaczenie osoby, która jest upoważniona do kontaktowania się w imieniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu uprawnionego do wykonywania

działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów, z Prezesem URTiP, jej siedzibę, adres lub numer telefonu;

6) imię, nazwisko, adres i numer telefonu osoby, która jest upoważniona do kontaktowania się w imieniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu uprawnionego do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów w nagłym przypadku związanym z funkcjonowaniem sieci telekomunikacyjnej lub świadczeniem usługi telekomunikacyjnej, której dotyczy wniosek;

7) ogólny opis sieci telekomunikacyjnej, usługi telekomunikacyjnej lub udogodnień towarzyszących, których dotyczy wniosek;

8) obszar, na którym będzie wykonywana działalność telekomunikacyjna;

9) przewidywaną datę rozpoczęcia działalności telekomunikacyjnej.

5. Wraz z wnioskiem przedsiębiorca lub inny podmiot uprawniony do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów składa oświadczenie następującej treści: "Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 Kodeksu karnego oświadczam, że:

1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych są zgodne z prawdą;

2) znane mi są i spełniam warunki wykonywania działalności telekomunikacyjnej, której dotyczy wniosek, wynikające z ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne."

6. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 5, powinno również zawierać:

1) firmę przedsiębiorcy lub nazwę innego podmiotu uprawnionego do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów, jego siedzibę i adres;

2) oznaczenie miejsca i daty złożenia oświadczenia;

3) podpis osoby uprawnionej do reprezentowania przedsiębiorcy lub innego podmiotu uprawnionego do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.

7. O dokonaniu zgłoszenia udogodnień towarzyszących, o których mowa w ust. 3, Przewodniczący KRRiT informuje Prezesa URTiP.

8. Organ, do którego złożono wniosek o wpis do rejestru, dokona wpisu przedsiębiorcy lub innego podmiotu uprawnionego do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów do rejestru w terminie do 7 dni od dnia wpływu tego wniosku wraz z oświadczeniem, o którym mowa w ust. 5.

9. Jeżeli organ, do którego złożono wniosek o wpis do rejestru, nie dokona wpisu w terminie, o którym mowa w ust. 8, a od dnia wpływu wniosku o wpis do rejestru upłynęło 14 dni, przedsiębiorca lub inny podmiot uprawniony do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów może rozpocząć wykonywanie działalności telekomunikacyjnej po uprzednim zawiadomieniu na piśmie organu, do którego złożono wniosek o wpis do rejestru. Nie dotyczy to przypadku, w którym organ, do którego złożono wniosek o wpis do rejestru, wezwał przedsiębiorcę lub inny podmiot uprawniony do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów do uzupełnienia wniosku o wpis do rejestru przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 8.

10. Do wniosku o wpis do rejestru stosuje się odpowiednio art. 64 Kodeksu postępowania administracyjnego.

11. Prezes URTiP powiadamia Przewodniczącego KRRiT o dokonaniu wpisu do rejestru przedsiębiorcy wykonującego działalność w zakresie dostarczania systemów dostępu warunkowego lub elektronicznych przewodników po programach.

12. Wniosek o wpis do rejestru, załączniki dołączane do tego wniosku oraz wpis do rejestru nie podlegają opłacie skarbowej.

13. Rejestr obejmuje następujące dane:

- 1) kolejny numer wpisu, zwany dalej "numerem z rejestru";
- 2) datę wpływu wniosku o wpis do rejestru oraz datę dokonania wpisu;
- 3) dane, o których mowa w ust. 4 pkt 1-8;
- 4) inne informacje wskazane w ustawie.

14. Rejestr może być prowadzony w systemie informatycznym.

15. Minister właściwy do spraw łączności może określić, w drodze rozporządzenia, rodzaje działalności telekomunikacyjnej, o której mowa w ust. 1, zwolnionej z obowiązku dokonania wpisu do rejestru, mając na uwadze charakter, zakres i rodzaj takiej działalności.

Art. 11. 1. Prezes URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczący KRRiT, w terminie 7 dni od dnia dokonania wpisu, wydaje z urzędu zaświadczenie o wpisie do rejestru, zwane dalej "zaświadczeniem".

2. Zaświadczenie powinno zawierać:

- 1) numer z rejestru;
- 2) dane, o których mowa w art. 10 ust. 13 pkt 2 i 3;
- 3) informację o prawach przysługujących przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu na podstawie ustawy.

3. W przypadku gdy dane zawarte w zaświadczeniu różnią się od danych zawartych w rejestrze, przyjmuje się, że wiążący charakter mają dane zawarte w rejestrze.

4. Wydanie zaświadczenia nie podlega opłacie skarbowej.

Art. 12. 1. Jeżeli nastąpiła zmiana danych, o których mowa w art. 10 ust. 4 pkt 1-8, przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany niezwłocznie złożyć pisemny wniosek do Prezesa URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczącego KRRiT, o dokonanie zmiany wpisu w rejestrze.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać numer z rejestru oraz numer identyfikacji podatkowej.

3. Prezes URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczący KRRiT, na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 1, dokonuje zmiany wpisu w rejestrze i wystawia aktualne zaświadczenie. Przepisy art. 11 stosuje się odpowiednio.

Art. 13. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o wpis lub zmianę wpisu do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych, kierując się dążeniem do uproszczenia i ułatwienia podejmowania działalności telekomunikacyjnej, a także koniecznością zapewnienia Prezesowi URTiP informacji potrzebnych do właściwego realizowania jego obowiązków.

Art. 14. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 10 ust. 3, kierując się dążeniem do uproszczenia i ułatwienia podejmowania tej działalności, a także koniecznością zapewnienia informacji potrzebnych do właściwego realizowania obowiązków organu rejestrującego.

Rozdział 3

Postępowanie konsultacyjne

Art. 15. Prezes URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczący KRRiT, przed podjęciem rozstrzygnięcia w sprawach:

- 1) analizy rynku i wyznaczenia przedsiębiorcy telekomunikacyjnego o znaczącej pozycji rynkowej lub uchylecia decyzji w tej sprawie,
- 2) nałożenia, zniesienia, utrzymania lub zmiany obowiązków regulacyjnych w stosunku do przedsiębiorcy telekomunikacyjnego o znaczącej pozycji lub nieposiadającego takiej pozycji,
- 3) decyzji dotyczących dostępu telekomunikacyjnego, o których mowa w art. 28-30,
- 4) innych wskazanych w ustawie

- przeprowadza postępowanie konsultacyjne, umożliwiając zainteresowanym podmiotom wyrażenie na piśmie w określonym terminie stanowiska do projektu rozstrzygnięcia.

Art. 16. 1. Prezes URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczący KRRiT, ogłasza rozpoczęcie postępowania konsultacyjnego, określając przedmiot i termin postępowania konsultacyjnego i udostępniając projekt rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem. Prezes URTiP lub Przewodniczący KRRiT informuje o wszczęciu postępowania konsultacyjnego Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej "Prezesem UOKiK". W sprawach dotyczących rynków transmisji radiofonicznych i telewizyjnych, innych niż te określone w art. 10 ust. 3, Prezes URTiP informuje o wszczęciu postępowania konsultacyjnego również Przewodniczącego KRRiT.

2. O ile organ właściwy nie ustali dłuższego terminu, postępowanie konsultacyjne trwa 30 dni od dnia ogłoszenia rozpoczęcia tego postępowania. Wyniki tego postępowania, a także niezastrzeżone stanowiska uczestników postępowania konsultacyjnego ogłaszane są w siedzibie, w biuletynie i na stronie internetowej organu.

Art. 17. W wyjątkowych przypadkach, wymagających pilnego działania ze względu na bezpośrednie i poważne zagrożenie konkurencyjności lub interesów użytkowników, Prezes URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczący KRRiT, może bez przeprowadzenia postępowania konsultacyjnego wydać decyzję w sprawach, o których mowa w art. 15, na okres nieprzekraczający 6 miesięcy. Wydanie kolejnej decyzji w tej samej sprawie poprzedza się postępowaniem konsultacyjnym.

Rozdział 4

Postępowanie konsolidacyjne

Art. 18. Jeżeli rozstrzygnięcia, o których mowa w art. 15, mogą mieć wpływ na stosunki handlowe między państwami członkowskimi, Prezes URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczący KRRiT, równocześnie z postępowaniem konsultacyjnym rozpoczyna postępowanie konsolidacyjne, przysyłając Komisji Europejskiej i organom regulacyjnym innych państw członkowskich projekty rozstrzygnięć wraz z ich uzasadnieniem.

Art. 19. 1. Jeżeli Komisja Europejska i organy regulacyjne innych państw członkowskich wyrażą w terminie, o którym mowa w art. 16 ust. 2, stanowisko do projektu rozstrzygnięcia, Prezes URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczący KRRiT, niezwłocznie uwzględni to stanowisko w możliwie najszerszym zakresie.

2. Jeżeli w zakresie ustalenia znaczącej pozycji rynkowej oraz w zakresie zamiaru zdefiniowania rynku właściwego innego niż rynki określone w Zaleceniu Komisji Europejskiej przyjętego na podstawie art. 15 ust. 1 dyrektywy 2002/21/WE z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (Dz. Urz. WE L 108 z 24.4.2002) Komisja Europejska stwierdzi, że proponowane rozstrzygnięcie może utrudnić rozwój jednolitego rynku lub mogłoby naruszyć prawo wspólnotowe, Prezes URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczący KRRiT, po upływie terminu, o którym mowa w art. 16 ust. 2, wstrzymuje wydanie decyzji na okres 2 miesięcy. W przypadku otrzymania w tym okresie wezwania Komisji Europejskiej do wycofania projektu decyzji, Prezes URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczący KRRiT, umarza postępowanie w sprawie. Prezes URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczący KRRiT, ma obowiązek uwzględnienia stanowiska Komisji Europejskiej

uzasadniającego wezwanie do wycofania projektu decyzji w przedmiocie, o którym mowa w niniejszym przepisie.

3. Prezes URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczący KRRiT, uwzględnia przy stosowaniu ustawy w największym możliwym stopniu wytyczne Komisji Europejskiej w sprawie analizy rynku i ustalania znaczącej pozycji rynkowej oraz zalecenie Komisji Europejskiej w sprawie właściwych rynków produktów i usług w sektorze łączności elektronicznej w ich aktualnym brzmieniu, a w przypadku odstąpienia od ich stosowania powiadamia Komisję Europejską, uzasadniając swe stanowisko.

Art. 20. 1. Przepis art. 17 stosuje się odpowiednio do spraw objętych postępowaniem konsolidacyjnym.

2. Prezes URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczący KRRiT, powiadamia niezwłocznie Komisję Europejską i organy regulacyjne innych państw członkowskich o powzięciu decyzji, o której mowa w art. 17.

DZIAŁ II

Regulowanie rynku telekomunikacyjnego

Rozdział 1

Analiza rynków właściwych, ustalanie i znoszenie obowiązków

Art. 21. 1. Prezes URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczący KRRiT, przeprowadza analizę rynków właściwych w zakresie wyrobów i usług telekomunikacyjnych.

2. Przez pojęcie rynku właściwego rozumie się rynek właściwy w rozumieniu ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

3. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni są obowiązani do udzielania informacji i dostarczania dokumentów na żądanie Prezesa URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczący KRRiT, w zakresie niezbędnym do dokonania badań rynków, o których mowa w ust. 1.

4. Żądanie, o którym mowa w ust. 3, powinno zawierać:

- 1) wskazanie zakresu informacji i okresu, którego dotyczą;
- 2) wskazanie celu żądania;
- 3) wskazanie terminu udzielenia informacji i dostarczenia dokumentów;
- 4) pouczenie o karach, o których mowa w art. 209 ust. 1.

5. Prezes URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczący KRRiT, przeprowadza regularnie, nie rzadziej niż co 2 lata, analizę właściwych rynków określonych w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 22 ust. 1, w celu:

- 1) utrzymania obowiązków, o których mowa w art. 25 ust. 4, jeżeli przedsiębiorca telekomunikacyjny, który został wyznaczony jako zajmujący znaczącą pozycję rynkową, nie utracił tej pozycji;
- 2) zmiany obowiązków, o których mowa w art. 25 ust. 4, jeżeli przedsiębiorca telekomunikacyjny, który został wyznaczony jako zajmujący znaczącą pozycję rynkową, nie utracił tej pozycji, ale zmiany na rynku właściwym uzasadniają zastosowanie nowych obowiązków;
- 3) zniesienia obowiązków, o których mowa w art. 25 ust. 4, jeżeli analiza rynku właściwego wykazała, że występuje na nim skuteczna konkurencja lub przedsiębiorca telekomunikacyjny utracił znaczącą pozycję rynkową;
- 4) wyznaczenia przedsiębiorcy lub przedsiębiorców telekomunikacyjnych o znaczącej pozycji rynkowej oraz nałożenia na nich obowiązków, o których mowa w art. 25 ust. 4, jeżeli rynek właściwy nie posiada bądź utracił cechy rynku, na którym występuje skuteczna konkurencja lub zmienił się przedsiębiorca telekomunikacyjny posiadający znaczącą pozycję rynkową.

Art. 22. 1. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, rynki właściwe podlegające analizie przez Prezesa URTiP, mając na uwadze poziom rozwoju krajowego rynku produktów i usług telekomunikacyjnych oraz zalecenie Komisji Europejskiej w sprawie właściwych rynków produktów i usług w sektorze łączności elektronicznej podlegających regulacji.

2. Zakres rynków transmisji radiofonicznych i telewizyjnych ustala się po zasięgnięciu opinii Przewodniczącego KRRiT.

3. W przypadku zastosowania w projekcie rozporządzenia postanowień odbiegających od treści zalecenia Komisji Europejskiej, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw łączności poddaje projekt rozporządzenia postępowaniu konsolidacyjnemu.

4. W postępowaniu konsolidacyjnym projekt rozporządzenia przekazuje się do Komisji Europejskiej i organów regulacyjnych innych państw członkowskich za pośrednictwem Prezesa URTiP.

5. Minister właściwy do spraw łączności stosuje odpowiednio art. 19 ust. 2 w przypadku zgłoszenia przez Komisję Europejską sprzeciwu do projektu rozporządzenia, o którym mowa w ust. 1.

Art. 23. 1. Niezwłocznie po wydaniu lub zmianie rozporządzenia, o którym mowa w art. 22 ust. 1, jednak nie później niż w terminie 30 dni od wejścia w życie lub każdej zmiany rozporządzenia, Prezes URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczący KRRiT, w drodze postanowienia, wszczyna postępowanie w sprawie ustalenia, czy na rynku właściwym występuje skuteczna konkurencja.

2. Analiza rynków właściwych następuje z uwzględnieniem wytycznych Komisji Europejskiej w sprawie analizy rynku i ustalania znaczącej pozycji rynkowej.

3. Zamknięcie postępowania, o którym mowa w ust. 1, następuje w drodze postanowienia, w którym Prezes URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczący KRRiT, stwierdza, czy na analizowanym rynku właściwym występuje skuteczna konkurencja.

4. Postanowienie, o którym mowa w ust. 3, Prezes URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczący KRRiT, wydaje w porozumieniu z Prezesem UOKiK.

5. Do projektu postanowienia, o którym mowa w ust. 3, stosuje się przepisy o postępowaniu konsultacyjnym.

6. W przypadku rynku uznanego decyzją Komisji Europejskiej za rynek ponadnarodowy Prezes URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczący KRRiT, przeprowadza jego analizę w porozumieniu z właściwymi krajowymi organami regulacyjnymi innych państw członkowskich, przy uwzględnieniu wytycznych Komisji Europejskiej w sprawie analizy rynku i ustalania znaczącej pozycji rynkowej, i stwierdza wspólnie z nimi, czy jeden lub więcej przedsiębiorców telekomunikacyjnych zajmuje na danym rynku znaczącą pozycję bądź czy występuje na nim skuteczna konkurencja.

Art. 24. 1. Jeżeli Prezes URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczący KRRiT, stwierdzi, że na rynku właściwym nie występuje skuteczna konkurencja, wszczyna postępowanie w sprawie wyznaczenia przedsiębiorcy lub przedsiębiorców telekomunikacyjnych o znaczącej pozycji na rynku właściwym oraz nałożenia obowiązków regulacyjnych przewidzianych w ustawie.

2. Znaczącą pozycję rynkową zajmuje przedsiębiorca telekomunikacyjny, który na rynku właściwym samodzielnie posiada pozycję ekonomiczną odpowiadającą dominacji w rozumieniu przepisów prawa wspólnotowego.

3. Kryteriami stosowanymi przez Prezesa URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczącego KRRiT, przy ocenie pozycji znaczącej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego na rynku właściwym są, w szczególności:

- 1) udział przedsiębiorcy w rynku właściwym;
- 2) brak technicznej i ekonomicznej zasadności budowy alternatywnej infrastruktury telekomunikacyjnej;
- 3) istnienie przewagi technologicznej przedsiębiorcy;
- 4) brak albo niewielki poziom równoważącej siły nabywczej;
- 5) łatwy bądź uprzywilejowany dostęp przedsiębiorcy do rynków kapitałowych bądź zasobów finansowych;
- 6) ekonomie skali;
- 7) ekonomie zakresu;
- 8) pionowe zintegrowanie przedsiębiorcy;

- 9) poziom rozwoju sieci dystrybucji i sprzedaży przedsiębiorcy;
- 10) brak potencjalnej konkurencji;
- 11) istnienie barier dla dalszego rozwoju przedsiębiorcy oraz rynku właściwego;
- 12) istnienie barier wejścia na rynek właściwy.

4. Dwóch lub więcej przedsiębiorców telekomunikacyjnych zajmuje kolektywną pozycję znaczącą, jeżeli nawet przy braku powiązań organizacyjnych lub innych związków między nimi posiadają na rynku właściwym pozycję ekonomiczną odpowiadającą dominacji w rozumieniu przepisów prawa wspólnotowego.

5. Prezes URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczący KRRiT, może uznać, że dwóch lub więcej przedsiębiorców telekomunikacyjnych zajmuje kolektywną znaczącą pozycję na rynku właściwym, jeżeli, oceniając poziom koncentracji tego rynku i jego przejrzystość, stwierdzi w szczególności:

- 1) dojrzałość rynku;
- 2) zastój albo umiarkowany wzrost popytu;
- 3) niską elastyczność popytu;
- 4) jednorodność produktów;
- 5) podobne struktury kosztów przedsiębiorców;
- 6) podobne udziały w rynku;
- 7) brak innowacji technologicznych, dojrzałość technologii;
- 8) brak możliwości zwiększenia produkcji lub świadczenia usług;
- 9) wysokie bariery dostępu do rynku;
- 10) brak równoważącej siły nabywczej;
- 11) brak potencjalnej konkurencji;
- 12) różnego rodzaju nieformalne lub inne powiązania pomiędzy danymi przedsiębiorcami;
- 13) brak albo ograniczenie konkurencji cenowej;
- 14) możliwość stosowania mechanizmów odwetowych.

6. Uznanie przedsiębiorcy lub przedsiębiorców telekomunikacyjnych za posiadających znaczącą pozycję rynkową może nastąpić na podstawie wyników oceny kryteriów, o których mowa w ust. 3 lub 5, przy czym kryteria te nie muszą być spełnione łącznie.

7. Jeżeli przedsiębiorca telekomunikacyjny zajmuje znaczącą pozycję na rynku właściwym, można go uznać za przedsiębiorcę zajmującego znaczącą pozycję na rynku powiązanym, jeżeli powiązania pomiędzy obu rynkami są tego rodzaju, że siła rynkowa przedsiębiorcy jest przenoszona z rynku właściwego na rynek powiązany w taki sposób, że wzmacnia pozycję tego przedsiębiorcy na rynku powiązanym.

Art. 25. 1. Prezes URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczący KRRiT, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie wyznaczenia przedsiębiorcy lub przedsiębiorców telekomunikacyjnych o znaczącej pozycji na rynku właściwym lub nałożenia obowiązków regulacyjnych określonych w ustawie, przygotowuje projekt decyzji. Do projektu decyzji stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu konsultacyjnym lub konsolidacyjnym.

2. Decyzje dotyczące wyznaczenia przedsiębiorcy lub przedsiębiorców o znaczącej pozycji na rynku właściwym lub nałożenia obowiązków regulacyjnych określonych w ustawie są wydawane przez Prezesa URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczącego KRRiT, w porozumieniu z Prezesem UOKiK.

3. Decyzje w sprawie wyznaczenia przedsiębiorcy o znaczącej pozycji na rynkach transmisji radiofonicznych lub telewizyjnych, innych niż sprawy określone w art. 10 ust. 3, lub nałożenia obowiązków regulacyjnych określonych w ustawie Prezes URTiP wydaje w porozumieniu z Prezesem UOKiK i Przewodniczącym KRRiT.

4. W decyzjach, o których mowa w ust. 2 i 3, Prezes URTiP, a w zakresie określonym w art. 10 ust. 3 - Przewodniczący KRRiT, nakłada, utrzymuje, zmienia lub znosi jeden lub więcej obowiązków regulacyjnych, o których mowa w art. 34, art. 36-40, art. 42, art. 44-47 i art. 72 ust. 3, biorąc pod uwagę adekwatność danego obowiązku do zidentyfikowanego problemu, proporcjonalność oraz cele określone w art. 1 ust. 2, z uwzględnieniem art. 1 ust. 3.

Rozdział 2

Dostęp telekomunikacyjny

Art. 26. 1. Operator publicznej sieci telekomunikacyjnej jest obowiązany do prowadzenia negocjacji w sprawie zawarcia umowy o dostępie telekomunikacyjnym na wniosek innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego lub podmiotów, o których mowa w art. 4 pkt 1, 2, 4, 5, 7 i 8, w celu świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych oraz zapewnienia interoperacyjności usług.

2. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni negocjując postanowienia umowy o dostępie telekomunikacyjnym, są obowiązani uwzględniać obowiązki na nich nałożone.

3. Informacje uzyskane w związku z negocjacjami mogą być wykorzystane wyłącznie zgodnie z ich przeznaczeniem i podlegają obowiązkowi zachowania poufności, o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

4. O ile ustawa nie stanowi inaczej, przepisy tego rozdziału odnoszące się do przedsiębiorców telekomunikacyjnych mają zastosowanie odpowiednio do podmiotów, o których mowa w art. 4 pkt 1, 2, 4, 5, 7 i 8.

5. Operator państwa członkowskiego ubiegający się o dostęp telekomunikacyjny nie jest obowiązany dokonywać wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 10, jeżeli nie wykonuje działalności telekomunikacyjnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 27. 1. Prezes URTiP może, na pisemny wniosek każdej ze stron negocjacji o zawarcie umowy o dostępie telekomunikacyjnym albo z urzędu, w drodze postanowienia, określić termin zakończenia negocjacji o zawarcie tej umowy, nie dłuższy niż 90 dni, licząc od dnia wystąpienia z wnioskiem o zawarcie umowy o dostęp telekomunikacyjny.

2. W przypadku niepodjęcia negocjacji, odmowy dostępu telekomunikacyjnego przez podmiot do tego obowiązany lub niezawarcia umowy w terminie, o którym mowa w ust. 1, każda ze stron może zwrócić się do Prezesa URTiP z wnioskiem o wydanie decyzji w sprawie rozstrzygnięcia kwestii spornych lub określenia warunków współpracy.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, powinien zawierać projekt umowy o dostępie telekomunikacyjnym, zawierający stanowiska stron w zakresie określonym ustawą, z zaznaczeniem tych części umowy, co do których strony nie doszły do porozumienia.

4. Strony są obowiązane do przedłożenia Prezesowi URTiP, na jego żądanie, w terminie 14 dni, swoich stanowisk wobec rozbieżności oraz dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku.

Art. 28. 1. Prezes URTiP podejmuje decyzję o dostępie telekomunikacyjnym w terminie 90 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w art. 27 ust. 2, biorąc pod uwagę następujące kryteria:

- 1) interes użytkowników sieci telekomunikacyjnych;
- 2) obowiązki nałożone na przedsiębiorców telekomunikacyjnych;
- 3) promocję nowoczesnych usług telekomunikacyjnych;
- 4) charakter zaistniałych kwestii spornych oraz praktyczną możliwość wdrożenia rozwiązań dotyczących technicznych i ekonomicznych aspektów dostępu telekomunikacyjnego, zarówno zaproponowanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych będących stronami negocjacji, jak też mogących stanowić rozwiązania alternatywne;
- 5) zapewnienie:
  - a) integralności sieci oraz interoperacyjności usług,
  - b) niedyskryminujących warunków dostępu telekomunikacyjnego,

c) rozwoju konkurencyjnego rynku usług telekomunikacyjnych;

6) pozycje rynkowe przedsiębiorców telekomunikacyjnych, których sieci są łączone;

7) interes publiczny, w tym ochronę środowiska;

8) utrzymanie ciągłości świadczenia usługi powszechnej.

2. Prezes URTiP podejmuje decyzję o zapewnieniu podmiotom, o których mowa w art. 4 pkt 1, 2, 4, 5, 7 i 8, dostępu telekomunikacyjnego w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w art. 27 ust. 2, biorąc pod uwagę kryteria, o których mowa w ust. 1 pkt 1-4, pkt 5 lit. a i c oraz pkt 6-8, oraz potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, a także specyficzny charakter zadań wykonywanych przez te podmioty.

3. Decyzja o dostępie telekomunikacyjnym w zakresie połączenia sieci może zawierać postanowienia, o których mowa w art. 31 ust. 2 i 3.

4. Decyzja o dostępie telekomunikacyjnym zastępuje umowę o dostępie telekomunikacyjnym w zakresie objętym decyzją.

5. W przypadku zawarcia przez zainteresowane strony umowy o dostępie telekomunikacyjnym, decyzja o dostępie telekomunikacyjnym wygasa z mocy prawa w części objętej umową.

6. Decyzja o dostępie telekomunikacyjnym może zostać zmieniona przez Prezesa URTiP na wniosek każdej ze stron, której ona dotyczy, lub z urzędu, w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia ochrony interesów użytkowników końcowych, skutecznej konkurencji lub interoperacyjności usług.

7. W sprawach dochodzenia roszczeń majątkowych, z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków wynikających z decyzji o dostępie telekomunikacyjnym, właściwa jest droga postępowania sądowego.

8. Prezes URTiP wydaje decyzję o dostępie telekomunikacyjnym obejmującą wszystkie ustalenia niezbędne do zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, jeżeli jedną ze stron jest przedsiębiorca telekomunikacyjny, na którego został nałożony obowiązek na podstawie art. 34 i art. 45.

Art. 29. Prezes URTiP może z urzędu, w drodze decyzji, zmienić treść umowy o dostępie telekomunikacyjnym lub zobowiązać strony umowy do jej zmiany, w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia ochrony interesów użytkowników końcowych, skutecznej konkurencji lub interoperacyjności usług.

Art. 30. Do zmian umów o dostępie telekomunikacyjnym stosuje się odpowiednio przepisy art. 26-28 i art. 33.

Art. 31. 1. Warunki dostępu telekomunikacyjnego i związanej z tym współpracy przedsiębiorcy telekomunikacyjni ustalają w umowie o dostępie telekomunikacyjnym, zawartej na piśmie pod rygorem nieważności.

2. Umowa o dostępie telekomunikacyjnym w zakresie połączenia sieci, zwana dalej "umową o połączeniu sieci", powinna zawierać postanowienia dotyczące co najmniej:

- 1) umiejscowienia punktów połączenia sieci telekomunikacyjnych;
- 2) warunków technicznych połączenia sieci telekomunikacyjnych;
- 3) rozliczeń z tytułu:
  - a) zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego oraz wzajemnego korzystania z sieci telekomunikacyjnych,
  - b) niewykonania lub nienależytego wykonania świadczonych wzajemnie usług telekomunikacyjnych;
- 4) sposobów wypełniania wymagań:
  - a) w zakresie interoperacyjności usług, integralności sieci, postępowań w sytuacjach szczególnych zagrożeń oraz awarii, zachowania tajemnicy telekomunikacyjnej i ochrony danych w sieci,
  - b) dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej;
- 5) procedur rozstrzygania sporów;
- 6) postępowania w przypadkach:
  - a) zmian treści umowy,
  - b) badań interoperacyjności usług świadczonych w połączonych sieciach telekomunikacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem badań jakości usług telekomunikacyjnych,
  - c) przebudowy połączonych sieci telekomunikacyjnych,
  - d) zmian oferty usług telekomunikacyjnych,
  - e) zmian numeracji;
- 7) warunków rozwiązania umowy, dotyczących w szczególności zachowania ciągłości świadczenia usługi powszechnej, jeżeli jest świadczona w łączonych sieciach telekomunikacyjnych, ochrony interesów użytkowników, a także potrzeb obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego;

8) rodzajów wzajemnie świadczonych usług telekomunikacyjnych.

3. Umowa o połączeniu sieci może także zawierać, w zależności do rodzajów łączonych sieci, odpowiednie postanowienia dotyczące:

1) zapewnienia ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych w przypadku rozwiązania umowy;

2) warunków kolokacji na potrzeby połączenia sieci;

3) utrzymania jakości świadczonych usług telekomunikacyjnych;

4) efektywnego wykorzystania zasobów częstotliwości lub zasobów orbitalnych;

5) współwykorzystywania zasobów numeracji, w tym zapewnienia:

a) równego dostępu do usług polegających na udzielaniu informacji o numerach abonentów, do numerów alarmowych oraz innych numeracji uzgodnionych w skali międzynarodowej, z zastrzeżeniem wymagań podmiotów, o których mowa w art. 4 pkt 1, 2, 4, 5, 7 i 8,

b) przenoszenia numerów;

6) świadczeń dodatkowych, a także usług pomocniczych i zaawansowanych, związanych z wzajemnym świadczeniem usług telekomunikacyjnych, a w szczególności:

a) pomocy konsultanta operatora,

b) krajowej i międzynarodowej informacji o numerach telefonicznych,

c) usługi prezentacji identyfikacji linii wywołującej i wywoływanej,

d) przekierowania połączeń telefonicznych,

e) usług połączeń telefonicznych realizowanych za pomocą karty telefonicznej,

f) realizacji bezpłatnych połączeń telefonicznych lub usług o podwyższonej opłacie,

g) realizacji usług sporządzania wykazów wykonywanych usług telekomunikacyjnych, fakturowania lub windykacji.

Art. 32. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania związane z połączeniem sieci telekomunikacyjnych, w zakresie dotyczącym:

1) wykonywania obowiązków związanych z połączeniem sieci telekomunikacyjnych dotyczących spełniania wymagań w zakresie interoperacyjności usług, integralności sieci, postępowań w sytuacjach szczególnych zagrożeń oraz awarii, zapewnienia podmiotom, o których mowa w art. 4 pkt 1, 2, 4, 5, 7 i 8, dostępu telekomunikacyjnego do publicznej sieci telekomunikacyjnej oraz zachowania tajemnicy telekomunikacyjnej i ochrony danych w sieci,

2) rozliczeń z tytułu wzajemnego korzystania z sieci telekomunikacyjnej

- w celu zapewnienia skutecznej konkurencji na rynku telekomunikacyjnym i ochrony użytkowników końcowych.

Art. 33. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny obowiązany na podstawie art. 34 lub art. 45 oraz podmiot, o którym mowa w art. 4 pkt 1, 2, 4, 5, 7 i 8, będący stroną umowy o dostępie telekomunikacyjnym, przekazuje tekst tej umowy Prezesowi URTiP w terminie 14 dni od dnia jej podpisania.

2. Z zastrzeżeniem ust. 3, umowy o dostępie telekomunikacyjnym, o których mowa w ust. 1, są jawne. Prezes URTiP udostępnia je nieodpłatnie zainteresowanym podmiotom na ich wniosek.

3. Prezes URTiP, na wniosek strony umowy o dostępie telekomunikacyjnym, może wyrazić zgodę, aby niektóre postanowienia umowy były wyłączone z obowiązku jawności. Wyłączenie to nie może obejmować rozliczeń z tytułu dostępu telekomunikacyjnego.

Art. 34. 1. Prezes URTiP, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 25 ust. 4, może, w drodze decyzji, nałożyć na operatora o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek uwzględniania uzasadnionych wniosków przedsiębiorców telekomunikacyjnych o zapewnienie im dostępu telekomunikacyjnego, w tym użytkowania elementów sieci oraz udogodnień towarzyszących, w szczególności biorąc pod uwagę poziom konkurencyjności rynku detalicznego i interes użytkowników końcowych.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, może w szczególności polegać na:

1) zapewnieniu możliwości zarządzania obsługą użytkownika końcowego przez uprawnionego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego i podejmowania rozstrzygnięć dotyczących wykonywania usług na jego rzecz;

2) zapewnieniu określonych elementów sieci telekomunikacyjnej, w tym linii, łączy lub lokalnych pętli abonenckich; obowiązek udostępnienia lokalnych pętli abonenckich może dotyczyć pełnej pętli lub podpętli, w warunkach pełnego dostępu lub dostępu współdzielonego, wraz z kolokacją, dostępem do połączeń kablowych i odpowiednich systemów informacyjnych;

- 3) oferowaniu usług na warunkach hurtowych w celu ich dalszej sprzedaży przez innego przedsiębiorcę;
- 4) przyznawaniu dostępu do interfejsów, protokołów lub innych kluczowych technologii niezbędnych dla interoperacyjności usług, w tym usług sieci wirtualnych;
- 5) zapewnieniu infrastruktury telekomunikacyjnej, kolokacji oraz innych form wspólnego korzystania z budynków;
- 6) zapewnieniu funkcji sieci niezbędnych do zapewnienia pełnej interoperacyjności usług, w tym świadczenia usług w sieciach inteligentnych;
- 7) zapewnieniu usług roamingu w sieciach ruchomych;
- 8) zapewnieniu systemów wspierania działalności operacyjnej lub innych systemów oprogramowania niezbędnych dla skutecznej konkurencji, w tym systemów taryfowych, systemów wystawiania faktur i pobierania należności;
- 9) zapewnieniu udogodnień towarzyszących w dziedzinie transmisji radiofonicznych lub telewizyjnych;
- 10) zapewnieniu połączenia sieci lub urządzeń telekomunikacyjnych oraz udogodnień z nimi związanych;
- 11) prowadzeniu negocjacji w sprawie dostępu telekomunikacyjnego w dobrej wierze oraz utrzymywaniu uprzednio ustanowionego dostępu telekomunikacyjnego do określonych sieci telekomunikacyjnych, urządzeń lub udogodnień towarzyszących;
- 12) świadczeniu usług telekomunikacyjnych na zasadach preferencyjnych zgodnie z art. 176 ust. 2 pkt 6 i 7, art. 177 ust. 2 i art. 178 ust. 1 pkt 1.

3. Wniosek przedsiębiorcy telekomunikacyjnego o zapewnienie mu dostępu telekomunikacyjnego uważa się za uzasadniony, jeżeli uwzględnia on zakres obowiązku ustalonego w decyzji, o której mowa w ust. 1, oraz warunki, o których mowa w art. 35 ust. 1.

Art. 35. 1. Prezes URTiP może określić w decyzji, o której mowa w art. 34 ust. 1, w zakresie niezbędnym dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania sieci telekomunikacyjnej, techniczne lub eksploatacyjne warunki, jakie przedsiębiorca telekomunikacyjny zapewniający dostęp telekomunikacyjny lub przedsiębiorcy telekomunikacyjni korzystający z takiego dostępu będą musieli spełnić.

2. Przy ustalaniu zakresu obowiązku dostępu telekomunikacyjnego Prezes URTiP uwzględnia w szczególności:

- 1) techniczną i ekonomiczną zasadność budowy konkurencyjnej infrastruktury telekomunikacyjnej, z uwzględnieniem dostępności na rynku urządzeń telekomunikacyjnych, charakteru i rodzaju zastosowanego połączenia sieci i dostępu telekomunikacyjnego;

- 2) możliwość zapewnienia proponowanego dostępu telekomunikacyjnego z uwzględnieniem posiadanej pojemności sieci;
- 3) wstępne inwestycje dokonane przez właściciela urządzeń lub udogodnień towarzyszących, mając na uwadze ryzyko inwestycyjne;
- 4) konieczność zapewnienia konkurencji w dłuższym okresie;
- 5) odpowiednie prawa własności intelektualnej;
- 6) świadczenie usług obejmujących swoim zasięgiem kontynent europejski.

Art. 36. Prezes URTiP może, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 25 ust. 4, w drodze decyzji, nałożyć na operatora o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek równego traktowania przedsiębiorców telekomunikacyjnych w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, w szczególności przez oferowanie jednakowych warunków w porównywalnych okolicznościach, a także oferowanie usług oraz udostępnianie informacji na warunkach nie gorszych od stosowanych w ramach własnego przedsiębiorstwa, lub w stosunkach z podmiotami zależnymi.

Art. 37. 1. Prezes URTiP może, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 25 ust. 4, w drodze decyzji, nałożyć na operatora o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek ogłaszania lub udostępniania informacji w sprawach zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, dotyczących informacji księgowych, specyfikacji technicznych sieci i urządzeń telekomunikacyjnych, charakterystyki sieci, zasad i warunków świadczenia usług oraz korzystania z sieci, a także opłat.

2. Prezes URTiP określa w decyzji, o której mowa w ust. 1, stopień uszczegółowienia informacji oraz formę, miejsce i terminy ogłaszania lub udostępniania tych informacji.

3. Prezes URTiP może żądać od operatora o znaczącej pozycji rynkowej dostarczania dokumentów oraz udzielania informacji w celu weryfikacji obowiązków, o których mowa w ust. 1, w art. 36 i art. 42.

4. Informacje, o których mowa w ust. 3, są publikowane w Biuletynie Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty, zwanym dalej "Biuletynem URTiP", z uwzględnieniem interesu operatora dostarczającego informacje.

Art. 38. 1. Prezes URTiP może, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 25 ust. 4, w drodze decyzji, nałożyć na operatora o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej w sposób umożliwiający identyfikację przepływów transferów wewnętrznych związanych z działalnością w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, zgodnie z przepisami art. 49-54.

2. Operator prowadzi rachunkowość regulacyjną zgodnie z zatwierdzoną przez Prezesa URTiP szczegółową instrukcją.

Art. 39. 1. Prezes URTiP może, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 25 ust. 4, w drodze decyzji, nałożyć na operatora o znaczącej pozycji rynkowej obowiązki:

1) kalkulacji uzasadnionych kosztów świadczenia dostępu telekomunikacyjnego, wskazując sposoby kalkulacji kosztów, jakie operator powinien stosować na podstawie przepisów rozporządzenia, o którym mowa w art. 51, zgodnie z zatwierdzonym przez Prezesa URTiP opisem kalkulacji kosztów;

2) stosowania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego, uwzględniających zwrot uzasadnionych kosztów operatora.

2. Operator, na którego został nałożony obowiązek, o którym mowa w ust. 1, przedstawia Prezesowi URTiP szczegółowe uzasadnienie wysokości opłat w oparciu o uzasadnione koszty.

3. W celu weryfikacji prawidłowości obliczonych przez operatora, na którego nałożono obowiązek, o którym mowa w ust. 1, uzasadnionych kosztów, Prezes URTiP przeprowadza badanie, o którym mowa w art. 53 ust. 5, do którego może stosować inne metody kalkulacji kosztów niż stosowane przez operatora.

4. Jeżeli weryfikacja prawidłowości wysokości opłat wykazała rozbieżności w stosunku do wyniku kalkulacji przedstawionego przez operatora, Prezes URTiP może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek odpowiedniego dostosowania tych opłat. W decyzji określa się wysokość tych opłat albo ich maksymalny lub minimalny poziom.

Art. 40. 1. Prezes URTiP może, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 25 ust. 4, w drodze decyzji, nałożyć na operatora o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek ustalania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego w oparciu o ponoszone koszty.

2. Operator, na którego został nałożony obowiązek, o którym mowa w ust. 1, przedstawia Prezesowi URTiP uzasadnienie wysokości opłat ustalonych w oparciu o ponoszone koszty.

3. W celu oceny prawidłowości wysokości opłat stosowanych przez operatora, o którym mowa w ust. 1, Prezes URTiP może uwzględnić wysokości opłat stosowanych na porównywalnych rynkach konkurencyjnych.

4. W przypadku gdy ocena prawidłowości wysokości opłat wykazała rozbieżności w stosunku do opłat stosowanych przez operatora, Prezes URTiP może w drodze decyzji nałożyć obowiązek odpowiedniego dostosowania tych opłat. W decyzji określa się wysokość opłat albo ich maksymalny lub minimalny poziom, biorąc pod uwagę koszty ponoszone przez operatora, promocję efektywności i zrównoważonej konkurencji, zapewnienie maksymalnej korzyści dla użytkowników końcowych, uwzględniając przy tym wysokość opłat stosowanych na porównywalnych rynkach konkurencyjnych.

Art. 41. 1. Opłaty za wzajemne korzystanie z połączonych sieci związane z realizacją przenoszenia numerów między sieciami powinny uwzględniać ponoszone koszty.

2. Opłaty za wzajemne korzystanie z połączonych sieci i za dostęp telekomunikacyjny związane z realizacją wyboru dostawcy usług powinny uwzględniać ponoszone koszty.

Art. 42. 1. Prezes URTiP może nałożyć, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 25 ust. 4, w drodze decyzji, na operatora o znaczącej pozycji rynkowej, na którego został

nałożony obowiązek równego traktowania zgodnie z art. 36, lub wraz z tym obowiązkiem, obowiązek przygotowania i przedstawienia w określonym terminie projektu oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym, której stopień szczegółowości określi w decyzji.

2. Oferta ramowa o dostępie telekomunikacyjnym powinna określać warunki i zasady współpracy z operatorem, o którym mowa w ust. 1, oraz opłaty za usługi w zakresie dostępu telekomunikacyjnego.

3. Oferta ramowa o dostępie telekomunikacyjnym powinna składać się z wyodrębnionych pakietów, które będą zawierać odpowiednie, ze względu na wykonywaną przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych działalność telekomunikacyjną, elementy dostępu telekomunikacyjnego.

4. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, zakres oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym w zakresie połączeń sieci, łączy dzierżawionych oraz uwolnienia lokalnej pętli abonenckiej, biorąc pod uwagę potrzeby rynku, rozwój konkurencyjności oraz interoperacyjność usług.

5. Oferta ramowa o dostępie telekomunikacyjnym w zakresie połączeń sieci powinna zawierać przejrzystą i kompletną listę usług oraz technicznych i ekonomicznych warunków ich świadczenia, oferowanych przez operatora.

6. Jeżeli operator, oprócz obowiązku, o którym mowa w ust. 1, został obowiązany do zapewnienia dostępu do lokalnej pętli abonenckiej, oferta ramowa o dostępie telekomunikacyjnym w zakresie dostępu do lokalnej pętli abonenckiej realizowanej za pomocą pary przewodów metalowych powinna zawierać co najmniej:

- 1) warunki zapewnienia dostępu do lokalnej pętli abonenckiej;
- 2) usługi kolokacyjne;
- 3) warunki dostępu do systemów informacyjnych;
- 4) warunki świadczenia usług.

Art. 43. 1. Prezes URTiP zatwierdza projekt oferty ramowej, jeżeli odpowiada on przepisom prawa i potrzebom rynku wskazanym w decyzji nakładającej obowiązek przedłożenia oferty ramowej albo zmienia przedłożony projekt oferty ramowej i go zatwierdza, a w przypadku nieprzedstawienia oferty ramowej w terminie - samodzielnie ustala ofertę ramową.

2. W przypadku zmiany zapotrzebowania na usługi lub zmiany warunków rynkowych Prezes URTiP może z urzędu lub na uzasadniony wniosek przedsiębiorcy telekomunikacyjnego zobowiązać operatora do przygotowania zmiany oferty ramowej w całości lub w części. W przypadku nieprzedstawienia przez zobowiązanego operatora zmiany oferty ramowej w określonym terminie, Prezes URTiP samodzielnie ustala, zmiany oferty ramowej w całości lub w części.

3. Wniosek operatora o zatwierdzenie projektu oferty ramowej lub jej zmiany zawiera informacje i dokumenty wykazujące zgodność oferty ramowej z wymogami prawa i obowiązkami regulacyjnymi, o których mowa w art. 25 ust. 4.

4. Prezes URTiP publikuje na koszt operatora zatwierdzone oferty ramowe lub ich zmiany w Biuletynie URTiP.

5. W przypadku zniesienia obowiązku stosowania oferty ramowej, umowy zawarte na podstawie oferty ramowej na czas nieokreślony mogą być rozwiązane lub zmienione nie wcześniej niż po upływie 90 dni od dnia, w którym zniesiono ten obowiązek.

6. Operator, na którego został nałożony obowiązek, o którym mowa w art. 42 ust. 1, jest obowiązany do zawierania umów o dostępie telekomunikacyjnym na warunkach nie gorszych, dla pozostałych stron umowy, niż określone w zatwierdzonej ofercie, o której mowa w ust. 1, lub ustalonej decyzją Prezesa URTiP.

Art. 44. W szczególnych przypadkach Prezes URTiP może, po uzyskaniu zgody Komisji Europejskiej w trybie art. 18 i art. 19, w drodze decyzji, nałożyć na operatorów o znaczącej pozycji rynkowej inne obowiązki w zakresie dostępu telekomunikacyjnego niż wymienione w art. 34-40 i art. 42.

Art. 45. Prezes URTiP może, biorąc pod uwagę adekwatność danego obowiązku do zidentyfikowanego problemu, proporcjonalność oraz cele określone w art. 1 ust. 2, z uwzględnieniem art. 1 ust. 3, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego kontrolującego dostęp do użytkowników końcowych obowiązki regulacyjne niezbędne do zapewnienia użytkownikom końcowym tego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego komunikowania się z użytkownikami innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, w tym obowiązek wzajemnego połączenia sieci.

Rozdział 3

Regulowanie usług na rynku detalicznym

Art. 46. 1. Jeżeli w wyniku analizy przeprowadzonej zgodnie z art. 23 Prezes URTiP stwierdzi, że:

- 1) dany rynek detaliczny nie jest skutecznie konkurencyjny,
- 2) obowiązki, o których mowa w art. 34-40, art. 42, art. 44 i art. 45 nie doprowadziłyby do osiągnięcia celów, o których mowa w art. 189 ust. 2,
- 3) realizacja uprawnień abonenta, o którym mowa w art. 72 ust. 1, nie doprowadziłaby do osiągnięcia celu, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 4, i nie spełnia celów, o których mowa w art. 189 ust. 2

- nakłada co najmniej jeden z obowiązków, o których mowa w ust. 2, na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego o znaczącej pozycji rynkowej na danym rynku detalicznym.

2. Prezes URTiP w celu ochrony użytkownika końcowego może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego o znaczącej pozycji rynkowej na rynku usług detalicznych następujące obowiązki:

- 1) nieustalania zawyżonych cen usług;

- 2) nieutrudniania wejścia na rynek innym przedsiębiorcom;
- 3) nieograniczania konkurencji poprzez ustalanie cen usług zaniżonych w stosunku do kosztów ich świadczenia;
- 4) niestosowania nieuzasadnionych preferencji dla określonych użytkowników końcowych, z wyłączeniem przewidzianych w ustawie;
- 5) niezobowiązania użytkownika końcowego do korzystania z usług, które są dla niego zbędne.

3. W decyzji, o której mowa w ust. 2, Prezes URTiP może w szczególności:

- 1) określić maksymalne ceny usług albo
- 2) określić wymagany przedział cen usług ustalony na podstawie cen stosowanych na porównywalnych rynkach państw członkowskich, albo
- 3) nałożyć obowiązek:
  - a) prowadzenia rachunkowości regulacyjnej zgodnie z zatwierdzoną przez Prezesa URTiP instrukcją lub
  - b) prowadzenia kalkulacji kosztów usług zgodnie z zatwierdzonym przez Prezesa URTiP opisem kalkulacji kosztów, lub
  - c) określania cen usług na podstawie kosztów ich świadczenia, lub
- 4) nałożyć obowiązek przedstawiania do zatwierdzenia cennika lub regulaminu świadczenia usług.

4. Prezes URTiP w decyzji nakładającej obowiązek, o którym mowa w ust. 3 pkt 3 lit. b, określi sposoby kalkulacji kosztów usług świadczonych na danym rynku detalicznym, jakie powinien stosować przedsiębiorca telekomunikacyjny, na podstawie przepisów rozporządzenia, o którym mowa w art. 51.

Art. 47. 1. Prezes URTiP nakłada, w drodze decyzji, na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego o znaczącej pozycji rynkowej w zakresie zapewnienia części lub całości minimalnego zestawu łączy dzierżawionych obowiązek ich zapewnienia na zasadach niedyskryminacji i przejrzystości.

2. Prezes URTiP może w decyzji, o której mowa w ust. 1, nałożyć obowiązek:

- 1) prowadzenia rachunkowości regulacyjnej zgodnie z zatwierdzoną przez Prezesa URTiP instrukcją;
- 2) kalkulacji kosztów usług w zakresie zapewnienia części lub całości minimalnego zestawu łączy dzierżawionych, zgodnie z zatwierdzonym przez

Prezesa URTiP opisem kalkulacji kosztów i określania ich cen w oparciu o uzasadnione koszty związane z ich świadczeniem.

3. Prezes URTiP w decyzji, o której mowa w ust. 2 pkt 2, określa sposoby kalkulacji kosztów usług świadczonych na danym rynku detalicznym, jakie powinien stosować operator, na podstawie przepisów rozporządzenia, o którym mowa w art. 51.

4. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, o którym mowa w ust. 1, nie może odmówić zapewnienia minimalnego zestawu łączy dzierżawionych z tytułu niespełniania wymagań technicznych przez urządzenia końcowe użytkownika, jeżeli urządzenia te spełniają zasadnicze wymagania, o których mowa w art. 153 ust. 1 i 2.

5. Zaprzestanie świadczenia usługi dzierżawy łączy telekomunikacyjnych wymaga uprzedniej konsultacji z zainteresowanymi użytkownikami.

6. Jeżeli operator odmawia zawarcia umowy o świadczenie usługi obejmującej zapewnienie minimalnego zestawu łączy dzierżawionych, zaprzestaje jej świadczenia albo zmniejsza liczbę łączy dzierżawionych w stosunku do zawartej umowy, uzasadniając to nieprzestrzeganiem przez użytkownika warunków dzierżawy, użytkownik może zwrócić się do Prezesa URTiP z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu. Prezes URTiP podejmuje decyzję określającą zakres obowiązku świadczenia usługi po przeprowadzeniu rozprawy administracyjnej.

7. Cena usługi obejmującej zapewnienie minimalnego zestawu łączy dzierżawionych powinna być niezależna od sposobu wykorzystania łączy przez użytkownika oraz dotyczyć wyłącznie:

1) łączy dzierżawionych znajdujących się pomiędzy punktami sieci, do których użytkownik ma dostęp;

2) należności za zestawienie łącza oraz okresowej należności za jego dzierżawę.

8. Prezes URTiP w decyzji, o której mowa w ust. 1, może zobowiązać operatora do przedkładania cennika lub regulaminu świadczenia usług obejmujących zapewnienie części lub całości minimalnego zestawu łączy dzierżawionych w celu ich zatwierdzenia.

9. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, zakres usługi obejmującej zapewnienie minimalnego zestawu łączy dzierżawionych oraz ich parametry techniczne, kierując się dążeniem do stworzenia warunków dla efektywnego świadczenia usługi.

Art. 48. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, na którego nałożono obowiązek, o którym mowa w art. 46 ust. 3 pkt 4 lub art. 47 ust. 8, przedkłada Prezesowi URTiP projekty cenników i regulaminów świadczenia usług wraz z uzasadnieniem, w terminie co najmniej 30 dni przed planowanym terminem wprowadzenia w życie cennika lub regulaminu świadczenia usług lub ich zmian.

2. Prezes URTiP, w drodze decyzji, w terminie 30 dni od dnia przedłożenia projektu cennika, regulaminu świadczenia usług lub ich zmiany, może zgłosić sprzeciw, jeżeli projekt cennika lub regulaminu jest sprzeczny z decyzjami, o których mowa w art. 46 ust. 2 i art. 47 ust. 1, lub

z przepisami niniejszej ustawy i zobowiązać przedsiębiorcę telekomunikacyjnego do przedstawienia poprawionego cennika lub regulaminu, w części objętej sprzeciwem.

3. Prezes URTiP może zażądać od obowiązanej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego przedłożenia dodatkowych dokumentów lub udzielenia dodatkowych informacji. Do tego czasu termin, o którym mowa w ust. 2, zawieszają się.

4. Cennik i regulamin świadczenia usług lub ich zmiany objęte sprzeciwem Prezesa URTiP nie wchodzi w życie.

5. Cennik i regulamin świadczenia usług lub ich zmiany podlegają publikacji w Biuletynie URTiP, na koszt przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

Rozdział 4

Rachunkowość regulacyjna i kalkulacja kosztów

Art. 49. 1. Celem rachunkowości regulacyjnej jest wyodrębnienie i przypisanie aktywów, pasywów, przychodów i kosztów przedsiębiorcy telekomunikacyjnego do działalności w zakresie dostępu telekomunikacyjnego lub działalności w zakresie usług na rynku detalicznym, tak jakby każdy rodzaj działalności był świadczony przez innego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, a także ustalenie przychodów i związanych z nimi kosztów odrębnie dla każdej z usług objętych kalkulacją kosztów.

2. Rachunkowość regulacyjną prowadzi się w sposób umożliwiający identyfikację przepływów transferów wewnętrznych pomiędzy poszczególnymi rodzajami działalności, o których mowa w ust. 1.

Art. 50. 1. Rachunkowość regulacyjną prowadzi przedsiębiorca telekomunikacyjny, na którego nałożono ten obowiązek na podstawie art. 38, art. 46 lub art. 47.

2. Kalkulację kosztów prowadzi przedsiębiorca telekomunikacyjny, na którego nałożono ten obowiązek na podstawie art. 39, art. 46, art. 47 lub art. 90.

Art. 51. Minister właściwy do spraw łączności w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposoby przypisania aktywów i pasywów, przychodów i kosztów do działalności lub usług, o których mowa w art. 49 ust. 1,
- 2) sposoby kalkulacji kosztów usług w zakresie dostępu telekomunikacyjnego lub usług na rynku detalicznym,
- 3) sposób i terminy dokonywania aktualizacji wyceny określonych rodzajów środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonanych od tych środków i wartości odpisów amortyzacyjnych,
- 4) tryb i terminy uzgadniania i zatwierdzania przez Prezesa URTiP opracowanej przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego instrukcji oraz opisu kalkulacji kosztów,

5) zakres i terminy przekazywania Prezesowi URTiP:

a) sprawozdań z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej, przyjmując zasadę, iż dane zawarte w sprawozdaniach są sprawdzalne w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,

b) wyników kalkulacji kosztów

- mając na celu promocję efektywności, zrównoważonej konkurencji oraz zapewnienia maksymalnej korzyści dla użytkowników końcowych, a także uwzględniając konieczność ochrony konsumentów i konkurentów przed nadużywaniem przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, na których nałożono obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów, ich pozycji rynkowej, konieczność stymulowania rozwoju rynku telekomunikacyjnego oraz konieczność umożliwienia działalności kontrolnej Prezesowi URTiP wobec działalności wykonywanej przez tych przedsiębiorców.

Art. 52. Przedsiębiorca telekomunikacyjny przechowuje dokumentację związaną z prowadzeniem rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów, stosując odpowiednio przepisy rozdziału 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Art. 53. 1. Prezes URTiP określi, w drodze decyzji, dla przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, na którego nałożył obowiązek prowadzenia kalkulacji kosztów, wskaźnik zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału, który przedsiębiorca telekomunikacyjny stosuje w kalkulacji kosztów, uwzględniając udokumentowane koszty pozyskania kapitału, pozycję przedsiębiorcy na rynku kapitałowym, ryzyko związane z zaangażowaniem kapitału oraz koszty zaangażowania kapitału na porównywalnych rynkach.

2. Prezes URTiP, w drodze decyzji, zatwierdza instrukcję i opis kalkulacji kosztów w trybie i terminach, o których mowa w art. 51 pkt 4.

3. Prezes URTiP w decyzji, o której mowa w ust. 2, może dokonać zmian w przedłożonych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego do zatwierdzenia projektach instrukcji lub opisu kalkulacji kosztów, jeżeli zmian tych nie dokona przedsiębiorca telekomunikacyjny na wezwanie Prezesa URTiP w trybie i terminach, o których mowa w art. 51 pkt 4.

4. Prezes URTiP może zasięgać opinii niezależnych biegłych rewidentów lub ekspertów w przypadku wątpliwości dotyczących opracowanej przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego instrukcji i opisu kalkulacji kosztów oraz rzetelności i wiarygodności danych zawartych w sprawozdaniach z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej i wynikach kalkulacji kosztów.

5. Roczne sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej oraz wyniki kalkulacji kosztów podlegają badaniu zgodności z przepisami prawa oraz zatwierdzonymi przez Prezesa URTiP instrukcją i opisem kalkulacji kosztów, na koszt przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, w terminie 6 miesięcy od zakończenia roku obrotowego, przez niezależnego od przedsiębiorcy telekomunikacyjnego biegłego rewidenta.

6. Biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania, o którym mowa w ust. 5, powołuje Prezes URTiP.

7. Roczne sprawozdanie z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej, wyniki kalkulacji kosztów oraz opinia biegłego rewidenta z badania, o którym mowa w ust. 5, podlegają publikacji w Biuletynie URTiP w terminie 8 miesięcy od zakończenia roku obrotowego.

Art. 54. 1. Prezes URTiP nakłada, w drodze decyzji, na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązany na podstawie art. 38, art. 46 lub art. 47 do prowadzenia rachunkowości regulacyjnej, obowiązek publikowania w Biuletynie URTiP zatwierdzonej instrukcji, tak aby zapewniona była prezentacja sposobów wyodrębniania i przypisywania aktywów i pasywów, przychodów i kosztów.

2. Prezes URTiP nakłada, w drodze decyzji, na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązany na podstawie art. 39, art. 46, art. 47 lub art. 90 do prowadzenia kalkulacji kosztów, obowiązek publikowania w Biuletynie URTiP zatwierzonego opisu kalkulacji kosztów, tak aby zapewniona była prezentacja głównych grup kosztów oraz sposobów ich przypisania na poszczególne rodzaje usług.

3. Prezes URTiP może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek publikowania w Biuletynie URTiP cen stosowanych przez tego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego.

4. Prezes URTiP w decyzjach, o których mowa w ust. 1-3, określa, z zachowaniem wymogów dotyczących ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa, zakres publikacji instrukcji lub opisu kalkulacji kosztów lub cen stosowanych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, mając na celu zapobieganie nadużywaniu przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych zobowiązanych na podstawie ust. 1-3 ich znaczącej pozycji w sprawach cen, a w szczególności nieuzasadnionemu zawyżaniu lub zaniżaniu cen, stosowaniu presji cenowej w stosunku do konkurentów poprzez zawężanie przedziału między cenami dostępu telekomunikacyjnego i cenami detalicznymi oraz stosowaniu nieuzasadnionych przywilejów cenowych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych o znaczącej pozycji.

Art. 55. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny udostępniający publiczne sieci telekomunikacyjne lub świadczący publicznie dostępne usługi telekomunikacyjne jest obowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych, sporządzania rocznych sprawozdań finansowych, poddawania ich badaniu przez biegłego rewidenta i ogłaszaniu, bez względu na wielkość zatrudnienia, wysokość przychodów oraz sumę aktywów bilansu, a także formę organizacyjną tego przedsiębiorcy.

2. Do prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz sporządzania, badania i ogłaszania sprawozdań finansowych, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

DZIAŁ III

Ochrona użytkowników końcowych i usługa powszechna

Rozdział 1

Świadczenie usług telekomunikacyjnych użytkownikom końcowym

Art. 56. 1. Świadczenie usług telekomunikacyjnych odbywa się na podstawie umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych.

2. Z zastrzeżeniem ust. 5, umowę o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej, zawiera się w formie pisemnej.

3. Umowa, o której mowa w ust. 2, powinna określać w szczególności:

- 1) nazwę, adres i siedzibę dostawcy usług;
- 2) świadczone usługi, dane o ich jakości, w tym o czasie oczekiwania na przyłączenie do sieci lub terminie rozpoczęcia świadczenia usług telekomunikacyjnych;
- 3) zakres obsługi serwisowej;
- 4) dane szczegółowe dotyczące cen, w tym pakietów cenowych oraz sposoby uzyskania informacji o aktualnym cenniku;
- 5) czas trwania umowy oraz warunki przedłużenia i rozwiązania umowy;
- 6) wysokość kar umownych w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania usługi telekomunikacyjnej;
- 7) tryb postępowania reklamacyjnego;
- 8) informację o możliwości rozwiązania sporu w drodze mediacji lub poddania go pod rozstrzygnięcie sądu polubownego.

4. Umowa o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej poza elementami, o których mowa w ust. 3, powinna określać numer przydzielony abonentowi, a w przypadku przyłączenia do publicznej stacjonarnej sieci telefonicznej także adres zakończenia sieci.

5. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawieranych poprzez dokonanie czynności faktycznych obejmujących w szczególności umowy o świadczenie usług telefonicznych za pomocą aparatu publicznego lub przez wybranie numeru dostępu do sieci dostawcy usług.

Art. 57. 1. Dostawca usług nie może uzależniać zawarcia umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej od:

- 1) zawarcia przez użytkownika końcowego umowy o świadczenie innych usług lub nabycia urządzenia u określonego dostawcy;

2) niezawierania z innym dostawcą usług umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej;

3) udzielenia informacji lub danych, innych niż określone w art. 161 ust. 2, w przypadku użytkownika końcowego będącego osobą fizyczną.

2. Dostawca usług może uzależnić zawarcie umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do sieci, od:

1) dostarczenia przez użytkownika końcowego dokumentów potwierdzających możliwość wykonania zobowiązania wobec dostawcy usług wynikającego z umowy;

2) pozytywnej oceny wiarygodności płatniczej użytkownika końcowego wynikającej z danych będących w posiadaniu dostawcy usług lub udostępnionych mu przez biuro informacji gospodarczej w trybie określonym w ustawie z dnia 14 lutego 2003 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych (Dz. U. Nr 50, poz. 424 oraz z 2004 r. Nr 68, poz. 623 i Nr 116, poz. 1203); dostawca usług powiadamia użytkownika końcowego o wystąpieniu takiego zastrzeżenia.

3. Dostawca usług może odmówić użytkownikowi końcowemu zawarcia umowy o zapewnienie przyłączenia do sieci lub o świadczenie usług telekomunikacyjnych lub zawrzeć umowę o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do sieci na warunkach mniej korzystnych dla użytkownika końcowego w wyniku negatywnej oceny wiarygodności płatniczej dokonanej na podstawie informacji udostępnionych przez biuro informacji gospodarczej, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, w szczególności poprzez żądanie zabezpieczenia wiarygodności wynikających z tej umowy.

4. Przepisów ust. 2 i 3 nie stosuje się do umów, o których mowa w art. 56 ust. 5.

5. Warunki umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do sieci, nie mogą uniemożliwiać lub utrudniać abonentowi korzystania z prawa do zmiany dostawcy usług świadczącego publicznie dostępne usługi telekomunikacyjne.

6. W przypadku zawarcia umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do sieci, związanego z ulgą przyznaną abonentowi, roszczenie z tytułu jednostronnego rozwiązania umowy przez abonenta lub przez dostawcę usług z winy abonenta przed upływem terminu ustalonego w umowie nie może przekroczyć określonej w umowie równowartości ulgi przyznanej abonentowi.

Art. 58. 1. W przypadku posiadania przez użytkownika końcowego tytułu prawnego do nieruchomości innego niż prawo własności, prawo użytkowania wieczystego lub spółdzielcze prawo do lokalu, przyłączenie pojedynczego zakończenia sieci wymaga przedstawienia przez niego pisemnej zgody odpowiednio właściciela, użytkownika wieczystego nieruchomości lub członka spółdzielni mieszkaniowej.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do właściciela, użytkownika wieczystego nieruchomości lub członka spółdzielni mieszkaniowej będącego osobą prawną.

Art. 59. 1. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych jest obowiązany do określenia zakresu i warunków wykonywania usług telekomunikacyjnych w regulaminie świadczenia usług telekomunikacyjnych, podanym do publicznej wiadomości i dostarczonym nieodpłatnie abonentowi wraz z umową o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej, a także na każde jego żądanie.

2. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych powiadamia abonenta o każdej zmianie w regulaminie, o którym mowa w ust. 1, z wyprzedzeniem co najmniej jednego okresu rozliczeniowego przed wprowadzeniem tych zmian w życie. Jednocześnie abonent powinien zostać poinformowany o prawie wypowiedzenia umowy w przypadku braku akceptacji zmian, a także o tym, że w razie skorzystania z tego prawa dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych nie przysługuje roszczenie odszkodowawcze.

3. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych jest obowiązany do przedłożenia regulaminu świadczenia usług telekomunikacyjnych Prezesowi URTiP, na każde jego żądanie, w terminie przez niego określonym oraz każdorazowo po dokonaniu w nim zmian.

Art. 60. Regulamin świadczenia usług dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych powinien określać w szczególności:

- 1) nazwę, adres i siedzibę dostawcy usług;
- 2) zakres świadczonych publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych ze wskazaniem elementów składających się na opłatę abonamentową;
- 3) zasady wypłaty kar umownych;
- 4) zakres obsługi serwisowej;
- 5) standardowe warunki umowy, w tym wskazanie minimalnego czasu trwania umowy, jeżeli taki został określony;
- 6) tryb postępowania reklamacyjnego.

Art. 61. 1. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych ustala ceny usług telekomunikacyjnych, o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

2. Ceny usług telekomunikacyjnych są ustalane na podstawie przejrzystych, obiektywnych i niedyskryminujących kryteriów.

3. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych określa w cenniku usług telekomunikacyjnych, zwanym dalej "cennikiem", ceny za przyłączenie do sieci, za usługi, za obsługę serwisową oraz szczegółowe informacje dotyczące stosowanych pakietów cenowych oraz opustów.

4. Cennik jest podawany przez dostawcę publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych do publicznej wiadomości oraz jest dostarczany nieodpłatnie abonentowi wraz z umową o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej, a także na każde jego żądanie.

5. W razie podwyższenia cen usług telekomunikacyjnych dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych jest obowiązany, z wyprzedzeniem co najmniej jednego okresu rozliczeniowego, do powiadomienia:

1) o tym abonentów na piśmie;

2) innych niż abonenci użytkowników poprzez podanie tego do publicznej wiadomości.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, abonent powinien zostać poinformowany także o prawie wypowiedzenia umowy z powodu braku akceptacji podwyższenia cen, a także o tym, że w razie skorzystania z tego prawa dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych nie przysługuje roszczenie odszkodowawcze, z zastrzeżeniem art. 57 ust. 6.

7. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych jest obowiązany do przedłożenia cennika Prezesowi URTiP, na każde jego żądanie, w terminie przez niego określonym oraz każdorazowo po dokonaniu zmian w cenniku.

Art. 62. Prezes URTiP kierując się potrzebą zwiększenia dostępności informacji dotyczących zasad świadczenia usług telekomunikacyjnych dla użytkowników końcowych publikuje w Biuletynie URTiP oraz zamieszcza na stronach internetowych URTiP informacje dotyczące podstawowych praw i obowiązków abonentów publicznie dostępnych usług telefonicznych, w tym usługi powszechnej, standardowe warunki umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług telefonicznych, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telefonicznej, a także sposobów pozasądowego rozwiązywania sporów między konsumentami a przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi.

Art. 63. 1. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych publikuje aktualne informacje o jakości tych usług.

2. Prezes URTiP może zażądać przekazania informacji, o których mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw łączności może określić, w drodze rozporządzenia, wymagania dotyczące jakości poszczególnych usług oraz treść, formę, terminy i sposób publikowania informacji, o których mowa w ust. 1, kierując się potrzebą zapewnienia użytkownikom końcowym dostępu do wyczerpujących i przejrzystych informacji.

Art. 64. 1. Dostawca publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej obejmującej usługę telekomunikacyjną z dodatkowym świadczeniem, zwanej dalej "usługą o podwyższonej opłacie", jest obowiązany podawać wraz z numerem tej usługi podawanym do publicznej wiadomości cenę za jednostkę rozliczeniową połączenia ze wskazaniem ceny netto i brutto.

2. Dostawca usługi o podwyższonej opłacie powinien zapewnić, aby użytkownik końcowy w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej był każdorazowo informowany, przed

rozpoczęciem naliczania opłat, o cenie jednostki rozliczeniowej połączenia do numeru danej usługi.

3. Świadczenie usługi o podwyższonej opłacie odbywa się na podstawie umowy zawartej w sposób określony w art. 56 ust. 5.

Art. 65. 1. Dostawca usługi o podwyższonej opłacie przekazuje Prezesowi URTiP informacje o swojej nazwie, adresie, siedzibie, rodzaju i zakresie świadczonej usługi o podwyższonej opłacie oraz numerze lub numerach wykorzystywanych do świadczenia tej usługi, w terminie co najmniej 7 dni przed dniem rozpoczęcia świadczenia tej usługi.

2. Prezes URTiP prowadzi jawny rejestr numerów wykorzystywanych przez dostawców usług o podwyższonej opłacie zawierający informacje, o których mowa w ust. 1.

3. Prezes URTiP zamieszcza rejestr, o którym mowa w ust. 2, na stronach internetowych URTiP.

Art. 66. 1. Dostawca publicznie dostępnych usług telefonicznych w sieci stacjonarnej udostępnia swoim abonentom, po cenie uwzględniającej koszty, aktualny spis swoich abonentów z obszaru strefy numeracyjnej, w której znajduje się zakończenie sieci abonenta, nie rzadziej niż raz na 2 lata.

2. Dostawca publicznie dostępnych usług telefonicznych świadczy swoim abonentom usługę informacji o numerach telefonicznych, obejmującą co najmniej jego abonentów.

Art. 67. 1. Dostawca publicznie dostępnych usług telefonicznych udostępnia niezbędne dane innym przedsiębiorcom telekomunikacyjnym prowadzącym spisy abonentów lub świadczącym usługę informacji o numerach telefonicznych, w tym usługę ogólnokrajowego spisu abonentów oraz usługę informacji o numerach obejmującej wszystkich abonentów publicznych sieci telefonicznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwaną dalej "ogólnokrajową informacją o numerach telefonicznych".

2. Udostępnienie danych następuje na podstawie umowy, do której stosuje się odpowiednio przepisy art. 27-31. W umowie określa się w szczególności formę udostępnienia danych.

3. Do usługi informacji o numerach telefonicznych oraz do sporządzania spisu abonentów i związanego z tym udostępniania danych stosuje się odpowiednio przepisy art. 161 i art. 169.

Art. 68. Dostawca publicznie dostępnych usług telefonicznych zapewnia użytkownikom końcowym, w tym korzystającym z aparatów publicznych, możliwość uzyskania połączenia z konsultantem dostawcy usług.

Art. 69. Abonent publicznej sieci telefonicznej może żądać zmiany przydzielonego numeru, jeżeli wykaże, że korzystanie z przydzielonego numeru jest uciążliwe.

Art. 70. W przypadku zmiany miejsca zamieszkania, siedziby lub miejsca wykonywania działalności abonent będący stroną umowy z dostawcą usług zapewniającym przyłączenie do publicznej sieci telefonicznej operatora może żądać przeniesienia przydzielonego numeru w ramach istniejącej sieci tego samego operatora na obszarze:

- 1) strefy numeracyjnej - w przypadku numerów geograficznych;
- 2) całego kraju - w przypadku numerów niegeograficznych.

Art. 71. 1. Abonent będący stroną umowy z dostawcą usług zapewniającym przyłączenie do publicznej sieci telefonicznej operatora może żądać przy zmianie operatora przeniesienia przydzielonego numeru do istniejącej sieci innego operatora na obszarze:

- 1) strefy numeracyjnej - w przypadku numerów geograficznych;
- 2) całego kraju - w przypadku numerów niegeograficznych.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do przenoszenia numerów pomiędzy stacjonarnymi i ruchomymi publicznymi sieciami telefonicznymi.

3. Za przeniesienie przydzielonego numeru przy zmianie operatora może być pobrana od abonenta przez dotychczasowego dostawcę usług jednorazowa opłata określona w jego cenniku, której wysokość nie powinna zniechęcać abonenta do korzystania z tego uprawnienia.

Art. 72. 1. Abonent będący stroną umowy z dostawcą usług zapewniającym przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej operatora o znaczącej pozycji rynkowej może wybrać dowolnego dostawcę publicznie dostępnych usług telefonicznych, którego usługi są dostępne w połączonych sieciach.

2. Z tytułu dokonania wyboru dostawcy publicznie dostępnych usług telefonicznych, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje roszczenie w stosunku do abonenta.

3. Kierując się potrzebami abonentów w zakresie wyboru dostawcy usług, Prezes URTiP, po przeprowadzeniu zgodnie z art. 23 i art. 24 analizy rynku usług świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej, może w drodze decyzji, o której mowa w art. 25, nałożyć na wyznaczonego operatora o znaczącej pozycji na tym rynku obowiązek realizacji na rzecz abonentów przyłączonych do jego sieci uprawnienia, o którym mowa w ust. 1.

Art. 73. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, warunki korzystania przez abonentów z uprawnień, o których mowa w art. 69-72, uwzględniając dostępność usług telefonicznych, możliwości techniczne publicznych sieci telefonicznych oraz istniejące zasoby numeracji.

Art. 74. 1. Dostawca usług zapewniający przyłączenie do publicznej sieci telefonicznej i operator, do którego sieci został przyłączony abonent będący stroną umowy z dostawcą usług zapewniającym przyłączenie do publicznej sieci telefonicznej, są obowiązani zapewnić możliwości do realizacji uprawnień abonenta, o których mowa w art. 69-72, polegające na stworzeniu odpowiednich warunków technicznych lub zawarciu umowy, o której mowa w art. 31 albo art. 128, a jeżeli możliwości takie istnieją - zapewnić ich realizację.

2. Na wniosek dostawcy albo operatora, o których mowa w ust. 1, Prezes URTiP może, w drodze decyzji, na czas określony, zawiesić realizację lub ograniczyć zakres realizacji określonego uprawnienia, o którym mowa w art. 69-72, jeżeli techniczne możliwości sieci

wnioskodawcy nie pozwalają na realizację uprawnienia w całości lub części, określając harmonogram przystosowania tej sieci do realizacji uprawnienia objętego wnioskiem.

3. Prezes URTiP może nałożyć karę, o której mowa w art. 209 ust. 1 pkt 15-17, na dostawcę oraz na operatora, o których mowa w ust. 1, jeżeli:

- 1) nie zapewniają określonych w ust. 1 możliwości realizacji uprawnień abonenta;
- 2) nie realizują uprawnień abonentów, gdy istnieją możliwości ich realizacji;
- 3) realizują uprawnienia abonentów niezgodnie z przepisami ustawy lub rozporządzenia, o którym mowa w art. 73.

Art. 75. Operator publicznej sieci telefonicznej zapewnia użytkownikom końcowym możliwość wybierania wieloczęstotliwościowego (DTMF).

Art. 76. Operator publicznej sieci telefonicznej zapewnia przekazywanie danych i sygnałów w celu ułatwienia oferowania udogodnień prezentacji identyfikacji linii wywołującej i wybierania wieloczęstotliwościowego (DTMF), o których mowa w art. 75 i art. 171 ust. 1, pomiędzy sieciami operatorów państw członkowskich.

Art. 77. 1. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych jest obowiązany zapewnić użytkownikom końcowym swojej sieci, w tym korzystającym z aparatów publicznych, bezpłatne połączenia z numerami alarmowymi.

2. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych jest obowiązany zapewnić kierowanie połączeń do numerów alarmowych właściwych terytorialnie jednostek służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy.

Art. 78. 1. Operator publicznej sieci telefonicznej jest obowiązany, na każde żądanie służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy, udostępniać, w miarę możliwości technicznych, w czasie rzeczywistym informacje dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego "112" oraz innych numerów alarmowych, umożliwiające niezwłoczne podjęcie interwencji.

2. Do obowiązku, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepis art. 74 ust. 2.

Art. 79. 1. Operator publicznej sieci telefonicznej zapewnia użytkownikom końcowym swojej sieci oraz użytkownikom końcowym z innych państw członkowskich możliwość, w przypadku gdy jest to technicznie i ekonomicznie wykonalne, zrealizowania połączenia do numeru niegeograficznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem przypadków, gdy wywoływany abonent ograniczył połączenia przychodzące od użytkowników końcowych zlokalizowanych w poszczególnych obszarach geograficznych.

2. Prezes URTiP, na wniosek operatora publicznej sieci telefonicznej, może, w drodze decyzji, na czas określony, zawiesić realizację lub ograniczyć zakres realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli ze względów technicznych lub ekonomicznych wnioskodawca nie ma możliwości realizacji tego obowiązku w całości lub części, określając harmonogram przystosowania sieci wnioskodawcy do realizacji obowiązku objętego wnioskiem.

Art. 80. 1. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych dostarcza abonentowi nieodpłatnie z każdą fakturą podstawowy wykaz wykonanych usług telekomunikacyjnych zawierający informację o zrealizowanych płatnych połączeniach z podaniem, dla każdego typu połączeń, ilości jednostek rozliczeniowych odpowiadającej wartości zrealizowanych przez abonenta połączeń.

2. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych dostarcza na żądanie abonenta szczegółowy wykaz wykonanych usług telekomunikacyjnych, za który może być pobierana opłata w wysokości określonej w cenniku.

3. Szczegółowy wykaz wykonanych usług telekomunikacyjnych powinien zawierać informację o zrealizowanych płatnych połączeniach, z podaniem, dla każdego połączenia: numeru wywoływanego, daty oraz godziny rozpoczęcia połączenia, czasu jego trwania oraz wysokości opłaty za połączenie z wyszczególnieniem ceny brutto i netto.

4. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych dostarcza szczegółowy wykaz wykonanych usług telekomunikacyjnych począwszy od bieżącego okresu rozliczeniowego, w którym abonent złożył pisemne żądanie, do końca okresu rozliczeniowego, w czasie którego upływa uzgodniony z abonentem termin zaprzestania dostarczania tego wykazu.

5. Wykaz, o którym mowa w ust. 4, dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych dostarcza wraz z fakturą wystawioną za okres rozliczeniowy, którego dotyczy ten wykaz.

6. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych dostarcza, na żądanie abonenta, szczegółowy wykaz wykonanych usług telekomunikacyjnych za okresy rozliczeniowe poprzedzające nie więcej niż 12 miesięcy okres rozliczeniowy, w którym abonent zażądał tego świadczenia.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, szczegółowy wykaz wykonanych usług telekomunikacyjnych dostarcza się w terminie 14 dni od dnia złożenia pisemnego żądania przez abonenta.

Rozdział 2

Świadczenie usługi powszechnej

Art. 81. 1. Zestaw usług telekomunikacyjnych, jakie powinny być dostępne dla wszystkich użytkowników końcowych stacjonarnych publicznych sieci telefonicznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z zachowaniem wymaganej jakości i po przystępnej cenie, stanowi usługę powszechną.

2. Usługę, o której mowa w ust. 1, świadczy przedsiębiorca telekomunikacyjny wyznaczony, zgodnie z art. 82 albo art. 83, do świadczenia usługi powszechnej albo poszczególnych usług wchodzących w jej skład, zwany dalej "przedsiębiorcą wyznaczonym".

3. Do zestawu usług telekomunikacyjnych, o którym mowa w ust. 1, zalicza się:

- 1) przyłączenie pojedynczego zakończenia sieci w głównej lokalizacji abonenta z wyłączeniem sieci cyfrowej z integracją usług, zwanej dalej "ISDN";
- 2) utrzymanie łącza abonenckiego z zakończeniem sieci, o którym mowa w pkt 1, w gotowości do świadczenia usług telekomunikacyjnych;
- 3) połączenia telefoniczne krajowe i międzynarodowe, w tym do sieci ruchomych, obejmujące także zapewnienie transmisji dla faksu oraz transmisji danych, w tym połączenia do sieci Internet;
- 4) udzielanie informacji o numerach telefonicznych oraz udostępnianie spisów abonentów;
- 5) świadczenie udogodnień dla osób niepełnosprawnych;
- 6) świadczenie usług telefonicznych za pomocą aparatów publicznych.

4. Przez pojęcie głównej lokalizacji abonenta, o której mowa w ust. 3 pkt 1, rozumie się adres wskazany przez abonenta jako główny w umowie o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Wskazany może zostać adres, pod którym abonent posiada stałe zameldowanie lub adres nieruchomości, do której abonent posiada tytuł prawny, z wyłączeniem budynków rekreacji indywidualnej, to jest budynków przeznaczonych do okresowego wypoczynku rodzinnego.

5. W przypadku:

- 1) szkół publicznych,
- 2) szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, w których realizowany jest obowiązek szkolny lub obowiązek nauki,
- 3) zakładów kształcenia nauczycieli,
- 4) publicznych centrów kształcenia ustawicznego, centrów kształcenia praktycznego, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych i poradni psychologiczno-pedagogicznych,
- 5) publicznych placówek doskonalenia nauczycieli i publicznych bibliotek pedagogicznych,
- 6) publicznych bibliotek,
- 7) szkół wyższych

- zwanych dalej "jednostkami uprawnionymi", oprócz usługi powszechnej świadczona jest usługa przyłączenia do sieci w celu zapewnienia korzystania z usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu, z uwzględnieniem art. 100.

6. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania dotyczące świadczenia usługi powszechnej oraz wymagania dotyczące świadczenia usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu dla jednostek uprawnionych, w szczególności:

1) wskaźniki dostępności i jakości usługi powszechnej oraz usługi przyłączenia do sieci, w celu zapewnienia korzystania z usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu jednostek uprawnionych,

2) wymagania dotyczące udogodnień dla osób niepełnosprawnych, w tym rodzaje urządzeń końcowych, jakie powinny być oferowane osobom niepełnosprawnym przez przedsiębiorcę wyznaczonego oraz wymagania dotyczące przystosowania aparatów publicznych do używania przez osoby niepełnosprawne,

3) wymaganą przepływność łącza dla usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu jednostek uprawnionych

- mając na uwadze poziom rozwoju telefonizacji, stymulowanie rozwoju telefonizacji oraz zwiększenie dostępności usług telekomunikacyjnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 82. 1. Prezes URTiP ogłasza w dzienniku o zasięgu ogólnokrajowym konkurs na przedsiębiorcę wyznaczonego na obszarze wskazanym przez Prezesa URTiP, do którego może przystąpić każdy przedsiębiorca telekomunikacyjny.

2. Konkurs ogłasza się w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy oraz każdorazowo w przypadku, gdy przedsiębiorca wyznaczony zaprzestaje świadczenia usługi powszechnej zgodnie z warunkami określonymi w art. 102 albo w decyzji Prezesa URTiP, o której mowa w art. 85, albo w przypadku złożenia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wniosku o przeprowadzenie konkursu.

3. W ogłoszeniu o konkursie zawiera się informacje dotyczące wymaganego poziomu jakości świadczenia usługi powszechnej oraz inne wymagane informacje zgodnie z rozporządzeniem wydanym na podstawie ust. 5.

4. Prezes URTiP wyznacza, w drodze decyzji, przedsiębiorcę telekomunikacyjnego do świadczenia usługi powszechnej albo poszczególnych usług wchodzących w jej skład, na podstawie najniższego kosztu świadczenia publicznie dostępnych usług telefonicznych oraz danych o jakości świadczenia tych usług zawartych w ofercie przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, biorąc pod uwagę jego zdolność do świadczenia usługi powszechnej albo poszczególnych usług wchodzących w jej skład.

5. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, wymagany zakres ogłoszenia o konkursie, zakres oferty na świadczenia usługi powszechnej i wymaganej dokumentacji oraz tryb postępowania konkursowego w sprawie wyłonienia przedsiębiorcy wyznaczonego, mając na uwadze potrzebę zachowania przejrzystości i obiektywności postępowania.

Art. 83. 1. W przypadku braku ofert na świadczenie usługi powszechnej lub poszczególnych usług wchodzących w jej skład Prezes URTiP wyznacza, w drodze decyzji, dostawcę

publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej posiadającego znaczącą pozycję na rynku detalicznym na obszarze wskazanym przez Prezesa URTiP, do świadczenia usługi powszechnej albo poszczególnych usług wchodzących w jej skład nieświadczonych jeszcze na tym obszarze.

2. Jeżeli na obszarze, o którym mowa w ust. 1, żaden dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej nie posiada znaczącej pozycji na rynku detalicznym, Prezes URTiP wyznacza dostawcę publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych obsługującego największą liczbę stacjonarnych telefonicznych łączy abonenckich na tym obszarze.

Art. 84. Prezes URTiP sporządza listę przedsiębiorców wyznaczonych oraz publikuje ją w Biuletynie URTiP i zamieszcza na stronach internetowych URTiP, podając zakres świadczonych przez tych przedsiębiorców usług i obszar, na jakim mają obowiązek ich świadczenia.

Art. 85. 1. Prezes URTiP, w drodze decyzji, określi w szczególności:

- 1) termin rozpoczęcia świadczenia usługi powszechnej albo poszczególnych usług wchodzących w jej skład,
- 2) okres świadczenia usługi powszechnej albo poszczególnych usług wchodzących w jej skład,
- 3) wartości wskaźników dostępności i jakości świadczenia usługi powszechnej albo poszczególnych usług wchodzących w jej skład

- jakie powinny być zachowane przez przedsiębiorcę wyznaczonego, kierując się stopniem rozwoju usług telekomunikacyjnych na danym obszarze, a w przypadku przedsiębiorcy wyznaczonego zgodnie z art. 82 także warunkami świadczenia usług zawartych w ofercie.

2. Do decyzji, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy o postępowaniu konsultacyjnym.

Art. 86. Przedsiębiorca wyznaczony nie może odmówić zawarcia umowy o świadczenie usługi powszechnej, poszczególnych usług wchodzących w jej skład lub usługi, o której mowa w art. 81 ust. 5, jeżeli użytkownik końcowy spełni warunki wynikające z regulaminu świadczenia usługi powszechnej.

Art. 87. Umowa o świadczenie usługi powszechnej lub usługi, o której mowa w art. 81 ust. 5, powinna być zawarta w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o jej zawarcie oraz określać w szczególności termin rozpoczęcia świadczenia usługi.

Art. 88. 1. Prezes URTiP ustala, w drodze decyzji, dla każdego przedsiębiorcy wyznaczonego do świadczenia usługi wchodzącej w skład usługi powszechnej polegającej na świadczeniu usługi telefonicznej za pomocą aparatów publicznych, minimalną liczbę aparatów publicznych, w tym liczbę tych aparatów przystosowanych dla osób niepełnosprawnych, jakie powinny być instalowane na obszarze objętym działalnością danego przedsiębiorcy wyznaczonego, biorąc pod uwagę stan telefonizacji na tym obszarze oraz uzasadnione potrzeby mieszkańców.

2. Prezes URTiP może odstąpić od nakładania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, na części lub całości terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli w postępowaniu konsultacyjnym z zainteresowanymi podmiotami stwierdzi, że liczba istniejących aparatów publicznych lub łączy abonenckich jest wystarczająca dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

Art. 89. Przedsiębiorca wyznaczony jest obowiązany zapewnić osobom niepełnosprawnym dostęp do świadczonej przez siebie usługi powszechnej przez oferowanie:

- 1) urządzeń końcowych przystosowanych do używania przez osoby niepełnosprawne, jeżeli używanie takiego urządzenia jest niezbędne do zapewnienia im dostępu do usługi powszechnej;
- 2) udogodnień ułatwiających osobom niepełnosprawnym korzystanie z usługi powszechnej.

Art. 90. Przedsiębiorca wyznaczony ustala cenę usługi powszechnej, poszczególnych usług wchodzących w jej skład lub usługi, o której mowa w art. 81 ust. 5, w oparciu o uzasadnione koszty jej świadczenia, obliczone w sposób określony w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 51, pod warunkiem że tak ustalona przez tego przedsiębiorcę cena spełnia warunki, o których mowa w art. 91 ust. 1.

Art. 91. 1. Przedsiębiorca wyznaczony ustala cenę usługi powszechnej lub poszczególnych usług wchodzących w jej skład, tak aby uwzględniała ona możliwości ekonomiczne użytkowników końcowych lub odpowiadała ich potrzebom poprzez oferowanie różnych pakietów cenowych oraz sposoby korzystania z usług ze szczególnym uwzględnieniem konsumentów będących osobami niepełnosprawnymi.

2. Przedsiębiorca wyznaczony jest obowiązany do przedłożenia Prezesowi URTiP projektu cennika usługi powszechnej lub jego zmiany w terminie 30 dni przed dniem wprowadzenia w życie jego postanowień.

3. Prezes URTiP przeprowadza analizę projektu cennika i w przypadku, gdy w jej wyniku stwierdzi, że ceny usługi powszechnej nie spełniają warunków określonych w ust. 1, może nałożyć obowiązki, o których mowa w art. 46 ust. 2 pkt 1 i 4 oraz ust. 3 pkt 1 i 2.

Art. 92. 1. Przedsiębiorca wyznaczony jest obowiązany do przedłożenia Prezesowi URTiP cennika i regulaminu świadczenia usługi powszechnej w terminie 2 tygodni od wprowadzenia ich postanowień w życie i każdorazowo po dokonaniu w nich zmian.

2. Prezes URTiP zamieszcza cennik i regulamin, o którym mowa w ust. 1, na stronach internetowych URTiP.

Art. 93. 1. Przedsiębiorca wyznaczony dostarczając udogodnienia i usługi dodatkowe w stosunku do usług wchodzących w skład usługi powszechnej lub usługi, o której mowa w art. 81 ust. 5, ustanawia warunki korzystania z nich w taki sposób, aby abonent nie był zobligowany do płacenia za udogodnienia lub usługi dodatkowe, które nie są konieczne do świadczenia zamówionej usługi.

2. Przedsiębiorca wyznaczony umożliwia rozłożenie na raty opłaty za przyłączenie pojedynczego zakończenia sieci w głównej lokalizacji abonenta.

3. Przedsiębiorca wyznaczony zapewnia abonentom możliwość nieodpłatnego zablokowania połączeń wychodzących do określonych kategorii numeracji lub usług.

4. Przedsiębiorca wyznaczony zapewnia abonentom możliwość zablokowania połączeń wychodzących powyżej określonej wartości w okresie rozliczeniowym oraz możliwość korzystania z usług w granicach sumy przedpłaconej lub w granicach określonej przez abonenta górnej kwoty faktury.

5. Przedsiębiorca wyznaczony dostarcza na żądanie abonenta szczegółowy, bezpłatny wykaz wykonanych na jego rzecz usług telekomunikacyjnych w formie uniemożliwiającej osobom trzecim bezpośredni dostęp do informacji w nich zawartych, tak aby abonent mógł weryfikować i kontrolować opłaty ponoszone z tytułu korzystania ze stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej.

Art. 94. 1. Przedsiębiorca wyznaczony publikuje w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim oraz zamieszcza na swoich stronach internetowych aktualne informacje dotyczące jakości świadczenia przez niego usługi powszechnej w zakresie spełniania wskaźników dostępności i jakości usług określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 81 ust. 6, za każde półrocze oraz za każdy rok, dla całego obszaru działania oraz odrębnie dla każdej strefy numeracyjnej objętej jego działalnością.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, przedsiębiorca wyznaczony przekazuje Prezesowi URTiP w terminie 1 miesiąca od zakończenia okresów, o których mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw łączności może określić, w drodze rozporządzenia, dodatkowe wymagania dotyczące jakości usługi powszechnej świadczonej osobom niepełnosprawnym, kierując się potrzebą oceny działalności przedsiębiorców telekomunikacyjnych w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych tym osobom.

4. Prezes URTiP bada spełnianie przez przedsiębiorców wyznaczonych wartości wskaźników dostępności i jakości.

5. W przypadku niewywiązywania się przez przedsiębiorcę wyznaczonego z obowiązku świadczenia usługi powszechnej co najmniej zgodnie z określonymi wartościami wskaźników dostępności i jakości, Prezes URTiP podejmuje działania, o których mowa w art. 201.

Art. 95. 1. Przedsiębiorcy wyznaczonemu zgodnie z art. 82 i art. 83 przysługuje dopłata do kosztów świadczonych przez niego usług wchodzących w skład usługi powszechnej, zwana dalej "dopłatą", w przypadku ich nierentowności.

2. Dopłatę ustala Prezes URTiP w wysokości kosztu netto świadczenia usługi wchodzącej w skład usługi powszechnej. Koszt netto świadczenia usługi powszechnej dotyczy tylko kosztów, których przedsiębiorca wyznaczony nie poniósłby, gdyby nie miał obowiązku świadczenia usługi powszechnej.

3. Kalkulacja kosztu netto, o którym mowa w ust. 2, powinna uwzględniać:

- 1) koszty bezpośrednio związane ze świadczeniem usługi powszechnej;
- 2) przychody ze świadczenia usługi powszechnej;

3) korzyści pośrednie związane ze świadczeniem usługi powszechnej.

4. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania kosztu netto usługi wchodzącej w skład usługi powszechnej, kierując się obowiązującymi w tym zakresie przepisami Unii Europejskiej.

Art. 96. 1. Przedsiębiorca wyznaczony może złożyć wniosek o dopłatę w terminie 6 miesięcy od zakończenia roku kalendarzowego, w którym, zdaniem tego przedsiębiorcy, wystąpił koszt netto.

2. Przedsiębiorca wyznaczony przedstawia Prezesowi URTiP wyliczoną wysokość kosztu netto, a także rachunki lub inne dokumenty zawierające dane lub informacje służące za podstawę obliczenia tego kosztu netto. Do przeprowadzenia analizy tej dokumentacji Prezes URTiP powołuje biegłego rewidenta.

3. Prezes URTiP, w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku, weryfikuje koszt netto i w zależności od wyników tej weryfikacji przyznaje, w drodze decyzji, ustaloną kwotę dopłaty bądź odmawia jej przyznania.

4. Prezes URTiP odmawia przyznania dopłaty, jeżeli stwierdzi, że zweryfikowany koszt netto nie stanowi uzasadnionego obciążenia przedsiębiorcy wyznaczonego.

Art. 97. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni, których przychód z działalności telekomunikacyjnej w roku kalendarzowym, za który przysługuje dopłata do usługi powszechnej, przekroczył 4 miliony złotych, są obowiązani do udziału w pokryciu dopłaty.

Art. 98. 1. Prezes URTiP, niezwłocznie po ustaleniu należnej dopłaty, rozpoczyna postępowanie w sprawie ustalenia przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązanych do pokrycia dopłaty i wysokości ich udziału w dopłacie.

2. Prezes URTiP ustala jednolity wskaźnik procentowego udziału wszystkich przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązanych do udziału w pokryciu dopłaty, biorąc pod uwagę wysokość dopłaty, która podlega pokryciu. Wysokość udziału danego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w pokryciu dopłaty, nie wyższa niż 1 % jego przychodów, ustalana jest proporcjonalnie do wysokości przychodów tego przedsiębiorcy w danym roku kalendarzowym, uzyskanych z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej.

3. Prezes URTiP ustala, w drodze decyzji, kwotę udziału w pokryciu dopłaty dla przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

4. Kwota dopłaty podlega administracyjnej egzekucji należności pieniężnych.

5. Jeżeli kwota dopłaty uzyskana została od przedsiębiorcy w drodze egzekucji, kwotę wydatków związanych z przekazaniem egzekwowanej należności przedsiębiorcy wyznaczonemu, uprawnionemu do otrzymania dopłaty oraz opłatę komorniczą pokrywa przedsiębiorca telekomunikacyjny obowiązany do udziału w pokryciu dopłaty, przeciwko któremu toczyło się to postępowanie egzekucyjne.

Art. 99. 1. Kwotę ustaloną w decyzji, o której mowa w art. 98 ust. 3, wpłaca się na wyodrębniony rachunek URTiP wykorzystywany do transferów pieniężnych od przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, obowiązującego do udziału w pokryciu dopłaty, do przedsiębiorcy wyznaczonego, uprawnionego do otrzymania tej dopłaty, w terminie 1 miesiąca od dnia otrzymania tej decyzji.

2. Odsetki od środków zgromadzonych na rachunku, o którym mowa w ust. 1, powiększają kwotę zgromadzonych środków.

3. Prezes URTiP po uzyskaniu wpłat na rachunek URTiP niezwłocznie przekazuje dopłatę przedsiębiorcy wyznaczonemu, uprawnionemu do jej otrzymania proporcjonalnie do uzyskanych wpłat.

4. Jeżeli ustalona kwota dopłaty przewyższa kwotę środków zgromadzonych na rachunku URTiP, obowiązek dopłaty w kolejnym roku kalendarzowym powiększa się o zaległą kwotę.

5. Prezes URTiP publikuje corocznie w Biuletynie URTiP oraz zamieszcza na stronach internetowych URTiP sprawozdanie obejmujące końcowe wyniki ustaleń dotyczące:

- 1) kosztów netto świadczenia usługi powszechnej;
- 2) badania dokumentacji;
- 3) udziałów przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązanych do pokrycia dopłaty;
- 4) wysokości przekazanej dopłaty przedsiębiorcy wyznaczonemu;
- 5) wyceny korzyści niematerialnych dla przedsiębiorców wyznaczonych, wynikających ze świadczenia usługi powszechnej.

Art. 100. 1. Wydatki związane ze świadczeniem usługi przyłączenia do sieci w celu zapewnienia korzystania z usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu przez jednostki uprawnione są finansowane z budżetu państwa.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, przekazuje się:

- 1) w odniesieniu do szkół, placówek i bibliotek publicznych, o których mowa w art. 81 ust. 5 pkt 1-6 - jednostkom samorządu terytorialnego w formie dotacji celowej, zgodnie z rozporządzeniem, o którym mowa w ust. 3;
- 2) w odniesieniu do szkół, placówek i bibliotek publicznych prowadzonych przez właściwych ministrów poprzez zwiększenie planu wydatków w budżetach tych ministrów;
- 3) w odniesieniu do szkół wyższych poprzez zwiększenie planu wydatków ministrów właściwych nadzorujących szkoły wyższe.

3. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, warunki udzielania oraz sposób przekazywania i wykorzystania dotacji przeznaczonej dla jednostek

uprawnionych, mając na względzie potrzebę zapewnienia edukacji w zakresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz wyrównywania szans edukacyjnych.

Art. 101. 1. Przedsiębiorca wyznaczony może przerwać albo w istotnym zakresie ograniczyć świadczenie usługi powszechnej lub zmienić warunki świadczenia tej usługi, jeżeli zachodzą uzasadnione okoliczności uniemożliwiające spełnienie wymagań dotyczących:

- 1) zachowania ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych w przypadku awarii sieci telekomunikacyjnej lub w sytuacjach szczególnego zagrożenia,
- 2) zachowania ochrony integralności sieci,
- 3) interoperacyjności usług,
- 4) zachowania tajemnicy telekomunikacyjnej lub ochrony danych w sieci, spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej

- informując Prezesa URTiP o przyczynach, czasie trwania lub przewidywanym terminie, w którym świadczenie usługi powszechnej będzie przerwane, ograniczone lub zostaną zmienione warunki świadczenia tej usługi.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, abonentom sieci przedsiębiorcy wyznaczonego przysługuje w tej sprawie skarga do Prezesa URTiP, który rozpatruje ją w terminie 7 dni od dnia jej wniesienia.

3. Przedsiębiorca wyznaczony może:

- 1) ograniczyć świadczenie usług telekomunikacyjnych w pierwszej kolejności usług niewchodzących w skład usługi powszechnej, utrzymując świadczenie usług niepowiększających zadłużenia abonenta, w tym przekazywanie połączeń do abonenta lub połączeń bezpłatnych, jeżeli abonent pozostaje w opóźnieniu z płatnością należności za wykonanie usług telekomunikacyjnych przez okres dłuższy niż jeden okres rozliczeniowy;
- 2) ograniczyć lub zawiesić świadczenie usług telekomunikacyjnych, jeżeli abonent uporczywie narusza warunki regulaminu świadczenia usług lub umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych albo podejmuje działania utrudniające, albo uniemożliwiające świadczenie lub korzystanie z usług telekomunikacyjnych.

4. Przedsiębiorca wyznaczony może jednostronnie rozwiązać umowę z abonentem, któremu ograniczył lub zawiesił świadczenie usług telekomunikacyjnych, po uprzednim bezskutecznym wezwaniu abonenta do:

- 1) zapłaty należności w terminie nie krótszym niż 15 dni, w przypadku zwłoki w płatności za wykonane usługi telekomunikacyjne;
- 2) usunięcia przyczyn zawieszenia lub ograniczenia świadczenia usług w przypadkach, o których mowa w ust. 3 pkt 2.

5. W przypadku sporu co do wysokości należności, odłączenie nie może nastąpić do czasu rozstrzygnięcia sporu, pod warunkiem zapłaty należności bieżących.

Art. 102. 1. Przedsiębiorca wyznaczony, który z przyczyn nieleżących po jego stronie nie może dalej świadczyć usługi powszechnej, informuje Prezesa URTiP o zamiarze zaprzestania świadczenia tej usługi, a także o działaniach prowadzących do zachowania ciągłości jej świadczenia.

2. Przedsiębiorca wyznaczony nie może zaprzestać świadczenia usługi powszechnej do czasu przejścia jej świadczenia przez innego przedsiębiorcę wyznaczonego.

Art. 103. 1. Przedsiębiorca wyznaczony, który obsługuje największą liczbę łączy abonenckich na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jest obowiązany do świadczenia wszystkim użytkownikom publicznych sieci telefonicznych, w tym użytkownikom aparatów publicznych, usługi ogólnokrajowego spisu abonentów i usługi ogólnokrajowej informacji o numerach telefonicznych.

2. Prezes URTiP wyznacza, w drodze decyzji, przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, o którym mowa w ust. 1, i określa szczegółowe warunki świadczenia usługi ogólnokrajowego spisu abonentów i usługi ogólnokrajowej informacji o numerach telefonicznych, w tym dane dotyczące formy oraz zakresu świadczenia tych usług, a także stopnia szczegółowości danych abonentów, które będą objęte spisem i usługą informacji o numerach telefonicznych.

3. Do usługi ogólnokrajowej informacji o numerach abonentów oraz do sporządzania ogólnokrajowego spisu abonentów i związanego z tym udostępniania danych stosuje się przepisy art. 161 i art. 169.

4. Ogólnokrajowy spis abonentów oraz ogólnokrajowa informacja o numerach abonentów powinny być uaktualniane przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego nie rzadziej niż raz na rok.

Rozdział 3

Odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług telekomunikacyjnych

Art. 104. 1. Do odpowiedzialności przedsiębiorców telekomunikacyjnych za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi telekomunikacyjnej stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, z zastrzeżeniem ust. 2 oraz art. 107 ust. 1.

2. Przedsiębiorca wyznaczony odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi powszechnej jedynie w zakresie określonym ustawą.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się, jeżeli niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi powszechnej było wynikiem winy umyślnej, rażącego niedbalstwa przedsiębiorcy wyznaczonego lub następstwem czynu niedozwolonego.

4. Przedsiębiorca telekomunikacyjny świadczący usługi międzynarodowe odpowiada za ich niewykonanie lub nienależyte wykonanie w zakresie i na zasadach ustalonych w umowach międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną.

Art. 105. 1. Za każdy dzień przerwy w świadczeniu usługi powszechnej płatnej okresowo abonentowi przysługuje odszkodowanie w wysokości 1/15 średniej opłaty miesięcznej liczonej według rachunków z ostatnich trzech okresów rozliczeniowych, jednak za okres nie dłuższy niż ostatnie 12 miesięcy.

2. Odszkodowanie nie przysługuje, jeżeli w okresie rozliczeniowym łączny czas przerw był krótszy od 36 godzin.

3. Niezależnie od odszkodowania, za każdy dzień, w którym nastąpiła przerwa w świadczeniu usługi telefonicznej płatnej okresowo trwająca dłużej niż 12 godzin, abonentowi przysługuje zwrot 1/30 miesięcznej opłaty abonamentowej.

4. Z tytułu niedotrzymania z winy przedsiębiorcy wyznaczonego:

- 1) terminu zawarcia umowy o świadczenie usługi powszechnej lub
- 2) określonego w umowie o świadczenie usługi powszechnej terminu rozpoczęcia świadczenia tych usług

- za każdy dzień przekroczenia terminu przysługuje użytkownikowi końcowemu od przedsiębiorcy wyznaczonego odszkodowanie w wysokości 1/30 określonej w umowie miesięcznej opłaty abonamentowej, stosowanej przez tego przedsiębiorcę za świadczenie usługi powszechnej płatnej okresowo.

Art. 106. 1. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych jest obowiązany do rozpatrzenia reklamacji usługi telekomunikacyjnej.

2. Jeżeli reklamacja usługi telekomunikacyjnej nie zostanie rozpatrzona w terminie 30 dni od dnia jej złożenia, uważa się, że ta reklamacja została uwzględniona.

3. W przypadku uwzględnienia reklamacji usługi telekomunikacyjnej opłata, o której mowa w art. 80 ust. 2, podlega zwrotowi.

4. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania reklamacyjnego oraz warunki, jakim powinna odpowiadać reklamacja usługi telekomunikacyjnej za:

- 1) niedotrzymanie z winy przedsiębiorcy wyznaczonego terminu zawarcia umowy o świadczenie usługi powszechnej lub usługi, o której mowa w art. 81 ust. 5,
- 2) niedotrzymanie z winy dostawcy usług określonego w umowie o świadczenie usług telekomunikacyjnych terminu rozpoczęcia świadczenia tych usług,
- 3) niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi telekomunikacyjnej,
- 4) nieprawidłowe obliczenie należności z tytułu świadczenia usługi telekomunikacyjnej

- mając na uwadze niezbędną ochronę interesu użytkownika końcowego.

Art. 107. 1. Prawo dochodzenia w postępowaniu sądowym lub w postępowaniach, o których mowa w art. 109 i art. 110, roszczeń określonych w ustawie, wynikających ze stosunków z przedsiębiorcami wyznaczonymi, przysługuje użytkownikowi końcowemu po wyczerpaniu drogi postępowania reklamacyjnego.

2. Drogę postępowania reklamacyjnego w przypadku, o którym mowa w ust. 1, uważa się za wyczerpaną, jeżeli przedsiębiorca wyznaczony nie zapłacił dochodzonej należności w terminie 30 dni od dnia, w którym reklamacja usługi telekomunikacyjnej została uznana.

Art. 108. 1. Roszczenia dochodzone na podstawie art. 105 przedawniają się z upływem 12 miesięcy od końca okresu rozliczeniowego, w którym zakończyła się przerwa w świadczeniu usługi telekomunikacyjnej, albo od dnia, w którym usługa została nienależycie wykonana lub miała być wykonana.

2. Bieg przedawnienia roszczeń zawiesza się na okres od dnia wniesienia reklamacji usługi telekomunikacyjnej do dnia udzielenia na nią odpowiedzi, nie dłużej jednak niż na okres przewidziany do rozpatrzenia reklamacji.

Rozdział 4

Sposoby rozstrzygania sporów

Art. 109. 1. Spór cywilnoprawny między konsumentem a dostawcą publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych może być zakończony polubownie w drodze postępowania mediacyjnego.

2. Postępowanie mediacyjne prowadzi Prezes URTiP na wniosek konsumenta lub z urzędu, jeżeli wymaga tego ochrona interesu konsumenta.

3. W toku postępowania mediacyjnego Prezes URTiP zapoznaje dostawcę publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych z roszczeniem konsumenta, przedstawia stronom sporu przepisy prawa mające zastosowanie w sprawie oraz ewentualne propozycje polubownego zakończenia sporu.

4. Prezes URTiP może wyznaczyć stronom termin do polubownego zakończenia sprawy.

5. Prezes URTiP odstępuje od postępowania mediacyjnego, jeżeli w wyznaczonym terminie sprawa nie została polubownie zakończona oraz w razie oświadczenia co najmniej jednej ze stron, że nie wyraża ona zgody na polubowne zakończenie sprawy.

Art. 110. 1. Stałe polubowne sądy konsumenckie przy Prezesie URTiP, zwane dalej "sądami polubownymi", tworzone są na podstawie umów o zorganizowaniu takich sądów, zawartych przez Prezesa URTiP z organizacjami pozarządowymi reprezentującymi konsumentów, przedsiębiorców telekomunikacyjnych lub operatorów pocztowych. Koszty administracyjne funkcjonowania sądów polubownych pokrywa Prezes URTiP.

2. Umowy, o których mowa w ust. 1, określają w szczególności zasady pokrywania kosztów wynagrodzenia arbitrów oraz zwrotu kosztów poniesionych w związku z wykonywaniem czynności arbitra.

3. Sądy polubowne rozpatrują spory:

1) o prawa majątkowe wynikłe z umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej, zawartych pomiędzy konsumentami i przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi;

2) o prawa majątkowe wynikłe z umów o świadczenie usług pocztowych.

4. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw łączności, określi, w drodze rozporządzenia, regulamin organizacji i działania sądów polubownych przy Prezesie URTiP, w tym:

1) wewnętrzną organizację sądów polubownych,

2) tryb funkcjonowania sądów polubownych,

3) czynności jurysdykcyjne i administracyjne sądów polubownych i ich organów,

4) wymagania dotyczące kwalifikacji i bezstronności arbitrów

- mając na uwadze zasady niezawisłości, przejrzystości, kontradiktoryjności, skuteczności i reprezentacji oraz specyfikę spraw telekomunikacyjnych i pocztowych.

5. W postępowaniu przed sądami polubownymi w zakresie nieuregulowanym ustawą stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego.

DZIAŁ IV

Gospodarowanie częstotliwościami i numeracją

Rozdział 1

Gospodarowanie częstotliwościami

Art. 111. 1. Przeznaczenie dla poszczególnych służb radiokomunikacyjnych częstotliwości lub zakresów częstotliwości, zwanych dalej "częstotliwościami", oraz ich użytkowanie określa się w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości.

2. Częstotliwości mogą być użytkowane jako:

1) cywilne;

2) rządowe;

3) cywilno-rządowe.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, Krajową Tablicę Przeznaczeń Częstotliwości, realizując politykę państwa w zakresie gospodarki zasobami częstotliwości, spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej oraz telekomunikacji, z uwzględnieniem międzynarodowych przepisów radiokomunikacyjnych, oraz wymagań dotyczących:

- 1) zapewnienia warunków dla harmonijnego rozwoju służb radiokomunikacyjnych oraz dziedzin nauki i techniki, wykorzystujących zasoby częstotliwości,
- 2) wdrażania nowych, efektywnych technik radiokomunikacyjnych,
- 3) obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego

- kierując się koniecznością zachowania jej aktualności.

Art. 112. 1. Prezes URTiP, po zasięgnięciu opinii Rady Telekomunikacji, ustala plany zagospodarowania częstotliwości oraz zmiany tych planów z własnej inicjatywy lub:

- 1) na wniosek organu, na rzecz którego jest dokonywana rezerwacja częstotliwości, przy współpracy z tym organem;
- 2) w miarę potrzeb i możliwości technicznych, w pozostałych zakresach częstotliwości.

2. W odniesieniu do częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania i rozprowadzania programów radiofonicznych i telewizyjnych Prezes URTiP ustala plany zagospodarowania częstotliwości oraz zmiany tych planów w uzgodnieniu z Przewodniczącym KRRiT na jego wniosek lub z własnej inicjatywy.

3. Uzgodnienie, o którym mowa w ust. 2, dotyczy liczby i rodzaju planowanych częstotliwości i sieci oraz zasięgu i lokalizacji stacji nadawczych.

4. Plany zagospodarowania częstotliwości oraz ich zmiany uwzględniają w szczególności:

- 1) politykę państwa w zakresie gospodarki częstotliwościami;
- 2) politykę państwa w zakresie radiofonii i telewizji oraz telekomunikacji;
- 3) spełnianie wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej;
- 4) spełnianie wymagań dotyczących obronności i bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- 5) uzgodnione przeznaczenia częstotliwości w ramach Unii Europejskiej;

6) potrzebę efektywnego wykorzystania częstotliwości, a także założenia polityki wydawania uprawnień wymagających rezerwacji częstotliwości, zawarte we wniosku organu, o którym mowa w ust. 2.

5. Plany zagospodarowania częstotliwości oraz ich zmiany nie mogą naruszać dokonanych rezerwacji częstotliwości.

6. Prezes URTiP udziela nieodpłatnie zainteresowanym podmiotom informacji o możliwości wykorzystania częstotliwości.

7. Prezes URTiP publikuje w Biuletynie URTiP informację o przystąpieniu do opracowania planu zagospodarowania określonego zakresu częstotliwości lub do opracowania jego zmiany. Podmioty zainteresowane wykorzystaniem częstotliwości mogą zgłaszać propozycje do planu lub jego zmiany.

Art. 113. 1. Minister właściwy do spraw łączności może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki wykonywania określonych służb radiokomunikacyjnych w przewidzianych dla nich zakresach częstotliwości, z uwzględnieniem wymagań stosowanych przy określaniu Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości.

2. Minister właściwy do spraw łączności może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki wykorzystywania zakresów częstotliwości przeznaczonych dla urzędów używanych w przemyśle, medycynie lub nauce, z uwzględnieniem wymagań przyjmowanych przy określaniu Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości.

Art. 114. 1. Rezerwacja częstotliwości lub zasobów orbitalnych, zwana dalej "rezerwacją częstotliwości", określa częstotliwości lub zasoby orbitalne, które w okresie rezerwacji pozostają w dyspozycji podmiotu, na rzecz którego dokonano rezerwacji, przeniesiono uprawnienia do częstotliwości lub uprawnienia do dysponowania częstotliwościami na cele związane z uzyskiwaniem pozwoleń radiowych.

2. Rezerwacji częstotliwości dokonuje, zmienia lub cofa:

1) Prezes URTiP;

2) Przewodniczący KRRiT, w uzgodnieniu z Prezesem URTiP - na cele rozpowszechniania i rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych.

3. Rezerwacji częstotliwości dokonuje się dla podmiotu, który spełnia wymagania określone ustawą oraz jeżeli częstotliwości objęte wnioskiem:

1) są dostępne;

2) zostały przeznaczone w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla wnioskowanej służby radiokomunikacyjnej oraz plan zagospodarowania częstotliwości przewiduje ich zagospodarowanie zgodnie z wnioskiem;

3) mogą być chronione przed zaburzeniami elektromagnetycznymi;

- 4) zostały międzynarodowo uzgodnione w zakresie i formie określonej w międzynarodowych przepisach radiokomunikacyjnych lub umowach międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną;
- 5) są zgodne z uzgodnionymi przeznaczeniami częstotliwości w ramach Unii Europejskiej;
- 6) nie powodują kolizji z udzielonymi rezerwacjami częstotliwości;
- 7) nie prowadzą do nieefektywnego wykorzystania częstotliwości.

4. Rezerwacji częstotliwości udziela, w drodze decyzji, Prezes URTiP, w terminie 6 tygodni od dnia złożenia wniosku przez podmiot ubiegający się o rezerwację częstotliwości, chyba że udzielenie tej rezerwacji wymaga przeprowadzenia postępowania przetargowego bądź konkursu albo uzgodnień międzynarodowych.

5. Rezerwacji częstotliwości dokonuje się na czas określony, z uwzględnieniem charakteru usług świadczonych przez podmiot wnioskujący o rezerwację częstotliwości.

6. Dopuszcza się dokonywanie rezerwacji częstotliwości na rzecz kilku użytkowników.

7. W przypadku częstotliwości użytkowanych jako cywilno-rządowe Prezes URTiP dokonuje rezerwacji częstotliwości w uzgodnieniu z zainteresowanymi podmiotami, o których mowa w art. 4.

8. Przepisów dotyczących rezerwacji częstotliwości nie stosuje się do podmiotów, o których mowa w art. 4, dysponujących częstotliwościami przeznaczonymi w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla użytkowania rządowego.

Art. 115. 1. W rezerwacji częstotliwości określa się:

- 1) uprawniony podmiot, na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości, oraz jego siedzibę i adres;
- 2) zakres częstotliwości lub pozycje orbitalne objęte rezerwacją;
- 3) obszar, zgodnie z administracyjnym podziałem kraju, na którym mogą być wykorzystywane częstotliwości;
- 4) rodzaje służby radiokomunikacyjnej, sieci telekomunikacyjnej lub usługi telekomunikacyjnej, w której częstotliwości objęte rezerwacją mogą być wykorzystywane;
- 5) termin rozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości;
- 6) warunki do wydania pozwolenia radiowego uwzględniające warunki wynikające z umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną;

7) możliwość i warunki przenoszenia z inicjatywy dysponującego częstotliwością uprawnień do tej częstotliwości, z zachowaniem warunków ustawowych;

8) okresy wykorzystywania częstotliwości;

9) zobowiązania podmiotu podjęte w ramach postępowania przetargowego albo konkursu, o ile zostały podjęte.

2. W rezerwacji częstotliwości można określić w szczególności:

1) warunki wykorzystywania częstotliwości, o których mowa w art. 146;

2) wymagania dotyczące zapobiegania szkodliwym zaburzeniom elektromagnetycznym;

3) obowiązki ochronne w zakresie promieniowania elektromagnetycznego;

4) ustalenia będące wynikiem postępowania przetargowego albo konkursu.

3. W rezerwacji częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów w sposób cyfrowy, drogą rozsiewczą naziemną lub rozsiewczą satelitarną dokonuje się ponadto:

1) określenia programów telewizyjnych lub radiofonicznych, tworzących zespolony sygnał cyfrowy rozpowszechniany lub rozprowadzany za pomocą rezerwowanej częstotliwości, zwany dalej "sygnałem multipleksu";

2) uporządkowania w sygnale multipleksu programów, o których mowa w pkt 1, zwanych dalej "audiowizualnymi składnikami sygnału multipleksu";

3) określenia propozycji udziału w sygnale multipleksu audiowizualnych składników tego sygnału;

4) określenia obszaru, na którym może być rozpowszechniany lub rozprowadzany sygnał multipleksu;

5) określenia wykorzystania pojemności systemów transmisyjnych.

Art. 116. 1. Z zastrzeżeniem art. 117, w przypadku braku dostatecznych zasobów częstotliwości podmioty, dla których zostanie dokonana rezerwacja częstotliwości, są wyłaniane w drodze postępowania przetargowego.

2. Przeprowadzenie postępowania przetargowego poprzedzone jest postępowaniem konsultacyjnym.

3. Termin przeprowadzenia postępowania przetargowego nie może być dłuższy niż 8 miesięcy od dnia złożenia wniosku o dokonanie rezerwacji częstotliwości.

4. Postępowanie przetargowe przeprowadza Prezes URTiP. Ogłoszenie o przetargu publikuje się w prasie codziennej o zasięgu ogólnokrajowym oraz w Biuletynie URTiP, a jeżeli rezerwacja częstotliwości ma dotyczyć jedynie określonych obszarów - także w codziennej prasie lokalnej ukazującej się na obszarach, których przetarg dotyczy.

5. Decydującym kryterium oceny ofert jest zachowanie warunków konkurencji oraz wysokość kwoty zadeklarowanej przez podmiot wnioskujący o dokonanie rezerwacji częstotliwości.

6. W sprawie zachowania warunków konkurencji, o której mowa w ust. 5, Prezes URTiP zasięga opinii Prezesa UOKiK.

7. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do zmian rezerwacji częstotliwości.

8. Przy ponownym udzielaniu rezerwacji częstotliwości postępowania przetargowego nie przeprowadza się.

Art. 117. 1. Rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych w sposób cyfrowy dokonuje się w drodze konkursu, który ogłaszany jest przez Przewodniczącego KRRiT w porozumieniu z Prezesem URTiP.

2. Termin przeprowadzenia konkursu nie może być dłuższy niż 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku przez podmiot ubiegający się o rezerwację częstotliwości.

3. Konkurs przeprowadza Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji. Ogłoszenie o konkursie publikuje się w prasie codziennej o zasięgu ogólnokrajowym oraz w Biuletynie URTiP, a jeżeli rezerwacja częstotliwości ma dotyczyć jedynie określonych obszarów - także w codziennej prasie lokalnej ukazującej się na obszarach, których konkurs dotyczy.

4. Decydującym kryterium oceny ofert w przypadku konkursu jest zachowanie warunków konkurencji.

5. W sprawie zachowania warunków konkurencji, o których mowa w ust. 4, Przewodniczący KRRiT zasięga opinii Prezesa UOKiK.

6. Przy ponownym udzielaniu rezerwacji częstotliwości konkursu nie przeprowadza się.

Art. 118. 1. Postępowanie przetargowe albo konkurs, lub odstąpienie od niego, ogłasza się niezwłocznie po zakończeniu postępowania konsultacyjnego w tej sprawie.

2. W ogłoszeniu o postępowaniu przetargowym albo konkursie określa się przedmiot postępowania przetargowego albo konkursu, jego zakres, warunki uczestnictwa oraz kryteria wyboru.

3. Dokumentacja przetargowa albo konkursowa, zwana dalej "dokumentacją", może określać warunki wykonywania działalności telekomunikacyjnej wymagającej wykorzystania zasobów częstotliwości objętych postępowaniem przetargowym albo konkursem.

4. Prezes URTiP, z zastrzeżeniem ust. 5, określa w dokumentacji warunki uczestnictwa w postępowaniu przetargowym albo konkursie oraz wymagania, jakim powinna odpowiadać oferta, a także kryteria oceny ofert.

5. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji określa w dokumentacji dotyczącej konkursu, o którym mowa w art. 117, warunki uczestnictwa, wymagania, jakim powinna odpowiadać oferta, oraz kryteria oceny ofert.

6. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji określa warunki konkursu, o którym mowa w art. 117, uwzględniając dodatkowo obowiązki i zadania przedsiębiorcy w zakresie zawartości programowej, w tym warunki dotyczące transmisji obowiązkowej, dotyczące zawartości programowej, przy uwzględnieniu pozaekonomicznych interesów narodowych dotyczących kultury, języka i pluralizmu mediów.

7. Dokumentację udostępnia się za opłatą, która nie może przekroczyć kosztów wykonania dokumentacji. Opłata ta stanowi dochód budżetu państwa.

8. Organ właściwy, w drodze decyzji, unieważnia postępowanie przetargowe albo konkurs, jeżeli zostały rażąco naruszone przepisy prawa lub interesy uczestników postępowania przetargowego albo konkursu.

9. Organ właściwy uznaje, w drodze decyzji, postępowanie przetargowe albo konkurs za nierozstrzygnięty, jeżeli:

1) żaden z uczestników nie spełnił warunków uczestnictwa w postępowaniu przetargowym albo konkursie bądź nie osiągnął wskazanego w dokumentacji minimum kwalifikacyjnego;

2) w terminie wskazanym w dokumentacji do postępowania przetargowego albo konkursu nie przystąpił żaden podmiot;

3) liczba uczestników postępowania przetargowego albo konkursu jest mniejsza lub równa liczbie podmiotów uprawnionych do ubiegania się o rezerwację częstotliwości.

10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9 pkt 3, przepisu art. 116 ust. 1 nie stosuje się.

11. Wyniki przetargu i konkursu ogłasza się w siedzibie i na stronach internetowych organu właściwego.

Art. 119. 1. W ogłoszeniu o postępowaniu przetargowym określa się również wysokość wadium.

2. Wysokość wadium nie może być niższa niż 5 % jednorazowej opłaty, o której mowa w art. 185 ust. 4, i wyższa niż 20 % tej opłaty, jednakże nie niższa niż 500 złotych.

3. Wycofanie oferty z postępowania przetargowego lub rezygnacja z uzyskania rezerwacji częstotliwości przez oferenta wyłonionego w postępowaniu przetargowym powoduje utratę wadium.

4. Wadium wniesione przez oferenta wyłonionego w postępowaniu przetargowym podlega zwrotowi w terminie 14 dni od dnia uzyskania rezerwacji częstotliwości.

Art. 120. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, tryb ogłaszania postępowania przetargowego, o którym mowa w art. 116, zapewniający właściwe poinformowanie podmiotów zainteresowanych uzyskaniem rezerwacji częstotliwości, a także:

1) szczegółowe wymagania co do treści ogłoszenia i zawartości dokumentacji,

2) warunki i tryb przeprowadzania postępowania przetargowego, w tym:

a) powoływania i pracy komisji przetargowej,

b) sposób wpłaty i zwrotu wadium - w przypadku postępowania przetargowego

- kierując się potrzebą zapewnienia obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminujących żadnego uczestnika warunków postępowania przetargowego oraz przejrzystych warunków podejmowania rozstrzygnięć.

Art. 121. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji określi, w drodze rozporządzenia, tryb ogłaszania konkursu, o którym mowa w art. 117, zapewniający właściwe poinformowanie podmiotów zainteresowanych uzyskaniem rezerwacji częstotliwości, a także szczegółowe wymagania co do treści ogłoszenia, zawartości dokumentacji, warunki i tryb organizowania przeprowadzania i zakończenia konkursu, kierując się potrzebą zapewnienia obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminujących żadnego uczestnika warunków konkursu oraz przejrzyste warunki podejmowania rozstrzygnięć.

Art. 122. 1. Z wyłączeniem rezerwacji częstotliwości, o której mowa w art. 114 ust. 2 pkt 2, Prezes URTiP może dokonać zmiany rezerwacji częstotliwości w zakresie, o którym mowa w art. 115 ust. 1 pkt 1 i 9, pod warunkiem zachowania przeznaczenia częstotliwości będącej przedmiotem tej rezerwacji, jeżeli:

1) podmiot posiadający tę rezerwację złoży wniosek o zmianę podmiotu na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości i w którym wskaże podmiot, który będzie uprawniony w wyniku zmiany tej rezerwacji;

2) podmiot, który będzie uprawniony w wyniku zmiany rezerwacji, wyrazi pisemną zgodę na przejęcie uprawnień i obowiązków wynikających ze zmiany tej rezerwacji;

3) podmiot wskazany we wniosku, o którym mowa w pkt 1, spełnia wymagania określone ustawą;

4) możliwość takiej zmiany rezerwacji została przewidziana w rezerwacji częstotliwości.

2. Dokonując zmiany rezerwacji częstotliwości w zakresie, o którym mowa w ust. 1, Prezes URTiP kieruje się koniecznością zachowania warunków konkurencji.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do podmiotów, o których mowa w art. 4.

4. Zmiany rezerwacji częstotliwości dokonanej w drodze postępowania przetargowego Prezes URTiP dokonuje po zasięgnięciu opinii Prezesa UOKiK.

Art. 123. 1. Rezerwacja częstotliwości może zostać zmieniona lub cofnięta, w drodze decyzji organu właściwego do jej dokonania, w przypadku:

- 1) stwierdzenia, że używanie urządzenia radiowego zgodnie z rezerwacją powoduje szkodliwe zaburzenia elektromagnetyczne;
- 2) zmiany w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości przeznaczenia częstotliwości objętych rezerwacją częstotliwości;
- 3) wystąpienia okoliczności prowadzących do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- 4) nierozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości objętych rezerwacją częstotliwości w terminie 12 miesięcy od terminu, o którym mowa w art. 115 ust. 1 pkt 5, a w przypadku częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania i rozprowadzania programów radiofonicznych i telewizyjnych - w terminie 6 miesięcy;
- 5) zaprzestania wykorzystywania częstotliwości przez co najmniej 12 miesięcy, a w przypadku częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania i rozprowadzania programów radiofonicznych i telewizyjnych - przez co najmniej 6 miesięcy;
- 6) wystąpienia powtarzających się naruszeń warunków wykorzystania częstotliwości lub obowiązku wnoszenia opłat za częstotliwości.

2. Prezes URTiP może zmienić warunki wykorzystywania częstotliwości, jeżeli:

- 1) częstotliwości objęte rezerwacją są wykorzystywane w stopniu niewielkim lub w sposób nieefektywny;
- 2) praca urządzenia radiowego jest zakłócana przez inne urządzenia lub sieci telekomunikacyjne.

3. Zmiany warunków wykorzystania częstotliwości, o których mowa w ust. 2, przeznaczonych do rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych dokonuje Przewodniczący KRRiT w uzgodnieniu lub na wniosek Prezesa URTiP.

4. Decyzję o cofnięciu rezerwacji częstotliwości przeznaczonej do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiowych lub telewizyjnych Przewodniczący KRRiT podejmuje niezwłocznie po otrzymaniu od Prezesa URTiP zawiadomienia o naruszeniu zasad wykorzystania tej częstotliwości wynikających z przepisów ustawy lub decyzji w sprawie rezerwacji.

5. Rezerwacja częstotliwości wygasa z mocy prawa w przypadku cofnięcia lub upływu terminu, na który została udzielona.

6. Odmowa udzielenia rezerwacji częstotliwości następuje w przypadku, gdy:

- 1) wnioskodawca nie jest w stanie wywiązać się z warunków związanych z wykorzystaniem częstotliwości lub zasobów orbitalnych;
- 2) zachodzą okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 3;
- 3) powodowałyby to naruszenie umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną.

7. W okresie ważności rezerwacji częstotliwości można odmówić wydania lub cofnąć pozwolenie radiowe na używanie urządzenia radiowego wykorzystującego częstotliwości objęte rezerwacją z tytułu wystąpienia jednej z następujących okoliczności:

- 1) zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- 2) naruszenia umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną;
- 3) zakłócenia pracy urządzeń i sieci telekomunikacyjnych;
- 4) niespełniania warunków, o których mowa w art. 114 ust. 3 pkt 2, chyba że uległ zmianie stan prawny lub faktyczny przyjęty za podstawę dokonania rezerwacji.

8. Odmowa udzielenia rezerwacji częstotliwości, jej zmiana lub cofnięcie w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, a także odmowa wydania pozwolenia radiowego lub jego cofnięcie z powodu tych okoliczności, następuje po zasięgnięciu opinii lub na wniosek Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szefa Agencji Wywiadu, w zakresie ich właściwości.

9. Jeżeli uzasadnienie opinii lub wniosku organów, o których mowa w ust. 8, wskazujące na okoliczności prowadzące do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego zawiera informacje stanowiące tajemnicę państwową, zamiast uzasadnienia doręcza się zawiadomienie, że uzasadnienie takie zostało sporządzone.

10. Organy, o których mowa w ust. 8, zajmują stanowisko w terminie 30 dni od dnia wystąpienia o opinię lub dnia wystąpienia z wnioskiem, o których mowa w ust. 8.

11. Jeżeli organy, o których mowa w ust. 8, nie zajmą stanowiska w terminie, o którym mowa w ust. 10, uznaje się, że wymóg uzyskania stanowiska został spełniony.

Art. 124. Podmiot, któremu cofnięto rezerwację częstotliwości z powodu niewywiązywania się z obowiązku, o którym mowa w art. 185, może wystąpić z wnioskiem o dokonanie rezerwacji na jego rzecz nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o cofnięciu rezerwacji.

Art. 125. Do rezerwacji częstotliwości udzielonej na podstawie art. 114 ust. 7 stosuje się przepis art. 123 ust. 1 pkt 2.

Rozdział 2

Gospodarowanie numeracją

Art. 126. 1. Prezes URTiP przydziela numerację, zgodnie z planami numeracji krajowej dla sieci publicznych, w drodze decyzji, przedsiębiorcom telekomunikacyjnym i podmiotom, o których mowa w art. 4 pkt 1, 2, 4 i 8, na ich wniosek.

2. Przydział numeracji o ustalonym przeznaczeniu następuje w terminie nie dłuższym niż 3 tygodnie od dnia złożenia wniosku.

3. Prezes URTiP przydziela numerację, o przydział której wpłynął więcej niż jeden wniosek:

1) po przeprowadzeniu postępowania konsultacyjnego,

2) w drodze postępowania przetargowego, jeżeli w postępowaniu konsultacyjnym stwierdzono konieczność przeprowadzenia takiego postępowania

- w terminie nie dłuższym niż 6 tygodni od dnia złożenia pierwszego wniosku.

4. Postępowanie przetargowe przeprowadza Prezes URTiP. Ogłoszenie o przetargu publikuje w prasie codziennej o zasięgu ogólnokrajowym oraz w Biuletynie URTiP.

5. Do postępowania przetargowego stosuje się odpowiednio przepisy art. 118 ust. 1, 2, 4, 8, 9 i 11.

6. Decydującym kryterium oceny ofert jest wysokość kwoty zadeklarowanej przez podmiot wnioskujący o dokonanie przydziału numeracji.

7. Przydział numeracji może określać warunki wykorzystywania lub udostępniania numeracji, w szczególności obowiązek niedyskryminującego dostępu do usług telekomunikacyjnych z wykorzystaniem numeracji przydzielonej innym przedsiębiorcom.

8. Prezes URTiP odmawia przydziału numeracji, jeżeli wnioskowane przeznaczenie numeracji nie jest zgodne z planem numeracji krajowej dla sieci publicznych.

9. Prezes URTiP może odmówić przydziału nowego zakresu numeracji w przypadku wykorzystania mniej niż 75 % wcześniej przydzielonych zakresów numeracji.

10. Prezes URTiP może cofnąć przydział numeracji albo zmienić jego zakres, jeżeli:

1) nastąpiły zmiany we właściwym planie numeracji krajowej dla sieci publicznych;

2) podmiot, który uzyskał decyzję o przydziale numeracji, nie wykorzystuje przydzielonego zakresu numeracji w sposób efektywny pod względem

ilościowym, a w przypadku numerów dostępu i podobnych pojedynczych numerów nie uruchomił usługi określonej takim numerem w terminie 12 miesięcy od otrzymania decyzji o przydziale numeracji;

3) podmiot, który uzyskał decyzję o przydziale numeracji, wykorzystuje przydzieloną numerację w sposób niezgodny z warunkami przydziału numeracji lub jej przeznaczeniem określonym we właściwym planie numeracji krajowej dla sieci publicznych;

4) podmiot, który uzyskał decyzję o przydziale numeracji, nie wnosi opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji.

11. Decyzja o cofnięciu przydziału numeracji albo o zmianie jego zakresu:

1) nie może powodować naruszenia ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych przez podmiot, któremu udzielono przydziału;

2) może być podjęta po bezskutecznym wezwaniu podmiotu do usunięcia przyczyny nieprawidłowości w przypadkach, o których mowa w ust. 10 pkt 2 i 3.

12. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzeń:

1) plan numeracji krajowej dla publicznych sieci telefonicznych, określając w szczególności zakres planu oraz formaty numerów,

2) szczegółowe wymagania dotyczące gospodarowania numeracją w publicznych sieciach telefonicznych

- uwzględniając obecne i prognozowane potrzeby przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz użytkowników, w tym służb, o których mowa w art. 129, ustalenia przepisów międzynarodowych, w szczególności dotyczące długoterminowych, ogólnoeuropejskich planów numeracji, a także postanowienia umów, których Rzeczpospolita Polska jest stroną.

13. Minister właściwy do spraw łączności może określić, w drodze rozporządzeń, plany numeracji krajowej dla sieci publicznych innych niż publiczne sieci telefoniczne, a także szczegółowe wymagania dotyczące zasad adresowania dla właściwego kierowania połączeń, numeracji punktów sygnalizacyjnych oraz tworzenia i udostępniania znaków identyfikujących abonenta, uwzględniając obecne i prognozowane potrzeby przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz użytkowników, ustalenia przepisów międzynarodowych, w szczególności dotyczące długoterminowych, ogólnoeuropejskich planów numeracji, a także postanowienia umów, których Rzeczpospolita Polska jest stroną.

Art. 127. 1. Prezes URTiP opracowuje zbiorcze zestawienia przydzielonych numeracji, w postaci Tablic Zagospodarowania Numeracji.

2. Prezes URTiP udziela nieodpłatnie zainteresowanym podmiotom informacji o dostępnej numeracji.

Art. 128. 1. Podmiot, który uzyskał w drodze decyzji przydział numeracji, udostępnia przydzieloną numerację podmiotom współpracującym z jego siecią telekomunikacyjną oraz podmiotom dostarczającym usługi telekomunikacyjne, na ich wnioski, na podstawie pisemnej umowy o udostępnieniu numeracji albo umowy, o której mowa w art. 31.

2. Umowa o udostępnieniu numeracji może ustalać warunki wykorzystywania udostępnionej numeracji.

3. Odmawia się zawarcia umowy o udostępnieniu numeracji w przypadku braku numeracji lub gdy udostępnienie numeracji mogłoby utrudnić albo ograniczyć wykonywanie działalności przez podmiot, który uzyskał przydział numeracji.

4. Do umowy stosuje się odpowiednio przepisy art. 27-31.

Art. 129. Ustala się numer "112" jako wspólny numer alarmowy dla wszystkich służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy.

Art. 130. Do przydziału, odmowy przydziału lub cofania przydziału znaków identyfikujących abonenta oraz do ich udostępniania lub odmowy udostępnienia stosuje się odpowiednio przepisy art. 126 i art. 128.

Art. 131. 1. Podmiot, który uzyskał przydział numeracji, może dokonać niezbędnej zmiany numeracji dla określonych obszarów swojej sieci publicznej lub zmiany indywidualnych numerów abonentów tej sieci, w przypadku zmiany przydziału zakresu numeracji albo przebudowy lub rozbudowy eksploatowanej sieci publicznej.

2. Planowane zmiany numeracji, dla określonych obszarów sieci telekomunikacyjnej, powinny być podane przez podmiot, który uzyskał przydział numeracji, do publicznej wiadomości co najmniej na 90 dni przed terminem wprowadzenia zmiany.

3. Podmiot, który uzyskał przydział numeracji, jest obowiązany zawiadomić pisemnie abonentów o planowanej zmianie ich indywidualnych numerów oraz o ich nowych numerach, co najmniej na 90 dni przed terminem wprowadzenia zmiany. Skrócenie tego okresu wymaga zgody Prezesa URTiP.

4. Podmiot, który uzyskał przydział numeracji, jest obowiązany do zapewnienia bezpłatnej, automatycznej informacji słownej, o wprowadzonych zmianach numeracji, o których mowa w ust. 1-3, dostępnej pod poprzednimi numerami, przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy.

DZIAŁ V

Cyfrowe transmisje radiofoniczne i telewizyjne

Art. 132. 1. Publiczne sieci telekomunikacyjne używane do cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych oraz odbiorniki telewizyjne i inne urządzenia używane do odbioru cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych powinny zapewniać interoperacyjność usług cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych, w szczególności poprzez stosowanie otwartego interfejsu programu aplikacyjnego.

2. Publiczne sieci telekomunikacyjne używane do świadczenia usług telewizji cyfrowej powinny spełniać wymagania techniczne i eksploatacyjne umożliwiające świadczenie usług telewizji szerokoekranowej. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni, którzy odbierają programy i usługi w formacie szerokiego ekranu rozpowszechniają je bez zmiany formatu szerokoekranowego na inny.

3. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, wymagania techniczne i eksploatacyjne dla urządzeń konsumenckich służących do odbioru cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych, mając na uwadze zapewnienie interoperacyjności usług cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych przez nie odbieranych.

Art. 133. 1. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni dostarczający systemy dostępu warunkowego powinni oferować nadawcom na równych i niedyskryminujących warunkach usługi techniczne umożliwiające odbiór cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych za pomocą dekoderów zainstalowanych w sieciach lub u abonentów.

2. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni dostarczający systemy dostępu warunkowego obowiązani są do prowadzenia oddzielnej rachunkowości dla tej działalności.

3. Minister właściwy do spraw łączności, w porozumieniu z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji, może określić, w drodze rozporządzenia:

1) wymagania techniczne i eksploatacyjne dla systemów dostępu warunkowego, mając na uwadze zapewnienie sprawowania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych pełnej kontroli nad cyfrowymi transmisjami radiofonicznymi i telewizyjnymi dokonywanymi z wykorzystaniem systemów dostępu warunkowego oraz kierując się dążeniem do stworzenia warunków dla efektywnego świadczenia usług z wykorzystaniem takich systemów;

2) szczegółowy zakres usług technicznych oferowanych nadawcom na warunkach, o których mowa w ust. 1, przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych dostarczających systemy dostępu warunkowego w celu umożliwienia odbioru cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych za pomocą dekoderów zainstalowanych w sieciach lub u abonentów.

Art. 134. Po przeprowadzeniu analizy rynku zgodnie z art. 23 Przewodniczący KRRiT może, w drodze decyzji, znieść w stosunku do przedsiębiorcy telekomunikacyjnego nieposiadającego znaczącej pozycji na rynku dostarczania systemów dostępu warunkowego obowiązek zapewnienia dostępu do tego udogodnienia na warunkach, o których mowa w art. 133 ust. 1, po przeprowadzeniu postępowania konsultacyjnego i konsolidacyjnego.

Art. 135. 1. Posiadacze praw własności przemysłowej obejmujących systemy dostępu warunkowego oraz usługi świadczone za ich pomocą są obowiązani do zawierania umów licencyjnych z producentami urządzeń konsumenckich przeznaczonych do odbioru cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych na równych i niedyskryminujących warunkach.

2. Postanowienia umów licencyjnych, o których mowa w ust. 1, nie powinny zabraniać, ograniczać lub zniechęcać do umieszczenia w urządzeniach, o których mowa w ust. 1:

1) wspólnego interfejsu pozwalającego na połączenie z innymi systemami dostępu warunkowego,

2) elementów właściwych dla innych systemów dostępu warunkowego, jeżeli licencjobiorca przestrzega warunków gwarantujących bezpieczeństwo transakcji dokonywanych przez operatorów systemów dostępu warunkowego

- z uwzględnieniem czynników technicznych i ekonomicznych.

3. W zakresie nieuregulowanym w ust. 1 i 2 do umów licencyjnych stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. - Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117 oraz z 2004 r. Nr 33, poz. 286).

Art. 136. 1. Przewodniczący KRRiT może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązek zapewnienia dostępu do następujących udogodnień towarzyszących:

1) interfejsu programu aplikacyjnego,

2) elektronicznego przewodnika po programach

- w celu zapewnienia użytkownikom końcowym dostępu do usług cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych.

2. Do decyzji, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy o postępowaniu konsultacyjnym i konsolidacyjnym.

3. Prezes URTiP wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1, kierując się zasadą równości i niedyskryminacji.

DZIAŁ VI

Infrastruktura, urządzenia telekomunikacyjne i urządzenia radiowe

Rozdział 1

Infrastruktura telekomunikacyjna

Art. 137. 1. Operatorzy są obowiązani przekazywać Prezesowi URTiP oraz udostępniać zainteresowanym podmiotom specyfikacje techniczne stosowanych zakończeń sieci, interfejsów radiowych i ich zmiany zanim usługi telekomunikacyjne, które mają być świadczone przez te zakończenia sieci lub interfejsy radiowe staną się dostępne dla użytkowników.

2. Specyfikacje techniczne, o których mowa w ust. 1, powinny być na tyle szczegółowe, aby umożliwiały zaprojektowanie telekomunikacyjnych urządzeń końcowych zdolnych do wykorzystywania wszystkich usług świadczonych przez dane zakończenie sieci lub interfejs radiowy, i zawierać w szczególności informacje pozwalające producentom przeprowadzanie odpowiednich testów umożliwiających stwierdzenie, czy telekomunikacyjne urządzenie końcowe spełnia odnoszące się do niego zasadnicze wymagania.

Art. 138. 1. Prezes URTiP zbiera i analizuje informacje o charakterystykach technicznych interfejsów międzysieciowych stosowanych w publicznych sieciach telekomunikacyjnych.

2. Jeżeli z analizy informacji, o których mowa w ust. 1, wynika, że zagrożona jest interoperacyjność usług telekomunikacyjnych, Prezes URTiP przygotowuje propozycje rozwiązań technicznych, mających na celu usunięcie tych zagrożeń z uwzględnieniem możliwości wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 32 pkt 1, i przedkłada je ministrowi właściwemu do spraw łączności.

3. Minister właściwy do spraw łączności może określić, w drodze rozporządzenia, wymagania techniczne dla interfejsów, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze potrzebę zapewnienia interoperacyjności usług telekomunikacyjnych oraz kierując się przepisami międzynarodowymi.

4. Do projektu rozporządzenia, o którym mowa w ust. 3, stosuje się przepisy o postępowaniu konsolidacyjnym.

Art. 139. 1. Operator publicznej sieci telekomunikacyjnej jest obowiązany umożliwić innym operatorom publicznych sieci telekomunikacyjnych oraz podmiotom, o których mowa w art. 4, dostęp do budynków i infrastruktury telekomunikacyjnej, a w szczególności zakładanie, eksploatację, nadzór i konserwację urządzeń telekomunikacyjnych, jeżeli wykonanie tych czynności bez uzyskania dostępu do budynków i infrastruktury telekomunikacyjnej jest niemożliwe lub niecelowe z punktu widzenia planowania przestrzennego, zdrowia ludzkiego lub ochrony środowiska bądź też brak jest technicznej lub ekonomicznej zasadności powielania istniejącej infrastruktury telekomunikacyjnej.

2. Warunki zapewnienia dostępu, w zakresie, o którym mowa w ust. 1, operatorzy ustalają w umowie, która powinna być zawarta w terminie 30 dni od dnia wystąpienia o jej zawarcie.

3. Warunki oraz sposób wykonywania umów o dostęp do budynków i infrastruktury telekomunikacyjnej nie mogą prowadzić do ograniczenia uprawnień do wykonywania działalności telekomunikacyjnej przysługujących operatorom wspólnie korzystającym z infrastruktury telekomunikacyjnej, z wyjątkiem obiektywnych przypadków związanych z brakiem możliwości technicznych.

4. Do zapewnienia dostępu do budynków i infrastruktury telekomunikacyjnej stosuje się przepisy art. 27-30, art. 31 ust. 1, art. 33, art. 36-40, art. 42 ust. 1-3 oraz art. 43-45, z zastrzeżeniem ust. 1-3.

Art. 140. 1. Właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości jest obowiązany umożliwić operatorom oraz podmiotom, o których mowa w art. 4 pkt 1, 2, 4, 5 i 8, instalowanie na nieruchomości urządzeń telekomunikacyjnych, przeprowadzanie linii kablowych pod, na albo nad nieruchomością oraz umieszczanie tabliczek informacyjnych o urządzeniach, a także ich eksploatację i konserwację, jeżeli nie uniemożliwia to racjonalnego korzystania z nieruchomości.

2. Warunki korzystania z nieruchomości przez operatora ustala się w umowie, która powinna być zawarta w terminie 30 dni od dnia wystąpienia przez operatora o jej zawarcie.

3. Korzystanie z nieruchomości, o której mowa w ust. 1, jest odpłatne, chyba że linia lub urządzenia telekomunikacyjne służą zapewnianiu telekomunikacji właścicielowi lub użytkownikowi nieruchomości, na ich wniosek.

4. Jeżeli strony nie zawrą umowy w terminie, stosuje się przepisy art. 124 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543, z późn. zm.⁴⁾). Prezes URTiP może występować w postępowaniu spornym na prawach strony. Do Prezesa URTiP stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczące prokuratora.

5. Jeżeli nieruchomość stanowi przedmiot użytkowania, najmu, dzierżawy lub trwałego zarządu, przepisy ust. 1-4 stosuje się odpowiednio.

Art. 141. Do współkorzystania z infrastruktury telekomunikacyjnej przez operatorów, którzy nabyli uprawnienia do jej zakładania, używania lub konserwacji na cudzej nieruchomości, stosuje się odpowiednio przepisy art. 140.

Art. 142. Organy administracji publicznej pełniące kontrolę nad operatorem lub posiadające pakiet kontrolny operatora zapewniają strukturalny rozdział funkcji związanych z wykonywaniem przez nie zadań i uprawnień właścicielskich wobec tego operatora.

Rozdział 2

Używanie i obsługa urządzeń radiowych

Art. 143. 1. Z zastrzeżeniem art. 144, używanie urządzenia radiowego wymaga posiadania pozwolenia radiowego, zwanego dalej "pozwoleniem".

2. Pozwolenie wydaje Prezes URTiP w drodze decyzji.

3. Postępowanie w sprawie wydania pozwolenia wszczyna się na pisemny wniosek zainteresowanego podmiotu.

4. Podmiot posiadający rezerwację częstotliwości może żądać wydania pozwolenia radiowego wykorzystującego zasób częstotliwości objęty rezerwacją częstotliwości w okresie jej obowiązywania.

5. Minister właściwy do spraw łączności może określić, w drodze rozporządzenia, wzór i tryb składania wniosku o wydanie pozwolenia oraz rodzaje dołączanych dokumentów niezbędnych do rozstrzygnięcia sprawy, uwzględniając specyfikę służb radiokomunikacyjnych, sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych, w których będą wykorzystywane urządzenia radiowe.

6. W przypadku częstotliwości radiowych, których przeznaczenie określono w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości lub ustalono w planie zagospodarowania częstotliwości, decyzja powinna być podjęta w terminie 6 tygodni od dnia złożenia wniosku.

7. Przepisu ust. 6 nie stosuje się w przypadkach wymagających uzgodnień międzynarodowych lub wynikających z umów międzynarodowych wiążących Rzeczpospolitą Polską dotyczących użytkowania częstotliwości radiowych lub pozycji orbitalnych.

Art. 144. 1. Nie wymaga pozwolenia używanie urządzeń radiowych przeznaczonych wyłącznie do odbioru.

2. Nie wymaga pozwolenia używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego:

1) używanego dla potrzeb zagranicznej radiokomunikacji lotniczej lub morskiej i żeglugi śródlądowej, zgodnie z międzynarodowymi przepisami radiokomunikacyjnymi, jeżeli urządzenie zostało dopuszczone do używania przez właściwy organ krajowy lub zagraniczny;

2) używanego w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, zgodnie z międzynarodowymi przepisami radiokomunikacyjnymi na okres nieprzekraczający 90 dni;

3) końcowego, wykorzystującego międzynarodowo uzgodnione zakresy częstotliwości:

a) dołączanego do zakończenia sieci telekomunikacyjnej operatora publicznego,

b) służącego do utrzymywania łączności z przebywającym krótkookresowo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub znajdującym się na nim w tranzycie, zagranicznym pojazdem, statkiem morskim lub statkiem żeglugi śródlądowej albo statkiem powietrznym, przytwierdzonego w sposób trwały do tego pojazdu lub statku,

c) niewymagających rezerwacji częstotliwości.

3. Minister właściwy do spraw łączności może, w drodze rozporządzenia, rozszerzyć zakres urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia, kierując się zasadą zwiększania liczby rodzajów takich urządzeń.

Art. 145. 1. Pozwolenie określa:

1) uprawniony podmiot oraz jego siedzibę i adres;

2) rodzaj, wyróżnik typu oraz nazwę producenta urządzeń radiowych, których dotyczy pozwolenie;

3) warunki wykorzystywania częstotliwości;

4) warunki używania urządzenia, w szczególności rodzaj służby radiokomunikacyjnej lub sieci telekomunikacyjnej, w której urządzenie może być wykorzystywane;

5) okres ważności;

6) termin rozpoczęcia wykorzystania częstotliwości;

7) zobowiązania, jakie podmiot, któremu przydzielono prawo wykorzystania częstotliwości, przyjął na siebie podczas postępowania przetargowego albo konkursu, o których mowa w art. 116.

2. W pozwoleniu można określić warunki używania urządzenia i obowiązki użytkownika w sytuacjach szczególnych zagrożeń.

3. Pozwolenie może zawierać przydział sygnałów identyfikacyjnych lub znaków wywoławczych.

4. Pozwolenie uprawnia do wykorzystywania objętych pozwoleniem częstotliwości, sygnałów identyfikacyjnych oraz znaków wywoławczych.

Art. 146. 1. Warunki wykorzystywania częstotliwości powinny określać w szczególności:

1) dla urządzenia radiowego naziemnego lub rezerwacji częstotliwości w celu świadczenia usług telekomunikacyjnych za pomocą takich urządzeń:

a) częstotliwość lub częstotliwości graniczne kanałów lub zakresów częstotliwości albo numery kanałów,

b) lokalizację urządzenia albo obszar jego przemieszczania,

c) moc promieniowaną lub moc wyjściową,

d) polaryzację, wysokość zawieszenia i charakterystykę promieniowania anteny nadawczej,

e) rodzaj sygnału i parametry techniczne jego nadawania;

2) dla naziemnej stacji satelitarnej lub rezerwacji częstotliwości dla świadczenia usług telekomunikacyjnych za pomocą nadawczo-odbiorczego urządzenia radiowego umieszczonego na sztucznym satelicie Ziemi:

a) nazwę wykorzystywanego satelity i jego położenie,

b) odpowiednio, lokalizację naziemnej stacji satelitarnej lub obszar jej przemieszczania,

c) częstotliwość lub częstotliwości skrajne zakresów częstotliwości lub kanałów częstotliwości albo numery kanałów, wykorzystywane do transmisji sygnałów w kierunkach: kosmos - Ziemia i Ziemia - kosmos,

d) rodzaj sygnału i parametry techniczne jego nadawania.

2. Warunki wykorzystywania częstotliwości mogą określać datę rozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości.

Art. 147. 1. Do cofnięcia lub zmiany pozwolenia stosuje się odpowiednio art. 122 i art. 123.

2. Do odmowy wydania pozwolenia stosuje się odpowiednio art. 124.

3. Prezes URTiP może także cofnąć pozwolenie lub zmienić warunki wykorzystywania częstotliwości w przypadku:

1) stwierdzenia, że używanie urządzenia radiowego zgodnie z pozwoleniem zakłóca pracę innych urządzeń lub sieci telekomunikacyjnych;

2) zmiany w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości przeznaczenia częstotliwości objętych pozwoleniem;

3) nierozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości objętych pozwoleniem w terminie 12 miesięcy od dnia wydania pozwolenia lub dnia rozpoczęcia ich wykorzystywania wskazanego w pozwoleniu.

4. Prezes URTiP może zmienić warunki wykorzystywania częstotliwości również w przypadku, gdy:

1) częstotliwości objęte pozwoleniem są wykorzystywane w stopniu niewielkim lub w sposób nieefektywny;

2) praca urządzenia radiowego jest zakłócana przez inne urządzenia lub sieci telekomunikacyjne.

5. Pozwolenie wygasa z mocy prawa w przypadku wygaśnięcia rezerwacji częstotliwości.

Art. 148. 1. Z zastrzeżeniem ust. 4, pozwolenie wydaje się podmiotowi, który spełnia wymagania określone ustawą, oraz jeżeli:

1) nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 123 ust. 7 pkt 1-3;

2) częstotliwości objęte wnioskiem:

a) są dostępne,

b) zostały przeznaczone w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla wnioskowanej służby radiokomunikacyjnej oraz plan zagospodarowania częstotliwości przewiduje ich zagospodarowanie zgodne z wnioskiem,

c) mogą być ochronione przed zaburzeniami elektromagnetycznymi,

d) zostały międzynarodowo uzgodnione w zakresie i formie określonej w międzynarodowych przepisach radiokomunikacyjnych lub umowach, których Rzeczpospolita Polska jest stroną;

3) wnioskodawca przedłoży:

a) potwierdzenie spełniania przez urządzenie zasadniczych wymagań,

b) wymagane świadectwo operatora radiowego, w przypadku osoby fizycznej,

c) zaświadczenie, o ile je posiada,

d) rezerwację częstotliwości, jeżeli została dokonana.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 lit. a, nie dotyczy urządzeń przeznaczonych do wyłącznego używania w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, niebędących przedmiotem oferty handlowej.

3. Pozwolenia radiowe dla służb radiokomunikacyjnych innych niż służba radiokomunikacyjna amatorska są wydawane na okres nieprzekraczający 10 lat.

4. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej:

1) rodzaje pozwoleń,

2) wymagania, niezbędne do uzyskania pozwolenia,

3) okres ważności pozwoleń

- biorąc pod uwagę rodzaj posiadanego przez wnioskodawcę świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej.

Art. 149. 1. Obsługiwanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego, używanego w radiokomunikacji lotniczej, morskiej i żeglugi śródlądowej oraz w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, wymaga posiadania świadectwa operatora urządzeń radiowych.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do osób wykonujących obowiązki w zakresie zadań komórek organizacyjnych i jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych oraz podmiotów, o których mowa w art. 4 pkt 3.

Art. 150. 1. Prezes URTiP wydaje świadectwo operatora urządzeń radiowych na podstawie pozytywnego wyniku egzaminu z wiadomości i umiejętności osoby ubiegającej się o świadectwo operatora urządzeń radiowych oraz po udokumentowaniu przez nią wymaganej praktyki.

2. Egzaminy osób ubiegających się o świadectwo operatora urządzeń radiowych przeprowadza komisja powołana przez Prezesa URTiP.

3. Za przeprowadzenie egzaminu oraz za wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych pobiera się opłaty. Opłaty te stanowią dochód budżetu państwa.

4. Minister właściwy do spraw łączności, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu i ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, określi, w drodze rozporządzenia:

1) rodzaje i wzory świadectw operatora urządzeń radiowych, zakres wymogów egzaminacyjnych, a także zakres, tryb i okres niezbędnych szkoleń oraz praktyki,

2) tryb przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminów poprawkowych, sposób powoływania komisji egzaminacyjnej, a także wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu i wydanie świadectwa, kierując się zasadą, że nie powinny one stanowić bariery dla osób zainteresowanych obsługą urządzeń radiowych

- biorąc pod uwagę międzynarodowe przepisy radiokomunikacyjne oraz przepisy międzynarodowe.

Art. 151. Osoby posiadające właściwe świadectwo operatora urządzeń radiowych, wydane przez Prezesa URTiP lub przez uprawniony do tego organ zagraniczny, mogą obsługiwać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej urządzenia radiowe nadawcze lub nadawczo-odbiorcze, wykorzystywane dla potrzeb zagranicznej radiokomunikacji lotniczej albo zagranicznej radiokomunikacji morskiej i żeglugi śródlądowej, zgodnie z międzynarodowymi przepisami radiokomunikacyjnymi.

Rozdział 3

Wymagania dla aparatury oraz telekomunikacyjnych urządzeń końcowych i urządzeń radiowych

Art. 152. Do wymagań dla aparatury, w tym telekomunikacyjnych urządzeń końcowych i urządzeń radiowych w zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. Nr 166, poz. 1360, z późn. zm. ⁵⁾).

Art. 153. 1. Urządzenia radiowe i telekomunikacyjne urządzenia końcowe wprowadzane do obrotu i używania powinny spełniać wymagania w zakresie:

1) ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkownika,

2) efektywnego wykorzystania zasobów częstotliwości lub zasobów orbitalnych w przypadku urządzeń radiowych,

3) kompatybilności elektromagnetycznej w zakresie wynikającym z ich przeznaczenia

- zwane dalej "zasadniczymi wymaganiami".

2. Minister właściwy do spraw łączności może, zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej, w drodze rozporządzeń, ustalić dodatkowe wymagania w zakresie:

- 1) zapewniania ochrony tajemnicy telekomunikacji,
- 2) zabezpieczenia przed nieuprawnionym używaniem urządzeń,
- 3) umożliwienia dostępu do urządzeń lub sieci służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy,
- 4) przystosowania do używania przez osoby niepełnosprawne,
- 5) zdolności do współpracy z innymi urządzeniami telekomunikacyjnymi używanymi w sieci telekomunikacyjnej lub do niej dołączonymi, w szczególności niepowodowania uszkodzeń sieci telekomunikacyjnej lub zakłócania jej funkcjonowania

- które powinny być spełniane przez urządzenia niezależnie od zasadniczych wymagań, oraz określić termin, do którego mogą być używane urządzenia wprowadzone do obrotu niespełniające wymagań ustalonych w rozporządzeniu, mając na uwadze prawidłowość funkcjonowania sieci telekomunikacyjnych i kierując się przepisami międzynarodowymi.

3. Urządzenia, o których mowa w ust. 1, podlegają obowiązkowej ocenie zgodności z zasadniczymi wymaganiami.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się do:

- 1) urządzeń przeznaczonych do używania wyłącznie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, niebędących przedmiotem oferty handlowej, w tym także zestawów części do montażu urządzeń oraz urządzeń zmodyfikowanych przez radioamatorów dla własnych potrzeb w celu używania w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej;
- 2) urządzeń przystosowanych wyłącznie do odbioru sygnałów radiofonicznych i telewizyjnych;
- 3) przewodów i kabli przeznaczonych do instalacji elektrycznych i telekomunikacyjnych;
- 4) urządzeń wyposażenia radiokomunikacyjnego objętych przepisami o wyposażeniu morskim;
- 5) urządzeń przeznaczonych do zastosowania w dziedzinie lotnictwa cywilnego;
- 6) urządzeń przeznaczonych do użytku w dziedzinie kontroli lotów i zarządzania ruchem lotniczym;

7) urządzeń przeznaczonych do użytku wyłącznie przez podmioty, o których mowa w art. 4.

Art. 154. 1. Urządzenia radiowe, wobec których państwa członkowskie stosują ograniczenia w zakresie wprowadzania ich do obrotu ze względu na pracę urządzenia w zakresie częstotliwości, których wykorzystanie nie zostało zharmonizowane na terytorium tych państw, stanowią urządzenia klasy 2 i przed wprowadzeniem do obrotu powinny być oznakowane znakiem ostrzegawczym przez producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela.

2. Przepis ust. 1 stosuje się także do urządzeń radiowych, wobec których państwa członkowskie stosują ograniczenia w zakresie wprowadzania ich do obrotu ze względu na:

- 1) efektywność wykorzystania zakresów częstotliwości;
- 2) eliminowanie szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych;
- 3) ochronę zdrowia publicznego.

3. Telekomunikacyjne urządzenia końcowe i urządzenia radiowe, wobec których państwa członkowskie nie stosują ograniczeń w zakresie wprowadzania ich do obrotu, stanowią urządzenia klasy 1.

4. Prezes URTiP umieszcza na stronach internetowych URTiP przykładową listę urządzeń radiowych stanowiących urządzenia klasy 1.

5. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, sposób i wzór oznakowania znakiem ostrzegawczym urządzeń radiowych stanowiących urządzenia klasy 2, mając na uwadze obowiązujące w tym zakresie przepisy Unii Europejskiej⁶⁾.

Art. 155. 1. Podmiot wprowadzający do obrotu aparaturę podlegającą obowiązkowej ocenie zgodności jest obowiązany udzielić Prezesowi URTiP, na każde jego żądanie, wyjaśnień dotyczących aparatury podlegającej obowiązkowej ocenie zgodności, jej przeznaczenia oraz właściwości technicznych i eksploatacyjnych, a także wskazać zakres jej zastosowania, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Podmiot wprowadzający do obrotu urządzenie radiowe jest obowiązany zawiadomić Prezesa URTiP, co najmniej na 28 dni przed planowanym terminem wprowadzenia tego urządzenia do obrotu, o zamiarze wprowadzenia tego urządzenia. Zawiadomienie powinno zawierać niezbędne informacje, dotyczące przeznaczenia, właściwości technicznych i eksploatacyjnych oraz zakresu zastosowania wprowadzanego do obrotu urządzenia radiowego.

3. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje urządzeń radiowych objętych obowiązkiem określonym w ust. 2, biorąc pod uwagę zakresy częstotliwości wykorzystywane przez te urządzenia;
- 2) sposób, zakres i tryb udzielania informacji, o których mowa w ust. 2, w tym wzór formularza zgłoszenia takich informacji, biorąc pod uwagę, aby zakres

udzielanych informacji był niezbędny do prowadzenia skutecznego nadzoru nad urządzeniami radiowymi wprowadzonymi do obrotu.

4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się do urządzeń telekomunikacyjnych przekazywanych do używania przez podmioty, o których mowa w art. 4.

Art. 156. Dopuszcza się eksponowanie na targach, wystawach i pokazach urządzeń telekomunikacyjnych podlegających obowiązkowej ocenie zgodności z zasadniczymi wymaganiami bez deklaracji zgodności i oznakowania znakiem zgodności w celu ich prezentacji, pod warunkiem uwidocznienia informacji, że wystawione urządzenie nie może być wprowadzone do obrotu ani użytkowane do czasu przeprowadzenia oceny zgodności urządzenia z zasadniczymi wymaganiami.

Art. 157. 1. Aparatura powinna być konstruowana tak, aby:

1) nie wywoływała w swoim środowisku zaburzeń elektromagnetycznych o wartościach przekraczających odporność na te zaburzenia innej aparatury występującej w tym środowisku;

2) posiadała wymaganą odporność na zaburzenia elektromagnetyczne.

2. Obowiązkowej ocenie zgodności z wymaganiami, o których mowa w ust. 1, zwanymi dalej "zasadniczymi wymaganiami dotyczącymi kompatybilności elektromagnetycznej", podlega aparatura, która może wywołać zaburzenia elektromagnetyczne lub na działanie której takie zaburzenia mogą mieć wpływ.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do:

1) urządzeń, o których mowa w art. 153 ust. 4 pkt 1 i 7;

2) wyrobów medycznych w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. Nr 93, poz. 896);

3) pojazdów samochodowych, przyczep przeznaczonych do dołączania do pojazdów samochodowych oraz ciągników rolniczych w rozumieniu ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2003 r. Nr 58, poz. 515, z późn. zm. ⁷⁾);

4) produktów, części i aparatury lotniczej w rozumieniu rozporządzenia 1592/2002 z dnia 15 lipca 2002 r. w sprawie wspólnych zasad w zakresie lotnictwa cywilnego i utworzenia Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego (Dz. Urz. WE L 240 z 7.09.2002).

4. Przepisu ust. 1 pkt 2 nie stosuje się do wag nieautomatycznych.

Art. 158. 1. Producent lub jego upoważniony przedstawiciel wprowadzający do obrotu wyroby, o których mowa w art. 152, jest obowiązany udostępniać, do celów kontrolnych, dokumentację związaną z oceną zgodności aparatury, w tym telekomunikacyjnych urządzeń końcowych i urządzeń radiowych, przez okres co najmniej 10 lat od daty wyprodukowania ostatniego egzemplarza aparatury.

2. Producent lub jego upoważniony przedstawiciel załącza do telekomunikacyjnego urządzenia końcowego lub urządzenia radiowego, podlegającego obowiązkowej ocenie zgodności z zasadniczymi wymaganiami, deklarację zgodności oraz informacje o przeznaczeniu danego urządzenia telekomunikacyjnego.

3. W odniesieniu do urządzeń radiowych informacje, o których mowa w ust. 2, powinny umożliwiać identyfikację kraju lub obszaru geograficznego, na którym dane urządzenie może być wykorzystywane.

4. W odniesieniu do telekomunikacyjnych urządzeń końcowych przeznaczonych do dołączania do zakończeń sieci publicznej, informacje, o których mowa w ust. 2, powinny umożliwiać ustalenie zakończeń sieci publicznej, do których dane urządzenie może być dołączane.

DZIAŁ VII

Tajemnica telekomunikacyjna i ochrona danych użytkowników końcowych

Art. 159. 1. Tajemnica komunikowania się w sieciach telekomunikacyjnych, zwana dalej "tajemnicą telekomunikacyjną", obejmuje:

- 1) dane dotyczące użytkownika;
- 2) treść indywidualnych komunikatów;
- 3) dane transmisyjne, które oznaczają dane przetwarzane dla celów przekazywania komunikatów w sieciach telekomunikacyjnych lub naliczania opłat za usługi telekomunikacyjne, w tym dane lokalizacyjne, które oznaczają wszelkie dane przetwarzane w sieci telekomunikacyjnej wskazujące położenie geograficzne urządzenia końcowego użytkownika publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych;
- 4) dane o lokalizacji, które oznaczają dane lokalizacyjne wykraczające poza dane niezbędne do transmisji komunikatu lub wystawienia rachunku;
- 5) dane o próbach uzyskania połączenia między określonymi zakończeniami sieci telekomunikacyjnej.

2. Zakazane jest zapoznawanie się, utrwalanie, przechowywanie, przekazywanie lub inne wykorzystywanie treści lub danych objętych tajemnicą telekomunikacyjną przez osoby inne niż nadawca i odbiorca komunikatu, chyba że:

- 1) będzie to przedmiotem usługi lub będzie to niezbędne do jej wykonania;
- 2) nastąpi za zgodą nadawcy lub odbiorcy, których dane te dotyczą;
- 3) dokonanie tych czynności jest niezbędne w celu rejestrowania komunikatów i związanych z nimi danych transmisyjnych, stosowanego w zgodnej z prawem praktyce handlowej dla celów zapewnienia dowodów transakcji handlowej lub celów łączności w działalności handlowej;

4) będzie to konieczne z innych powodów przewidzianych ustawą lub przepisami odrębnymi.

3. Z wyjątkiem przypadków określonych ustawą, ujawnianie lub przetwarzanie treści albo danych objętych tajemnicą telekomunikacyjną narusza obowiązek zachowania tajemnicy telekomunikacyjnej.

4. Przepisów ust. 2 i 3 nie stosuje się do komunikatów i danych ze swojej istoty jawnych, z przeznaczenia publicznych lub ujawnionych postanowieniem sądu, postanowieniem prokuratora lub na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 160. 1. Podmiot uczestniczący w wykonywaniu działalności telekomunikacyjnej w sieciach publicznych oraz podmioty z nim współpracujące są obowiązane do zachowania tajemnicy telekomunikacyjnej.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, są obowiązane do zachowania należytej staranności, w zakresie uzasadnionym względami technicznymi lub ekonomicznymi, przy zabezpieczeniu urządzeń telekomunikacyjnych, sieci telekomunikacyjnych oraz zbiorów danych przed ujawnieniem tajemnicy telekomunikacyjnej.

3. Osoba, która korzystając z urządzenia radiowego lub końcowego, zapoznała się z komunikatem dla niej nieprzeznaczonym, jest obowiązana do zachowania tajemnicy telekomunikacyjnej. Przepisy art. 159 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

4. Nie stanowi naruszenia tajemnicy telekomunikacyjnej zarejestrowanie przez organ wykonujący kontrolę działalności telekomunikacyjnej komunikatu uzyskanego w sposób, o którym mowa w ust. 3, w celu udokumentowania faktu naruszenia przepisu niniejszej ustawy.

Art. 161. 1. Z zastrzeżeniem ust. 2, treści lub dane objęte tajemnicą telekomunikacyjną mogą być zbierane, utrwalane, przechowywane, opracowywane, zmieniane, usuwane lub udostępniane tylko wówczas, gdy czynności te, zwane dalej "przetwarzaniem", dotyczą usługi świadczonej użytkownikowi albo są niezbędne do jej wykonania. Przetwarzanie w innych celach jest dopuszczalne jedynie na podstawie przepisów ustawowych.

2. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych jest uprawniony do przetwarzania następujących danych dotyczących użytkownika będącego osobą fizyczną:

- 1) nazwisk i imion;
- 2) imion rodziców;
- 3) miejsca i daty urodzenia;
- 4) adresu miejsca zameldowania na pobyt stały;
- 5) numeru ewidencyjnego PESEL - w przypadku obywatela Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) nazwy, serii i numeru dokumentów potwierdzających tożsamość, a w przypadku cudzoziemca, który jest obywatelem państwa niebędącego

członkiem Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego - numeru paszportu lub karty pobytu;

7) zawartych w dokumentach potwierdzających możliwość wykonania zobowiązania wobec dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych wynikającego z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych.

3. Oprócz danych, o których mowa w ust. 2, dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych może, za zgodą użytkownika będącego osobą fizyczną, przetwarzać inne dane tego użytkownika w związku ze świadczoną usługą, w szczególności numer identyfikacji podatkowej NIP, numer konta bankowego lub karty płatniczej, adres korespondencyjny użytkownika, jeżeli jest on inny niż adres miejsca zameldowania na pobyt stały tego użytkownika, a także adres poczty elektronicznej oraz numery telefonów kontaktowych.

Art. 162. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny ponosi odpowiedzialność za naruszenie tajemnicy telekomunikacyjnej przez podmioty działające w jego imieniu.

2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny świadczący usługę na rzecz użytkownika końcowego innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego ma prawo, w niezbędnym zakresie, otrzymywać, przekazywać i przetwarzać dane dotyczące tego użytkownika końcowego oraz dane o wykonanych na jego rzecz usługach telekomunikacyjnych.

Art. 163. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych jest obowiązany do poinformowania abonenta, z którym zawiera umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych, a także pozostałych użytkowników końcowych, o zakresie i celu przetwarzania danych transmisyjnych oraz innych danych ich dotyczących, a także o możliwościach wpływu na zakres tego przetwarzania.

Art. 164. Dane użytkowników końcowych mogą być przetwarzane w okresie obowiązywania umowy, a po jej zakończeniu w okresie dochodzenia roszczeń lub wykonywania innych zadań przewidzianych w ustawie lub przepisach odrębnych.

Art. 165. 1. Operator publicznej sieci telekomunikacyjnej lub dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych przetwarzający dane transmisyjne dotyczące abonentów i użytkowników końcowych jest obowiązany, z uwagi na realizację przez uprawnione organy zadań i obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, dane te przechowywać przez okres 12 miesięcy. Po upływie tego okresu dane transmisyjne są usuwane lub anonimizowane przez operatora publicznej sieci telekomunikacyjnej lub dostawcę publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, którzy je przechowują.

2. Przetwarzanie danych transmisyjnych, niezbędnych dla celów naliczania opłat abonenta i opłat z tytułu rozliczeń operatorskich, jest dozwolone:

1) po uprzednim poinformowaniu abonenta lub użytkownika końcowego o rodzaju danych transmisyjnych, które będą przetwarzane przez dostawcę publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, oraz o okresie tego przetwarzania;

2) tylko do końca okresu, o którym mowa w art. 108 ust. 2.

3. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych jest obowiązany poinformować abonenta lub użytkownika końcowego o rodzaju danych transmisyjnych, które będą przetwarzane, oraz o okresie tego przetwarzania dla celów marketingu usług telekomunikacyjnych lub świadczenia usług o wartości wzbożonej.

4. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych może przetwarzać dane transmisyjne, o których mowa w ust. 3, w zakresie i przez czas niezbędny dla celów marketingu usług telekomunikacyjnych lub świadczenia usług o wartości wzbożonej, jeżeli abonent lub użytkownik końcowy wyraził na to zgodę.

5. Do przetwarzania danych transmisyjnych, zgodnie z ust. 1-4, uprawnione są podmioty działające z upoważnienia operatorów publicznych sieci telekomunikacyjnych i dostawców publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, zajmujące się naliczaniem opłat, zarządzaniem ruchem w sieciach telekomunikacyjnych, obsługą klienta, systemem wykrywania nadużyć finansowych, marketingiem usług telekomunikacyjnych lub świadczeniem usług o wartości wzbożonej. Podmioty te mogą przetwarzać dane transmisyjne wyłącznie dla celów niezbędnych przy wykonywaniu tych działań.

Art. 166. 1. W celu wykorzystania danych o lokalizacji dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych jest obowiązany:

- 1) uzyskać zgodę abonenta lub użytkownika końcowego na przetwarzanie danych o lokalizacji jego dotyczących, która, z zastrzeżeniem art. 174, może być wycofana okresowo lub w związku z konkretnym połączeniem, lub
- 2) dokonać anonimizacji tych danych.

2. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych jest obowiązany poinformować abonenta lub użytkownika końcowego przed uzyskaniem jego zgody o rodzaju danych o lokalizacji, które będą przetwarzane, o celach i okresie ich przetwarzania oraz o tym, czy dane zostaną przekazane innemu podmiotowi dla celów świadczenia usługi tworzącej wartość wzbożoną.

3. Do przetwarzania danych, o których mowa w ust. 1, uprawnione są podmioty:

- 1) działające z upoważnienia operatora publicznej sieci telekomunikacyjnej;
- 2) działające z upoważnienia dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych;
- 3) świadczące usługę o wartości wzbożonej.

4. Dane o lokalizacji mogą być przetwarzane wyłącznie dla celów niezbędnych do świadczenia usług o wartości wzbożonej.

5. Dane, o których mowa w ust. 1, udostępnia się na żądanie uprawnionych podmiotów właściwych w sprawach obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, w zakresie i na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

Art. 167. Podmioty działające w imieniu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego mogą włączyć się do trwającego połączenia, jeżeli jest to niezbędne do usunięcia awarii, zakłóceń lub w innym celu związanym z utrzymaniem sieci telekomunikacyjnej lub świadczeniem usługi telekomunikacyjnej, pod warunkiem sygnalizacji tego faktu osobom uczestniczącym w połączeniu.

Art. 168. 1. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych jest obowiązany do rejestracji danych o wykonanych usługach telekomunikacyjnych, w zakresie umożliwiającym ustalenie należności za wykonanie tych usług oraz rozpatrzenie reklamacji.

2. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych przechowuje dane, o których mowa w ust. 1, co najmniej przez okres 12 miesięcy, a w przypadku wniesienia reklamacji - przez okres niezbędny do rozstrzygnięcia sporu.

Art. 169. 1. Dane osobowe zawarte w publicznie dostępnym spisie abonentów, zwanym dalej "spisem", wydawanym w formie książkowej lub elektronicznej, a także udostępniane za pośrednictwem służb informacyjnych przedsiębiorcy telekomunikacyjnego powinny być ograniczone do:

- 1) numeru abonenta lub znaku identyfikującego abonenta;
- 2) nazwiska i imion abonenta;
- 3) nazwy miejscowości oraz ulicy, przy której znajduje się zakończenie sieci, udostępnione abonentowi - w przypadku stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej albo miejsca zameldowania abonenta na pobyt stały - w przypadku ruchomej publicznej sieci telefonicznej.

2. Abonenci, przed umieszczeniem ich danych w spisie, są informowani nieodpłatnie o celu spisu lub telefonicznej informacji o numerach, w których ich dane osobowe mogą się znajdować, a także o możliwości wykorzystywania spisu, za pomocą funkcji wyszukiwania dostępnych w jego elektronicznej formie.

3. Zamieszczenie w spisie danych identyfikujących abonenta będącego osobą fizyczną może nastąpić wyłącznie po uprzednim wyrażeniu przez niego zgody na dokonanie tych czynności.

4. Rozszerzenie zakresu danych, o których mowa w ust. 1, wymaga zgody abonenta.

5. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany udostępnić, na żądanie służb ustawowo powołanych do obsługi wywołań kierowanych na numery alarmowe, informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3, poszerzone o będące w jego posiadaniu dane lokalizacyjne abonenta wywołującego połączenie z numerem alarmowym, umożliwiające niezwłoczne podjęcie interwencji.

6. Udostępnianie w spisie lub za pośrednictwem służb informacyjnych danych identyfikujących abonentów innych niż wymienieni w ust. 3 nie może naruszać słuszych interesów tych podmiotów.

7. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany zabezpieczyć spisy wydawane w formie elektronicznej w sposób uniemożliwiający wykorzystanie zawartych w nich danych niezgodnie z przeznaczeniem.

8. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany informować abonenta o przekazaniu jego danych innym przedsiębiorcom, w celu publikacji spisu lub świadczenia usługi informacji o numerach telefonicznych.

Art. 170. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest uprawniony do udzielania informacji o numerach abonentów lub powierzenia tej czynności innemu podmiotowi z zachowaniem wszystkich warunków i ograniczeń przewidzianych w przepisach niniejszego rozdziału.

Art. 171. 1. Operator publicznej sieci telefonicznej zapewnia użytkownikom końcowym możliwość prezentacji identyfikacji zakończenia sieci, z którego inicjowane jest połączenie, zwanej dalej "prezentacją identyfikacji linii wywołującej", przed dokonaniem połączenia.

2. Dostawca usług świadczonych w publicznej sieci telefonicznej umożliwiającej prezentację identyfikacji linii wywołującej jest obowiązany zapewnić, za pomocą prostych środków:

1) użytkownikowi końcowemu wywołującemu - możliwość wyeliminowania prezentacji identyfikacji linii wywołującej u użytkownika końcowego wywoływane podczas wywołania i połączenia;

2) abonentowi wywołującemu - możliwość wyeliminowania prezentacji identyfikacji linii wywołującej u użytkownika końcowego wywoływane podczas wywołania i połączenia lub w sposób trwały u operatora, do którego sieci jest przyłączony abonent będący stroną umowy z dostawcą usług;

3) abonentowi wywoływanemu - możliwość eliminacji dla połączeń przychodzących prezentacji identyfikacji linii wywołującej, o ile będzie to technicznie możliwe, a jeżeli taka prezentacja jest dostępna przed rozpoczęciem połączenia przychodzącego, także możliwość blokady połączeń przychodzących od abonenta lub użytkownika końcowego stosującego eliminację prezentacji identyfikacji linii wywołującej.

3. Dostawca usług świadczonych w publicznej sieci telefonicznej zapewniającej prezentację identyfikacji zakończenia sieci, do której zostało przekierowane połączenie, zwaną dalej "prezentacją identyfikacji linii wywoływanej", jest obowiązany zapewnić abonentowi wywoływanemu możliwość eliminacji, za pomocą prostych środków, prezentacji identyfikacji linii wywoływanej u użytkownika końcowego wywołującego.

4. Dostawca usług świadczonych w publicznej sieci telefonicznej zapewniającej automatyczne przekazywanie wywołań jest obowiązany zapewnić abonentowi możliwość zablokowania, za pomocą prostych środków, automatycznego przekazywania przez osobę trzecią wywołań do urządzenia końcowego tego abonenta.

5. Dostawca usług świadczonych w publicznej sieci telefonicznej jest obowiązany do poinformowania abonentów, że wykorzystywana przez niego sieć zapewnia prezentację identyfikacji linii wywołującej lub wywoływanej, a także o możliwościach, o których mowa w ust. 2-4.

6. Z tytułu korzystania przez abonenta z możliwości eliminacji lub blokowania, o których mowa w ust. 2-4, nie pobiera się opłat.

7. Eliminacja prezentacji identyfikacji linii wywołującej może być anulowana:

1) na żądanie służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy, a także uprawnionych podmiotów właściwych w sprawach obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego, w zakresie i na warunkach określonych w odrębnych przepisach;

2) przez dostawcę usług zapewniającego przyłączenie do publicznej sieci telefonicznej lub operatora, do którego sieci został przyłączony abonent będący stroną umowy z dostawcą usług zapewniającym przyłączenie do publicznej sieci telefonicznej, na wniosek abonenta, jeżeli wnioskujący uprawdopodobni, że do jego urządzenia końcowego są kierowane połączenia uciążliwe lub zawierające groźby, w celu identyfikacji numerów użytkowników końcowych wywołujących tego abonenta.

8. Operatorzy publicznej sieci telefonicznej są obowiązani do zapewnienia służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy dostępu do identyfikacji linii wywołującej oraz danych dotyczących lokalizacji, bez uprzedniej zgody zainteresowanych abonentów lub użytkowników końcowych, jeżeli jest to konieczne do umożliwienia tym służbom wykonywania ich zadań w możliwie najbardziej efektywny sposób.

9. Dane identyfikujące użytkowników wywołujących, w przypadkach, o których mowa w ust. 7, są rejestrowane przez operatora na żądanie:

1) służb i podmiotów, o których mowa w ust. 7 pkt 1;

2) abonenta, o którym mowa w ust. 7 pkt 2.

10. Dane, o których mowa w ust. 7, pozostają w dyspozycji operatora, który udostępnia je podmiotom, o których mowa w art. 179 ust. 2, wykonującym zadania na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego w zakresie i na warunkach określonych w odrębnych przepisach.

11. Użytkownik końcowy ponoszący koszty połączeń przychodzących nie może otrzymywać danych umożliwiających pełną identyfikację numeru wywołującego.

12. Prezes URTiP na uzasadniony wniosek operatora może, w drodze decyzji, ustalić okres przejściowy na wprowadzenie usługi blokady połączeń przychodzących od abonenta lub użytkownika, stosującego eliminację prezentacji identyfikacji linii wywołującej, o której mowa w ust. 2 pkt 3. O wprowadzeniu okresu przejściowego Prezes URTiP powiadamia Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw finansów publicznych, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Agencji Wywiadu.

Art. 172. 1. Zakazane jest używanie automatycznych systemów wywołujących dla celów marketingu bezpośredniego, chyba że abonent lub użytkownik końcowy uprzednio wyraził na to zgodę.

2. Przepis ust. 1 nie narusza zakazów i ograniczeń dotyczących przesyłania niezamówionej informacji handlowej wynikających z odrębnych ustaw.

Art. 173. 1. Podmioty świadczące usługi drogą elektroniczną mogą przechowywać dane informatyczne, a w szczególności pliki tekstowe, w urządzeniach końcowych abonenta lub użytkownika końcowego przeznaczonych do korzystania z tych usług, pod warunkiem że:

- 1) abonent lub użytkownik końcowy zostanie poinformowany jednoznacznie, w sposób łatwy i zrozumiały, o celu przechowywania danych oraz sposobach korzystania z ich zawartości;
- 2) abonent lub użytkownik końcowy zostanie poinformowany jednoznacznie, w sposób łatwy i zrozumiały, o sposobie wyrażenia sprzeciwu, który w przyszłości uniemożliwi przechowywanie danych usługodawcy w urządzeniu końcowym abonenta lub użytkownika końcowego;
- 3) przechowywane dane nie powodują zmian konfiguracyjnych w urządzeniu końcowym abonenta lub użytkownika końcowego lub oprogramowaniu zainstalowanym w tym urządzeniu.

2. Warunków, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się, jeżeli:

- 1) przechowywanie oraz dostęp do danych, o których mowa w ust. 1, są konieczne do wykonania lub ułatwienia transmisji komunikatu za pośrednictwem publicznej sieci;
- 2) przechowywanie danych, o których mowa w ust. 1, jest niezbędne w celu dostarczania usługi świadczonej drogą elektroniczną, żądanej przez abonenta lub użytkownika końcowego.

3. Podmioty świadczące usługi drogą elektroniczną mogą instalować oprogramowanie w urządzeniach końcowych abonenta lub użytkownika końcowego przeznaczonych do korzystania z tych usług lub korzystać z tego oprogramowania, pod warunkiem że abonent lub użytkownik końcowy:

- 1) przed instalacją oprogramowania zostanie poinformowany jednoznacznie, w sposób łatwy i zrozumiały, o celu, w jakim zostanie zainstalowane oprogramowanie, oraz sposobach korzystania przez podmiot świadczący usługi z tego oprogramowania;
- 2) zostanie poinformowany jednoznacznie, w sposób łatwy i zrozumiały, o sposobie usunięcia oprogramowania z urządzenia końcowego użytkownika lub abonenta;
- 3) przed instalacją oprogramowania wyrazi zgodę na jego instalację i używanie.

Art. 174. Jeżeli przepisy ustawy wymagają wyrażenia zgody przez abonenta lub użytkownika końcowego, zgoda ta:

1) nie może być domniemana lub dorozumiana z oświadczenia woli o innej treści;

2) może być wyrażona drogą elektroniczną, pod warunkiem jej utrwalenia i potwierdzenia przez użytkownika;

3) może być wycofana w każdym czasie, w sposób prosty i wolny od opłat.

Art. 175. 1. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych lub operator publicznej sieci telekomunikacyjnej są obowiązani podjąć środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa przekazu komunikatów w związku ze świadczonymi przez nich usługami.

2. Dostawca usług jest obowiązany do informowania użytkowników, w szczególności w przypadku szczególnego ryzyka naruszenia bezpieczeństwa świadczonych usług, o tym, że stosowane przez niego środki techniczne nie gwarantują bezpieczeństwa przekazu komunikatów, a także o istniejących możliwościach zapewnienia takiego bezpieczeństwa i związanych z tym kosztach.

DZIAŁ VIII

Obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego

Art. 176. 1. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni, w celu zapewnienia ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych, są obowiązani uwzględniać przy planowaniu, budowie, rozbudowie, eksploatacji lub łączeniu sieci telekomunikacyjnych możliwość wystąpienia sytuacji szczególnych zagrożeń, a w szczególności wprowadzenia stanu nadzwyczajnego.

2. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni, z zastrzeżeniem ust. 4 pkt 2, są obowiązani posiadać aktualny plan działań w sytuacjach szczególnych zagrożeń, zwany dalej "planem", dotyczący w szczególności:

1) wzajemnej współpracy przedsiębiorców telekomunikacyjnych;

2) współpracy przedsiębiorców telekomunikacyjnych z organami koordynującymi działania ratownicze, służbami ustawowo powołanymi do niesienia pomocy oraz podmiotami, o których mowa w art. 177 ust. 1;

3) współpracy przedsiębiorców telekomunikacyjnych z zagranicznymi operatorami telekomunikacyjnymi, a w szczególności państw sąsiadujących;

4) przygotowania wskazanych elementów sieci telekomunikacyjnych dla zapewnienia telekomunikacji na potrzeby systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym, w tym obroną państwa;

5) zabezpieczania publicznych sieci telekomunikacyjnych i urządzeń telekomunikacyjnych przed zakłóceniami, skutkami katastrof i klęsk żywiołowych oraz nieuprawnionym dostępem;

- 6) zachowania ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych, zwłaszcza dla służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy;
- 7) zapewnienia połączeń telekomunikacyjnych na zasadach preferencyjnych dla podmiotów, o których mowa w art. 177 ust. 1, według określonych priorytetów;
- 8) sposobu wykonywania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych i osoby eksploatujące urządzenia telekomunikacyjne świadczeń rzeczowych przewidzianych w ustawie;
- 9) ewidencji i gromadzenia rezerw.

3. Prezes URTiP może, w drodze decyzji, nakazać przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu uzupełnienie planu lub dostosowanie stanu faktycznego do stanu zgodnego z planem.

4. Minister właściwy do spraw łączności, w drodze rozporządzenia:

- 1) określi tryb sporządzania, aktualizacji oraz zawartość planu,
- 2) może określić rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi sporządzania planu

- mając na uwadze zakres świadczonych usług telekomunikacyjnych, a także wymagania, o których mowa w ust. 2.

Art. 177. 1. W sytuacjach szczególnych zagrożeń przedsiębiorcy telekomunikacyjni podejmują niezwłocznie działania określone w planie, utrzymując lub odtwarzając świadczenie usług telekomunikacyjnych, przede wszystkim organom koordynującym działania ratownicze i służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy oraz innym podmiotom realizującym zadania na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, a w następnej kolejności pozostałym użytkownikom.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej i ministrem właściwym do spraw łączności, po zasięgnięciu opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Agencji Wywiadu, określi, w drodze rozporządzenia, kategorie użytkowników oraz priorytety, o których mowa w art. 176 ust. 2 pkt 6 i 7, a także tryb i zasady ustalania kolejności odtwarzania świadczenia usług telekomunikacyjnych, mając na uwadze rodzaje możliwych zagrożeń oraz działań niezbędnych do przeciwdziałania ich skutkom.

3. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni są obowiązani do nieodpłatnego udostępniania urządzeń telekomunikacyjnych niezbędnych do przeprowadzenia akcji ratowniczej innym przedsiębiorcom telekomunikacyjnym, użytkownikom oraz organom, służbom i podmiotom, o których mowa w ust. 1, z zachowaniem zasady minimalizowania negatywnych skutków takiego udostępniania urządzeń dla ciągłości świadczenia usług i dla działalności gospodarczej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się także wobec osób używających radiowych urządzeń nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, wykorzystywanych w służbach radiokomunikacyjnych.

5. Przepisy ust. 1-4 stosuje się odpowiednio podczas działań ratunkowych lub łagodzenia skutków katastrof o zasięgu międzynarodowym, co najmniej w zakresie ustalonym umowami międzynarodowymi, których Rzeczpospolita Polska jest stroną.

Art. 178. 1. W sytuacji wystąpienia szczególnego zagrożenia Prezes URTiP może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązki dotyczące:

- 1) utrzymania ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych, w tym realizacji połączeń telekomunikacyjnych na zasadach preferencyjnych,
- 2) ograniczenia niektórych, publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych,
- 3) ograniczenia zakresu lub obszaru eksploatacji sieci telekomunikacyjnych i urządzeń telekomunikacyjnych, używania urządzeń radiowych, z wyłączeniem urządzeń używanych przez podmioty, o których mowa w art. 4,
- 4) nakazu nieodpłatnego świadczenia, w określonym zakresie, publicznie dostępnych usług telefonicznych z aparatów publicznych

- kierując się rozmiarem zagrożenia i potrzebą ograniczenia jego skutków, z zachowaniem zasady minimalizowania negatywnych skutków nałożonych obowiązków dla ciągłości świadczenia usług i dla działalności gospodarczej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

2. Decyzja Prezesa URTiP nakładająca na przedsiębiorców telekomunikacyjnych ograniczenia, o których mowa w ust. 1, wydawana jest z urzędu lub na wniosek prokuratora, Komendanta Głównego Policji, komendanta wojewódzkiego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej, Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Wojskowych Służb Informacyjnych lub Szefa Biura Ochrony Rządu.

3. W sytuacji wystąpienia szczególnego zagrożenia organy, o których mowa w ust. 2, mogą podjąć decyzję o zastosowaniu urządzeń uniemożliwiających wykonywanie na określonym obszarze połączeń telefonicznych za pośrednictwem ruchomej publicznej sieci telefonicznej, informując Prezesa URTiP o podjętych działaniach.

Art. 179. 1. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni są obowiązani do wykonywania zadań i obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego w zakresie i na warunkach określonych w niniejszej ustawie i w przepisach odrębnych.

2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany do wykonywania zadań i obowiązków w zakresie przygotowania i utrzymywania wskazanych elementów sieci telekomunikacyjnych dla zapewnienia telekomunikacji na potrzeby systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym, w tym obroną państwa, realizowanych na zasadach określonych w planach,

decyzjach lub umowach zawartych między przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi a uprawnionymi podmiotami.

3. Zadania i obowiązki, o których mowa w ust. 1, dotyczą zapewnienia na koszt przedsiębiorcy telekomunikacyjnego:

1) w szczególności technicznych i organizacyjnych warunków jednoczesnego i wzajemnie niezależnego:

a) dostępu do wskazywanych treści przekazów telekomunikacyjnych i posiadanych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego danych, o których mowa w ust. 9, art. 159 ust. 1 i art. 161, danych związanych ze świadczoną usługą telekomunikacyjną,

b) utrwalania treści i danych, o których mowa w lit. a

- przez uprawnione jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane, uprawnione organy i jednostki organizacyjne nadzorowane lub podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefowi Agencji Wywiadu;

2) utrwalania treści i danych, o których mowa w pkt 1 lit. a, na rzecz sądu lub prokuratora.

4. Dostęp, o którym mowa w ust. 3, może być realizowany także za pomocą interfejsów, na zasadach określonych w porozumieniach zawartych przez uprawnione podmioty z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi za zgodą: Ministra Sprawiedliwości, Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, zgodnie z ich właściwością. Porozumienie może określać także współdziałanie stron w kosztach zastosowania interfejsów.

5. Przedsiębiorca telekomunikacyjny zapewnia wykonanie zadań i obowiązków, o których mowa w ust. 3, począwszy od dnia rozpoczęcia działalności telekomunikacyjnej.

6. Prezes URTiP w szczególnie uzasadnionych przypadkach może, na wniosek zainteresowanego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, odroczyć termin wykonywania zadań i obowiązków, o których mowa w ust. 3.

7. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, który wykonuje działalność telekomunikacyjną za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, może zlecić temu przedsiębiorcy wykonywanie zadań i obowiązków, o których mowa w ust. 3. Zlecenie wykonywania zadań i obowiązków nie zwalnia zlecającego z odpowiedzialności za ich właściwą realizację.

8. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany do wskazania Prezesowi URTiP w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie ustawy lub z dniem rozpoczęcia świadczenia usług telekomunikacyjnych:

1) jednostki organizacyjnej lub osoby mającej siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, spełniającej wymagania określone odrębnymi przepisami, uprawnionej do reprezentowania przedsiębiorcy w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i obowiązków, o których mowa w ust. 3;

2) przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, który będzie w jego imieniu realizował zadania i obowiązki, o których mowa w ust. 3.

9. Przedsiębiorca telekomunikacyjny świadczący publicznie dostępne usługi telekomunikacyjne jest obowiązany prowadzić elektroniczny wykaz abonentów, użytkowników lub zakończeń sieci, uwzględniając w nim dane uzyskiwane przy zawarciu umowy.

10. Prezes URTiP przekazuje niezwłocznie informacje, o których mowa w ust. 8, Ministrowi Sprawiedliwości, Ministrowi Obrony Narodowej, ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefowi Agencji Wywiadu.

11. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany do zapewnienia wykonywania zadań i obowiązków, o których mowa w ust. 3, z chwilą rozpoczęcia świadczenia nowej usługi telekomunikacyjnej.

Art. 180. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany do niezwłocznego blokowania połączeń telekomunikacyjnych lub przekazów informacji, na żądanie uprawnionych podmiotów, jeżeli połączenia te mogą zagrażać obronności, bezpieczeństwu państwa oraz bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu, albo do umożliwienia dokonania takiej blokady przez te podmioty.

2. Operator ruchomej publicznej sieci telefonicznej jest obowiązany do:

1) uniemożliwienia użytkowania w jego sieci skradzionych telekomunikacyjnych urządzeń końcowych;

2) przekazywania informacji identyfikujących skradzione telekomunikacyjne urządzenia końcowe innym operatorom ruchomych publicznych sieci telefonicznych w celu realizacji przez nich czynności, o których mowa w pkt 1.

3. Czynności, o których mowa w ust. 2, dokonywane są przez operatora w terminie 1 dnia roboczego od dnia przedstawienia przez abonenta poświadczenia zgłoszenia kradzieży telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, numeru identyfikacyjnego tego urządzenia i dowodu jego nabycia lub innych danych jednoznacznie identyfikujących właściciela tego urządzenia. W przypadku uzyskania informacji identyfikujących skradzione urządzenia od innego operatora, termin 1 dnia roboczego liczy się od tej daty.

Art. 181. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

1) wymagania i sposób wypełniania zadań i obowiązków, o których mowa w art. 179 ust. 3, z wyłączeniem spraw uregulowanych w art. 242 Kodeksu

postępowania karnego, kierując się zasadą osiągania celu przy jak najniższych nakładach;

2) warunki, jakie muszą być spełnione dla udzielenia odroczenia, o którym mowa w art. 179 ust. 6, termin złożenia wniosku oraz maksymalny termin odroczenia, kierując się potrzebą wykonywania zadań na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa, bezpieczeństwa i porządku publicznego;

3) rodzaje działalności telekomunikacyjnej lub rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi wykonywania zadań, o których mowa w art. 179 ust. 3, kierując się zakresem i rodzajem wykonywanych usług telekomunikacyjnych lub wielkością sieci telekomunikacyjnych.

Art. 182. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wymagania techniczne i eksploatacyjne dla interfejsów umożliwiających wykonywanie zadań i obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, o których mowa w art. 179 ust. 3, kierując się wymaganiami europejskich organizacji normalizacyjnych, a w przypadku braku takich wymagań - wymaganiami innych międzynarodowych organizacji normalizacyjnych, których Rzeczpospolita Polska jest członkiem.

DZIAŁ IX

Oplaty telekomunikacyjne

Art. 183. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny uiszcza roczną opłatę telekomunikacyjną związaną z realizacją zadań w zakresie telekomunikacji przez organy administracji, o których mowa w art. 189, w tym z:

- 1) prowadzeniem rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych;
- 2) wydawaniem decyzji administracyjnych, z wyłączeniem decyzji, za które odrębne przepisy przewidują pobieranie opłat;
- 3) badaniem, weryfikacją i kontrolą rynków właściwych wyrobów i usług telekomunikacyjnych;
- 4) rozstrzyganiem sporów między przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi;
- 5) współpracą z instytucjami wspólnotowymi i międzynarodowymi w zakresie wynikającym z przepisów obowiązującego prawa krajowego i wspólnotowego oraz zawartych umów międzynarodowych, a także pozostałymi zadaniami związanymi z funkcjonowaniem URTiP i ministra właściwego do spraw łączności, z wyłączeniem prowadzenia gospodarki zasobami numeracji i częstotliwości.

2. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 0,05 % rocznych przychodów przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, z tytułu prowadzenia działalności

telekomunikacyjnej, uzyskanych w roku obrotowym poprzedzającym o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna.

3. Przedsiębiorca telekomunikacyjny uiszcza opłatę, o której mowa w ust. 1, po upływie 2 lat od dnia rozpoczęcia prowadzenia tej działalności.

4. Opłatę, o której mowa w ust. 1, uiszcza przedsiębiorca telekomunikacyjny, którego przychody z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej osiągnięte w roku obrotowym poprzedzającym o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna, przekroczyły kwotę 4 milionów złotych.

5. Minister właściwy do spraw łączności przekazuje Prezesowi URTiP, w terminie 3 miesięcy od zakończenia roku budżetowego, zestawienie kosztów związanych z wykonywaniem zadań, o których mowa w ust. 1, poniesionych w roku poprzednim.

6. Prezes URTiP publikuje corocznie w Biuletynie URTiP, w terminie 5 miesięcy od zakończenia roku budżetowego, zestawienie kosztów związanych z wykonywaniem zadań, o których mowa w ust. 1, poniesionych w roku poprzednim oraz sumę wpływów z rocznej opłaty telekomunikacyjnej pobranej w roku poprzednim.

7. Minister właściwy do spraw łączności, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, sposób ustalania, terminy i sposób uiszczania opłaty, o której mowa w ust. 1, kierując się:

1) wysokością wydatków Prezesa URTiP i ministra właściwego do spraw łączności, związanych z wykonywaniem ich zadań w zakresie telekomunikacji, o których mowa w ust. 1, przyjętych w ustawie budżetowej na rok poprzedzający rok, za który opłata ta jest należna;

2) wysokością przychodów przedsiębiorców telekomunikacyjnych z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej w roku poprzedzającym o 2 lata rok, za który opłata ta jest należna;

3) potrzebą wyrównania wysokości wpływów z tej opłaty w roku poprzednim i wysokości kosztów, o których mowa w ust. 6.

Art. 184. 1. Podmiot, który uzyskał prawo do wykorzystywania zasobów numeracji w przydziale numeracji, uiszcza roczne opłaty za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji.

2. Opłaty, o których mowa w ust. 1, nie mogą być wyższe niż:

1) za numer abonencki - 0,35 złotego;

2) za wyróżnik AB sieci telekomunikacyjnej przyznany podmiotowi wykonującemu działalność telekomunikacyjną - 180.000 złotych;

3) za wyróżnik ruchomej publicznej sieci telefonicznej (PLMN) - 1.800.000 złotych;

- 4) za numer dostępu do sieci (NDS) - 60.000 złotych;
- 5) za numer 118CDU - 60.000 złotych;
- 6) za numer dostępu do sieci teleinformatycznej (NDSI) - 550 złotych;
- 7) za numer strefowy abonenckich usług specjalnych za każdą strefę numeracyjną, w której przysługuje prawo do wykorzystywania numeru - 1.600 zł; za numery alarmowe, z którymi połączenia są bezpłatne dla abonentów, opłata nie jest pobierana;
- 8) za krajowy numer sieci inteligentnej - 28 złotych;
- 9) za numer DNIC+PNIC w sieci transmisji danych z komutacją pakietów - 36.000 złotych;
- 10) za numer punktu sygnalizacyjnego - 12.000 złotych;
- 11) za numer zamkniętej grupy użytkowników (CUG) za każde osiem numerów CUG - 55 złotych;
- 12) za kod sieci ruchomej (MNC) - 1.200 złotych;
- 13) za kod sieci ATM - 1.200 złotych.

3. Obowiązek uiszczania opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji ustaje nie później niż z upływem 30 dni od daty złożenia wniosku o cofnięcie przydziału tej numeracji.

4. Minister właściwy do spraw łączności, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, terminy i sposób uiszczania opłat, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze kwoty określone w ust. 2, warunki wykorzystania zasobów numeracji, kierując się kosztami prowadzenia gospodarki zasobami numeracji, a także potrzebą zagwarantowania optymalnego wykorzystania zasobów numeracji.

Art. 185. 1. Podmiot, który uzyskał prawo do dysponowania częstotliwością w rezerwacji częstotliwości, uiszcza roczne opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością.

2. Opłata, o której mowa w ust. 1, nie dotyczy podmiotu świadczącego usługę innemu podmiotowi z wykorzystaniem częstotliwości będącej w dyspozycji tego podmiotu na podstawie rezerwacji częstotliwości, o której mowa w art. 114 ust. 2 pkt 2.

3. Podmiot nieposiadający rezerwacji częstotliwości, który uzyskał prawo do wykorzystywania częstotliwości w pozwoleniu, uiszcza roczną opłatę, o której mowa w ust. 1.

4. Podmiot, na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości w drodze postępowania, o którym mowa w art. 116, uiszcza jednorazową opłatę za dokonanie rezerwacji częstotliwości w kwocie zadeklarowanej w tym postępowaniu, nie niższej niż 50 % opłaty rocznej za prawo

do dysponowania częstotliwością ustaloną zgodnie z warunkami podanymi w rezerwacji częstotliwości.

5. Opłaty, o których mowa w ust. 1, nie mogą być wyższe niż:

1) w radiokomunikacji ruchomej lądowej:

a) za prawo do dysponowania jednym kanałem radiowym w sieci telekomunikacyjnej - 24.000 złotych,

b) za prawo do dysponowania jednym dwukierunkowym kanałem radiowym w publicznej sieci telefonii ruchomej o strukturze komórkowej - 3.000.000 złotych;

2) w radiokomunikacji stałej lądowej:

a) w zakresie częstotliwości poniżej 30 MHz, za prawo do dysponowania jednym kanałem radiowym o szerokości 4 kHz - 8.000 złotych,

b) dla systemów typu punkt - punkt (PP):

- za prawo do dysponowania jednym kanałem radiowym w jednym prześle linii radiowej - 400.000 złotych,

- za prawo do dysponowania jednym kanałem radiowym w liniach radiowych przewoźnych, w przypadku linii służących do łączności awaryjnej lub tymczasowej - 100.000 złotych, i w pozostałych przypadkach - 300.000 złotych,

c) dla systemów typu punkt - wiele punktów (PMP) za prawo do dysponowania częstotliwością na obszarze każdej gminy, za każdy 1 MHz wykorzystywanego widma częstotliwości - 250 złotych,

d) dla systemów radiowych dostępu abonenckiego (SRDA):

- za prawo do dysponowania częstotliwością w łączu RSLA - 200 złotych,

- za prawo do dysponowania częstotliwością dla każdej sieci w standardzie DECT lub CT2 - 1.200 złotych,

- za prawo do dysponowania częstotliwością, na obszarze każdej gminy, dla pozostałych systemów radiowego dostępu abonenckiego za każdy 1 MHz pasma - 200 złotych,

e) dla systemów według pozwoleń, o których mowa w art. 227 ust. 2 oraz według pozwoleń, które będą wydawane przez URTiP do dnia 31 grudnia 2004 r.:

- za prawo do wykorzystywania częstotliwości przez każdą stację bazową lub przekaźnikową w liniach radiowych typu punkt - wiele punktów (PMP), stosowanych w stacjonarnych sieciach o strukturze komórkowej, za każdy 1 MHz wykorzystywanego widma częstotliwości - 800 złotych,

- za prawo do wykorzystywania częstotliwości przez każdą stację bazową lub przekaźnikową pracującą w systemach radiowego dostępu abonenckiego z rozproszeniem widma (SS), za każdy 1 MHz wykorzystywanego pasma - 800 złotych;

3) w radiokomunikacji satelitarnej:

a) za prawo do dysponowania częstotliwością przez każdą stałą naziemną stację satelitarną pracującą w służbie stałej satelitarnej - 14.500 złotych,

b) za prawo do dysponowania częstotliwością w służbie stałej satelitarnej służącej do dosyłania sygnałów radiodfuzyjnych w relacji Ziemia - satelita, wykonywanej za pomocą jednej stałej naziemnej stacji satelitarnej, za każde 10 kHz wykorzystywanego widma częstotliwości - 130 złotych,

c) za prawo do dysponowania częstotliwością w służbie radiokomunikacyjnej satelitarnej, przez jedną naziemną stację satelitarną pracującą w sieci typu VSAT:

- dla stacji centralnej zarządzającej siecią stacji końcowych oraz stacji końcowej pełniące funkcje sterujące siecią, za każdy 1 kHz widma wykorzystywanych częstotliwości - 130 złotych,

- dla stacji końcowej zwykłej - 130 złotych,

d) za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stałą naziemną stację satelitarną używaną przez jednostkę budżetową wyłącznie do celów szkoleniowych - 2.400 złotych;

4) w radiokomunikacji morskiej i żeglugi śródlądowej oraz w służbie radiokomunikacji lotniczej:

a) za prawo do dysponowania jednym kanałem radiowym w radiokomunikacji lotniczej w zakresie częstotliwości 117,975-137,000 MHz przez jedną stację lotniskową w relacji Ziemia - statek powietrzny - 1.000 złotych,

b) za prawo do dysponowania jedną częstotliwością w systemach radionawigacji i radiolokacji - 600 złotych,

c) za prawo do dysponowania jednym kanałem radiowym o szerokości 30,3 kHz przez naziemną stację pracującą w systemie telefonii publicznej dla pasażerów (TFTS) - 1.200 złotych,

d) za prawo do dysponowania częstotliwością w radiokomunikacji morskiej i żeglugi śródlądowej przez każdą stację nadbrzeżną w relacji brzeg - statek:

- za jeden kanał w paśmie morskim ultrakrótkofalowym VHF - 1.000 złotych,

- za jedno pasmo poza pasmem morskim ultrakrótkofalowym VHF - 6.000 złotych,

e) za prawo do dysponowania jednym kanałem radiowym w radiokomunikacji morskiej i żeglugi śródlądowej w paśmie ultrakrótkofalowym VHF przez każdą stację przezożną lub przenożną w relacji brzeg - statek niepracującą na podstawie pozwolenia statkowego - 800 złotych;

5) w radiofonii:

a) za prawo do dysponowania jedną częstotliwością przez jedną stację radiofoniczną w zakresie fal ultrakrótkich UKF FM (87,5-108 MHz) - 44.000 złotych,

b) za prawo do dysponowania jedną częstotliwością przez jedną stację radiofoniczną w zakresie fal długich (30-300 kHz) - 20.000 złotych,

c) za prawo do dysponowania jedną częstotliwością przez jedną stację radiofoniczną w zakresie fal średnich (300-3.000 kHz) - 4.000 złotych,

d) za prawo do dysponowania jedną częstotliwością przez jedną stację radiofoniczną w zakresie fal krótkich (3-30 MHz) - 8.000 złotych,

e) za prawo do dysponowania jedną częstotliwością przez jedną stację radiofoniczną pracującą zgodnie ze standardem naziemnej radiofonii cyfrowej T-DAB - 2.400 złotych;

6) w telewizji:

a) za prawo do dysponowania jednym kanałem telewizyjnym przez jedną stację telewizyjną analogową - 99.000 złotych,

b) za prawo do dysponowania jednym kanałem telewizyjnym przez jedną stację telewizyjną pracującą zgodnie ze standardem naziemnej telewizji cyfrowej DVB-T - 4.800 złotych.

6. Limity opłat, o których mowa w ust. 5, obniża się do 50 % w przypadku:

1) radiofonicznych i telewizyjnych stacji nadawczych, z wyjątkiem stacji o mocy promieniowania powyżej 0,1 kW, zlokalizowanych na obszarach administracyjnych miast liczących powyżej 100.000 mieszkańców lub na obszarach do 20 km od środka obszaru administracyjnego miast liczących ponad 100.000 mieszkańców;

2) nadawczych i nadawczo-odbiorczych stacji radiokomunikacyjnych, z wyjątkiem zlokalizowanych na obszarach administracyjnych miast liczących powyżej 100.000 mieszkańców;

3) radiokomunikacji lądowej przeznaczonych wyłącznie do świadczenia doraźnej pomocy przy ratowaniu życia i zdrowia ludzkiego przez jednostki służby zdrowia;

4) prowadzenia akcji przez jednostki organizacyjne, których statutowym obowiązkiem jest planowanie, prowadzenie i uczestnictwo w akcjach zapobiegania i łagodzenia skutków klęsk żywiołowych i katastrof;

5) operatorów ogólnokrajowych sieci radiokomunikacji ruchomej lądowej o jednolitej strukturze działania na obszarze kraju;

6) przeprowadzania badań, eksperymentów oraz dla zapewnienia okazjonalnego przekazu informacji.

7. Nie pobiera się opłat za prawo do dysponowania częstotliwością:

1) w służbie radiokomunikacyjnej morskiej w morskim paśmie VHF:

a) w kanale 16 (156,800 MHz),

b) w kanale 70 (156,525 MHz);

2) w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej - przez jednostki pływające, w relacji łączności statek - brzeg i statek - statek;

3) w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej:

a) za częstotliwości alarmowe: 121,5 MHz, 123,1 MHz, 243 MHz,

b) przez statki powietrzne, w relacji łączności statek powietrzny - Ziemia i statek powietrzny - statek powietrzny;

4) w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej w zakresach częstotliwości przydzielonych w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości:

a) dla służby amatorskiej,

b) w paśmie obywatelskim CB - (26,960-27,410 MHz).

8. Podmioty, o których mowa w art. 4 pkt 1, 2, 4, 5, 7 i 8, wnoszą opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością. Opłata za prawo do dysponowania częstotliwością przez jednostki sił zbrojnych państw obcych, przebywające czasowo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie odrębnych przepisów, zawarta jest w opłacie ryczałtowej za prawo do dysponowania częstotliwością, wnoszonej przez Ministra Obrony Narodowej.

9. Obowiązek uiszczania opłat za prawo do dysponowania częstotliwością ustaje nie później niż z upływem 30 dni od dnia złożenia wniosku o rezygnację z prawa do wykorzystywania częstotliwości albo z prawa do dysponowania nią w rezerwacji.

10. W przypadku utraty prawa do dysponowania częstotliwością wskutek cofnięcia rezerwacji częstotliwości, uiszczony opłaty nie podlegają zwrotowi.

11. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat, o których mowa w ust. 1, oraz terminy i sposób ich uiszczania, mając na uwadze kwoty określone w ust. 5, warunki wykorzystywania częstotliwości, oraz koszty prowadzenia gospodarki częstotliwościami, a także potrzebę zagwarantowania optymalnego wykorzystania zasobów częstotliwości.

12. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, terminy i sposób uiszczania opłat, o których mowa w ust. 8, z uwzględnieniem specyfiki wykorzystywania częstotliwości przez podmioty, o których mowa w art. 4 pkt 1, 2, 4, 5, 7 i 8.

Art. 186. Opłaty, o których mowa w art. 183-185, są pobierane przez URTiP i stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 187. Do opłat, o których mowa w art. 183-185, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym.

Art. 188. W razie opóźnienia w uiszczaniu opłat, o których mowa w art. 183-185, naliczane są odsetki w wysokości jak dla zaległości podatkowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926, z późn. zm.⁸⁾).

DZIAŁ X

Administracja łączności i postępowanie kontrolne

Rozdział 1

Organy administracji łączności

Art. 189. 1. Organami administracji łączności są minister właściwy do spraw łączności i Prezes URTiP.

2. Organy administracji łączności prowadzą politykę regulacyjną, mając na celu w szczególności:

1) wspieranie konkurencji w zakresie dostarczania sieci telekomunikacyjnych, udogodnień towarzyszących lub świadczenia usług telekomunikacyjnych, w tym:

a) zapewnienie użytkownikom, także użytkownikom niepełnosprawnym, osiągnięcia maksymalnych korzyści w zakresie cen oraz różnorodności i jakości usług,

b) zapobieganie zniekształcaniu lub ograniczaniu konkurencji (na rynku telekomunikacyjnym),

c) efektywne inwestowanie w dziedzinie infrastruktury oraz promocję technologii innowacyjnych,

d) wspieranie skutecznego wykorzystania oraz zarządzania częstotliwościami i numeracją;

2) wspieranie rozwoju rynku wewnętrznego, w tym:

a) usuwanie istniejących barier rynkowych w zakresie działalności telekomunikacyjnej,

b) wspieranie tworzenia i rozwoju transeuropejskich sieci oraz interoperacyjności usług ogólnoeuropejskich,

c) zapewnienie równego traktowania (niedyskryminacji w traktowaniu) przedsiębiorców telekomunikacyjnych,

d) współpracę z innymi organami regulacyjnymi państw członkowskich i Komisją Europejską, w celu spójnego wdrażania i stosowania przepisów;

3) promocję interesów obywateli Unii Europejskiej, w tym:

a) zapewnienie wszystkim obywatelom dostępu do usługi powszechnej,

b) zapewnienie ochrony konsumenta w ich relacjach z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, w szczególności ustanawiając proste i niedrogie procedury rozwiązywania sporów przed organem niezależnym od stron występujących w danym sporze,

c) przyczynianie się do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony danych osobowych,

d) udostępnianie informacji dotyczących ustanawiania cen i warunków użytkowania publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych,

e) identyfikację potrzeb określonych grup społecznych, w szczególności użytkowników niepełnosprawnych,

f) zapewnienie integralności i bezpieczeństwa publicznej sieci telekomunikacyjnej;

4) realizację polityki w zakresie promowania różnorodności kulturowej i językowej, jak również pluralizmu mediów;

5) zagwarantowanie neutralności technologicznej przyjmowanych norm prawnych.

Art. 190. 1. Prezes URTiP jest organem regulacyjnym w dziedzinie rynku usług telekomunikacyjnych i pocztowych.

2. Prezes URTiP jest organem wyspecjalizowanym w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności, w zakresie aparatury, w tym telekomunikacyjnych urządzeń końcowych i urządzeń radiowych.

3. Prezes URTiP jest centralnym organem administracji rządowej.

4. Prezesa URTiP powołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw łączności. Prezes URTiP odwołuje Prezes Rady Ministrów. Kadencja Prezesa URTiP trwa pięć lat.

5. Na Prezesa URTiP oraz jego zastępcę może być powołana osoba posiadająca wyłącznie obywatelstwo polskie, stale zamieszkująca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiadająca wykształcenie wyższe oraz doświadczenie w zakresie działalności telekomunikacyjnej lub pocztowej.

6. Prezes URTiP może być odwołany przed upływem okresu, na który został powołany, wyłącznie w przypadku:

- 1) rażącego naruszenia ustawy;
- 2) orzeczenia o zakazie zajmowania kierowniczych stanowisk lub pełnienia funkcji związanych ze szczególną odpowiedzialnością w organach państwa;
- 3) popełnienia przestępstwa z winy umyślnej ściganego z urzędu, stwierdzonego prawomocnym wyrokiem sądu;
- 4) choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie zadań;
- 5) złożenia rezygnacji.

7. W przypadku odwołania Prezesa URTiP przed upływem kadencji Prezes Rady Ministrów powołuje jego następcę na czas do końca kadencji.

8. Minister właściwy do spraw łączności, na wniosek Prezesa URTiP, powołuje zastępców Prezesa URTiP do spraw telekomunikacyjnych i pocztowych. Zastępcy Prezesa URTiP są odwoływani przez ministra właściwego do spraw łączności.

9. Prezes URTiP jest organem egzekucyjnym w zakresie administracyjnej egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym.

Art. 191. 1. Prezes URTiP wydaje Dziennik Urzędowy Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty.

2. W dzienniku urzędowym, o którym mowa w ust. 1, ogłasza się w szczególności:

- 1) zarządzenia;
- 2) uchwały i opinie Rady Telekomunikacji i Rady Usług Pocztowych;
- 3) przepisy międzynarodowe;
- 4) ogłoszenia, obwieszczenia i komunikaty.

Art. 192. 1. Do zakresu działania Prezesa URTiP należy w szczególności:

- 1) wykonywanie, przewidzianych ustawą i przepisami wydanymi na jej podstawie, zadań z zakresu regulacji i kontroli rynków usług telekomunikacyjnych, gospodarki w zakresie zasobów częstotliwości, zasobów orbitalnych i zasobów numeracji oraz kontroli spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej;
- 2) wykonywanie zadań z zakresu regulacji działalności pocztowej, określonych w ustawie z dnia 12 czerwca 2003 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. Nr 130, poz. 1188 oraz z 2004 r. Nr 69, poz. 627 i Nr 96, poz. 959);
- 3) opracowywanie wskazanych przez ministra właściwego do spraw łączności projektów aktów prawnych w zakresie łączności;
- 4) analiza i ocena funkcjonowania rynków usług telekomunikacyjnych i pocztowych;
- 5) podejmowanie interwencji w sprawach dotyczących funkcjonowania rynku usług telekomunikacyjnych i pocztowych oraz rynku aparatury, w tym rynku urządzeń telekomunikacyjnych, z własnej inicjatywy lub wniesionych przez zainteresowane podmioty, w szczególności użytkowników i przedsiębiorców telekomunikacyjnych, w tym podejmowanie decyzji w tych sprawach w zakresie określonym niniejszą ustawą;
- 6) rozstrzyganie sporów między przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi w zakresie właściwości Prezesa URTiP;
- 7) rozstrzyganie w sprawach uprawnień zawodowych w dziedzinie telekomunikacji, określonych w przepisach odrębnych;
- 8) tworzenie warunków dla rozwoju krajowych służb radiokomunikacyjnych przez zapewnianie Rzeczypospolitej Polskiej niezbędnych przydziałów częstotliwości oraz dostępu do zasobów orbitalnych;
- 9) wykonywanie obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego;
- 10) prowadzenie rejestrów w zakresie ujętym w ustawie;
- 11) koordynacja rezerwacji częstotliwości w zakresach częstotliwości przeznaczonych dla podmiotów, o których mowa w art. 4, w szczególności w zakresach częstotliwości przez nich zwalnianych lub dla nich nowo udostępnianych albo współwykorzystywanych z innymi użytkownikami;
- 12) inicjowanie oraz wspieranie badań naukowych i prac badawczo-rozwojowych w zakresie łączności;
- 13) współpraca z krajowymi i międzynarodowymi organizacjami telekomunikacyjnymi i pocztowymi oraz właściwymi organami innych państw, w zakresie jego właściwości;

14) współpraca z Prezesem UOKiK w sprawach dotyczących przestrzegania praw podmiotów korzystających z usług pocztowych i telekomunikacyjnych, przeciwdziałania praktykom ograniczającym konkurencję oraz antykonkurencyjnym koncentracjom operatorów pocztowych, przedsiębiorców telekomunikacyjnych i ich związków;

15) współpraca z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji w zakresie określonym ustawą i przepisami odrębnymi;

16) wykonywanie zadań w sprawach międzynarodowej i wspólnotowej polityki telekomunikacyjnej z upoważnienia ministra właściwego do spraw łączności;

17) współpraca z Komisją Europejską i instytucjami wspólnotowymi oraz organami regulacyjnymi innych państw członkowskich;

18) przedstawianie Komisji Europejskiej i organom regulacyjnym innych państw informacji z zakresu telekomunikacji, w tym wykonywanie obowiązków notyfikacyjnych, obejmujących przekazywanie treści postanowień, o których mowa w art. 23 ust. 3, oraz informacje o przedsiębiorcach telekomunikacyjnych, którzy zostali uznani za posiadających znaczącą pozycję rynkową, świadczących usługę powszechną i realizujących połączenia sieci telekomunikacyjnych oraz nałożonych na nich obowiązkach;

19) przeprowadzanie konsultacji środowiskowych z zainteresowanymi podmiotami, w szczególności z operatorami, dostawcami usług, użytkownikami, konsumentami oraz producentami, w sprawach związanych z zasięgiem, dostępnością oraz jakością usług telekomunikacyjnych;

20) przedstawianie Komisji Europejskiej informacji z zakresu poczty, w tym danych dotyczących operatora świadczącego powszechne usługi pocztowe, informacji o sposobie udostępniania korzystającym z powszechnych usług pocztowych szczegółowych i aktualnych informacji dotyczących charakteru oferowanych usług, warunków dostępu, cen i wskaźników terminowości doręczeń, informacji o systemie rachunku kosztów stosowanym przez operatora świadczącego powszechne usługi pocztowe, a na żądanie Komisji Europejskiej - informacji o przyjętych wskaźnikach terminowości doręczeń dla powszechnych usług pocztowych w obrocie krajowym.

2. Prezes URTiP składa ministrowi właściwemu do spraw łączności coroczne, pisemne sprawozdanie ze swojej działalności za rok poprzedni, w terminie do dnia 30 kwietnia, oraz przekazuje informacje o swojej działalności na żądanie tego ministra.

3. Na podstawie informacji uzyskanych od przedsiębiorców telekomunikacyjnych Prezes URTiP w terminie do dnia 30 kwietnia ogłasza raport o stanie rynku telekomunikacyjnego za rok ubiegły, uwzględniający działania na rzecz ochrony interesów użytkowników telekomunikacyjnych, oraz przedstawia cele działalności regulacyjnej w danym roku. Raport publikuje się w Biuletynie URTiP i zamieszcza na stronach internetowych URTiP.

Art. 193. 1. Prezes URTiP wykonuje zadania przy pomocy URTiP.

2. URTiP prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych dla jednostek budżetowych.

3. Minister właściwy do spraw łączności, w drodze zarządzenia, nadaje statut URTiP, określając jego komórki organizacyjne.

Art. 194. 1. W skład URTiP wchodzi oddziały okręgowe URTiP.

2. Statut URTiP określa siedziby oddziałów okręgowych URTiP, ich właściwość rzeczową oraz miejscową, z uwzględnieniem zasadniczego podziału terytorialnego państwa.

3. Oddziałem okręgowym URTiP kieruje dyrektor oddziału okręgowego URTiP.

4. Dyrektorów oddziałów okręgowych URTiP powołuje i odwołuje Prezes URTiP.

Art. 195. 1. Przy Prezesie URTiP działa Rada Telekomunikacji jako organ opiniodawczo-doradczy Prezesa URTiP w sprawach działalności telekomunikacyjnej, gospodarki częstotliwościowej oraz spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej.

2. Rada Telekomunikacji wyraża opinie w sprawach wniesionych przez ministra właściwego do spraw łączności oraz przez Prezesa URTiP. Rada może z własnej inicjatywy przedstawiać opinie w sprawach należących do zadań Prezesa URTiP, z wyłączeniem spraw dotyczących wykonywania przez Prezesa URTiP obowiązków na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa oraz na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

3. Prezes URTiP zasięga opinii Rady Telekomunikacji w sprawach związanych z:

1) zapewnianiem dostępu do usługi powszechnej;

2) jakością świadczenia usługi powszechnej;

3) określaniem zasad łączenia sieci telekomunikacyjnych oraz związanej z tym współpracy operatorów.

4. W skład Rady Telekomunikacji wchodzi 15 członków, których powołuje minister właściwy do spraw łączności, na wniosek Prezesa URTiP. Członkowie Rady Telekomunikacji są odwoływani przez ministra właściwego do spraw łączności.

5. Minister właściwy do spraw łączności powołuje w skład Rady Telekomunikacji:

1) swojego przedstawiciela oraz po jednym przedstawicielu Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Przewodniczącego KRRiT, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Prezesa UOKiK, zgłoszonym przez te organy;

2) osoby wyróżniające się wiedzą i doświadczeniem w sprawach będących przedmiotem działalności Rady, w tym zgłoszone przez organizacje środowiskowe, placówki naukowe, jednostki badawcze, a także organizacje reprezentujące operatorów, użytkowników, podmioty udostępniające usługi

telekomunikacyjne, producentów lub dostawców urządzeń telekomunikacyjnych oraz podmioty związane z budownictwem telekomunikacyjnym.

6. Przewodniczącemu Rady Telekomunikacji powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw łączności spośród członków Rady Telekomunikacji, na wniosek Prezesa URTiP.

7. Kadencja Rady Telekomunikacji upływa z upływem kadencji Prezesa URTiP.

Art. 196. 1. Organizację i tryb pracy Rady Telekomunikacji określa regulamin pracy uchwalony przez Radę.

2. Obsługę Rady Telekomunikacji zapewnia Prezes URTiP.

3. Za udział w pracach Rady Telekomunikacji jej członkowie otrzymują wynagrodzenie, a także zwrot kosztów według zasad obowiązujących przy ustalaniu należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej.

4. Pracodawca jest obowiązany zwalniać pracownika od pracy do wykonywania zadań członka Rady Telekomunikacji.

5. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia za udział w pracach Rady Telekomunikacji, biorąc w szczególności pod uwagę zakres obowiązków członków Rady.

Art. 197. 1. Przy Prezesie URTiP działa Rada Usług Pocztowych, zwana dalej "Radą", jako organ opiniodawczo-doradczy Prezesa URTiP w sprawach usług pocztowych.

2. Rada wyraża opinie w sprawach wniesionych przez ministra właściwego do spraw łączności oraz przez Prezesa URTiP. Rada może z własnej inicjatywy przedstawiać opinie w sprawach należących do zadań Prezesa URTiP, z wyłączeniem spraw dotyczących wykonywania przez Prezesa URTiP obowiązków na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa oraz na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

3. W skład Rady wchodzi 9 członków, których powołuje minister właściwy do spraw łączności, na wniosek Prezesa URTiP. Członkowie Rady są odwoływani przez ministra właściwego do spraw łączności.

4. Minister właściwy do spraw łączności powołuje w skład Rady:

1) swojego przedstawiciela oraz po jednym przedstawicielu Prezesa UOKiK i operatora publicznego, przez nich zgłoszonym;

2) osoby wyróżniające się wiedzą i doświadczeniem w zakresie działalności pocztowej, spośród kandydatów zgłoszonych przez organizacje reprezentujące operatorów lub podmioty korzystające z usług pocztowych, organizacje środowiskowe, jednostki badawcze, placówki naukowe, a także inne organizacje związane z działalnością pocztową.

5. Minister właściwy do spraw łączności powołuje i odwołuje Przewodniczącą Rady. Powołanie następuje spośród członków Rady, na wniosek Prezesa URTiP.

6. Kadencja Rady upływa wraz z upływem kadencji Prezesa URTiP.

7. Do Rady stosuje się odpowiednio art. 196 ust. 1-4.

8. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wynagrodzenia za udział w pracach Rady, biorąc w szczególności pod uwagę zakres obowiązków jej członków.

Art. 198. 1. Prezes URTiP wydaje Biuletyn URTiP.

2. W Biuletynie URTiP zamieszcza wymagane ustawą informacje i rozstrzygnięcia, w tym:

- 1) zalecenia dotyczące stosowania norm lub wymagań technicznych;
- 2) roczne raporty o jakości usługi powszechnej świadczonej przez przedsiębiorców wyznaczonych;
- 3) roczne raporty o stanie rynku telekomunikacyjnego i ochronie interesów użytkowników telekomunikacji;
- 4) dane dotyczące wyników kalkulacji kosztów stosowanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, na których został nałożony taki obowiązek;
- 5) sprawozdania oraz wyniki kalkulacji kosztów, wraz z raportem określającym ich zgodność z określonymi zasadami przygotowanymi przez podmiot przeprowadzający badanie;
- 6) wykaz przedsiębiorców telekomunikacyjnych o znaczącej pozycji rynkowej oraz decyzje, w których zostały nałożone na nich obowiązki;
- 7) informacje dotyczące praw i obowiązków abonentów publicznie dostępnych usług telefonicznych, w tym usługi powszechnej;
- 8) informacje i ogłoszenia dotyczące kompatybilności elektromagnetycznej i wykorzystania zasobów częstotliwości;
- 9) publikacje popularyzujące zagadnienia z zakresu łączności.

Rozdział 2

Postępowanie kontrolne i pokontrolne

Art. 199. 1. Prezes URTiP jest uprawniony do kontroli przestrzegania przepisów, decyzji oraz postanowień z zakresu telekomunikacji, gospodarki częstotliwościami lub spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej.

2. Prezes URTiP jest uprawniony do kontroli znajdującej się w obrocie aparatury, w tym telekomunikacyjnych urządzeń końcowych i urządzeń radiowych.

3. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji służbowej pracownika URTiP, kierując się koniecznością określenia zakresu danych zamieszczonych w legitymacji oraz okresu jej ważności.

Art. 200. 1. Pracownikom URTiP przysługuje, po okazaniu legitymacji służbowej i pisemnego upoważnienia, prawo:

- 1) dostępu do materiałów, dokumentów oraz innych danych niezbędnych do przeprowadzenia kontroli, a także sporządzania ich kopii;
- 2) wstępu do wszystkich obiektów i nieruchomości oraz pomieszczeń kontrolowanej jednostki;
- 3) prowadzenia oględzin kontrolowanych sieci telekomunikacyjnych i aparatury;
- 4) zabezpieczenia przed dalszym używaniem lub przyjęcia do depozytu urządzeń radiowych używanych bez wymaganego pozwolenia lub obsługiwanych przez nieuprawnioną osobę;
- 5) czasowego zajęcia aparatury w trybie, o którym mowa w art. 204, w celu przeprowadzenia badań prowadzących do ustalenia przyczyn zakłóceń;
- 6) nieodpłatnego pobierania próbek wprowadzonej do obrotu aparatury, w tym telekomunikacyjnych urządzeń końcowych i urządzeń radiowych, w celu przeprowadzenia badań w zakresie spełniania przez tę aparaturę zasadniczych wymagań;
- 7) wykonywania czynności kontrolno-pomiarowych, badań sieci telekomunikacyjnych, urządzeń telekomunikacyjnych oraz innej aparatury, a także kontroli jakości świadczonych usług telekomunikacyjnych.

2. Kierownicy kontrolowanych jednostek są obowiązani udzielać pracownikom URTiP, o których mowa w ust. 1, wszelkich potrzebnych informacji oraz zapewnić im:

- 1) warunki sprawnego przeprowadzenia kontroli;
- 2) dostęp do materiałów, dokumentów, danych urządzeń, aparatury i sieci, o których mowa w ust. 1;
- 3) wstęp do obiektów, nieruchomości i pomieszczeń, o których mowa w ust. 1;
- 4) nieodpłatne udostępnienie podlegających kontroli sieci telekomunikacyjnych, urządzeń telekomunikacyjnych oraz innej aparatury, w celu przeprowadzenia badań.

3. Do kontrolowanych osób fizycznych stosuje się odpowiednio przepisy ust. 2 pkt 1 i 2.

4. Do pobierania i badania próbek aparatury w zakresie spełniania przez nią zasadniczych wymagań stosuje się odpowiednio przepisy art. 27-31 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2001 r. Nr 4, poz. 25, z późn. zm. ⁹⁾).

5. Prezes URTiP może prowadzić kontrolę we współpracy z innymi państwowymi organami kontrolnymi.

6. Czynności kontrolne mogą być przeprowadzone w sposób zdalny. Wyniki pomiarów wykonanych zdalnie powinny zawierać dane umożliwiające identyfikację urządzeń kontrolnych. Do kontroli wykonanej zdalnie przepisu ust. 8 nie stosuje się.

7. Z kontroli sporządza się protokół podpisany przez pracownika przeprowadzającego kontrolę.

8. Protokół, o którym mowa w ust. 7, podpisuje także kierownik kontrolowanej jednostki lub osoba przez niego upoważniona albo kontrolowana osoba fizyczna.

9. Do czynności kontrolnych oraz badań, o których mowa w ust. 1-5, stosuje się przepisy o ochronie informacji niejawnych oraz o tajemnicy telekomunikacyjnej.

Art. 201. 1. Jeżeli w wyniku kontroli, o której mowa w art. 199, stwierdzono, że przedsiębiorca telekomunikacyjny lub podmiot posiadający rezerwacje częstotliwości lub przydział numeracji, zwany dalej "podmiotem kontrolowanym", nie wypełnia odnoszących się do niego obowiązków wynikających z ustawy lub decyzji wydanej przez Prezesa URTiP, Prezes URTiP wydaje zalecenia pokontrolne, w których wzywa podmiot kontrolowany do usunięcia nieprawidłowości lub udzielenia wyjaśnień. Usunięcie nieprawidłowości lub udzielenie wyjaśnień powinno nastąpić w terminie 30 dni od dnia doręczenia zaleceń pokontrolnych przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu.

2. W zaleceniach pokontrolnych, o których mowa w ust. 1, Prezes URTiP może określić inny termin udzielenia wyjaśnień lub usunięcia nieprawidłowości. Termin określony w wezwaniu może być krótszy niż 30 dni jedynie w przypadku, gdy podmiot kontrolowany, do którego odnosi się wezwanie, wyraził na to zgodę lub naruszenia wskazane w zaleceniach pokontrolnych powtarzały się w przeszłości.

3. Jeżeli po upływie 30 dni od dnia doręczenia zaleceń pokontrolnych lub po upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, podmiot kontrolowany nie usunie wskazanych nieprawidłowości lub udzielone wyjaśnienia okażą się niewystarczające, Prezes URTiP wydaje decyzję, w której nakazuje usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz może:

1) wskazać środki, jakie powinien zastosować podmiot kontrolowany, w celu usunięcia nieprawidłowości;

2) określić termin, w którym ma nastąpić usunięcie nieprawidłowości;

3) nałożyć karę, o której mowa w art. 209.

4. Jeżeli nieprawidłowości, o których mowa w ust. 1, występowały w przeszłości i mają poważny charakter, a podmiot kontrolowany nie zastosował się do decyzji, o której mowa w ust. 3, Prezes URTiP może, w drodze decyzji, zakazać podmiotowi kontrolowanemu

wykonywania działalności telekomunikacyjnej, zmienić lub cofnąć rezerwację częstotliwości, zasobów orbitalnych lub przydział numeracji. Jeżeli decyzja odnosi się do działalności polegającej na dokonywaniu transmisji radiowych, telewizyjnych, dostarczaniu systemów dostępu warunkowego lub elektronicznych przewodników po programach, Prezes URTiP wydaje ją w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT.

5. Prezes URTiP może wydać decyzję, o której mowa w ust. 4, jeżeli działalność telekomunikacyjna mogłaby zagrozić obronności, bezpieczeństwu państwa lub bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu.

6. Przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 5, Prezes URTiP zasięga opinii Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szefa Agencji Wywiadu, w zakresie ich właściwości. Jeżeli uzasadnienie do opinii tych organów zawiera informacje stanowiące tajemnicę państwową, zamiast uzasadnienia doręcza się zawiadomienie, że uzasadnienie zostało sporządzone.

7. Organy, o których mowa w ust. 6, są obowiązane w terminie 30 dni zająć stanowisko w zakresie niezbędnym do ustalenia, że działalność podmiotu kontrolowanego może prowadzić do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego.

8. Jeżeli organy, o których mowa w ust. 6, nie zajmą stanowiska w terminie 30 dni, uznaje się, że wymóg uzyskania stanowiska został spełniony.

9. Decyzjom, o których mowa w ust. 4 i 5, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności. Decyzje te stanowią podstawę do wykreślenia podmiotu kontrolowanego z rejestru.

Art. 202. 1. Jeżeli w wyniku kontroli, o której mowa w art. 199, Prezes URTiP stwierdzi, że podmiot kontrolowany narusza nałożone na niego obowiązki w ten sposób, że powoduje to:

- 1) bezpośrednie i poważne zagrożenie dla obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- 2) zagrożenie wywołania poważnej szkody w majątku użytkowników lub innych przedsiębiorców telekomunikacyjnych,
- 3) zagrożenie wywołania poważnych utrudnień w funkcjonowaniu sieci telekomunikacyjnych lub usług telekomunikacyjnych

- Prezes URTiP podejmuje działania zmierzające do usunięcia zagrożeń.

2. Działania, o których mowa w ust. 1, mogą w szczególności obejmować wydanie decyzji nakazującej podmiotowi kontrolowanemu podjęcie działań zmierzających do usunięcia zagrożenia. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

3. Podmiot kontrolowany, do którego odnoszą się działania, o których mowa w ust. 1, może w każdym czasie przedstawiać Prezesowi URTiP swoje stanowisko oraz propozycje działań zmierzających do usunięcia naruszeń wynikających z niewykonania nałożonych na niego obowiązków, o których mowa w ust. 1, Podejmując działania zmierzające do usunięcia

zagrożenia, Prezes URTiP uwzględnia stanowisko i propozycje zgłoszone przez podmiot kontrolowany.

4. Działania, o których mowa w ust. 1, Prezes URTiP może także podejmować na wniosek organów właściwych w sprawach obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego. Jeżeli uzasadnienia do wniosku tych organów zawierają informacje stanowiące tajemnicę państwową, zamiast uzasadnień doręcza się informację, że uzasadnienia takie zostały sporządzone.

5. Niezależnie od podjęcia działań, o których mowa w ust. 1, Prezes URTiP wszczyna procedurę, o której mowa w art. 201.

Art. 203. 1. W przypadku stwierdzenia używania urządzenia radiowego bez wymaganego pozwolenia lub obsługiwanego tego urządzenia przez osobę nieuprawnioną, Prezes URTiP wydaje użytkownikowi urządzenia decyzję nakazującą wstrzymanie używania lub zaprzestanie obsługiwanego urządzenia radiowego przez osobę nieuprawnioną. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, może zawierać postanowienie o zabezpieczeniu urządzenia radiowego przed dalszym używaniem lub obsługą albo o przejęciu urządzenia do depozytu.

3. Prezes URTiP uchyla postanowienie o zabezpieczeniu urządzenia radiowego wydane w związku z:

1) brakiem pozwolenia - z dniem wydania użytkownikowi pozwolenia, chyba że sąd orzekł przepadek urządzenia;

2) jego obsługą przez osobę nieuprawnioną - niezwłocznie po udokumentowaniu, że osoba obsługująca urządzenie radiowe posiada wymagane świadectwo operatora urządzeń radiowych.

4. Urządzenie radiowe przyjęte do depozytu z powodu:

1) braku pozwolenia - jest zwracane użytkownikowi po wydaniu mu pozwolenia, chyba że sąd orzekł przepadek urządzenia;

2) obsługi przez osobę nieuprawnioną - jest zwracane użytkownikowi niezwłocznie po udokumentowaniu, że osoba obsługująca urządzenie radiowe posiada wymagane świadectwo operatora urządzeń radiowych.

Art. 204. 1. W przypadku stwierdzenia, że aparatura wytwarzająca pole elektromagnetyczne powoduje zakłócenie pracy innej aparatury, spełniającej zasadnicze wymagania dotyczące kompatybilności elektromagnetycznej, Prezes URTiP może wydać decyzję i nakazać:

1) czasowe wstrzymanie używania aparatury wywołującej zakłócenia;

2) zmianę sposobu używania aparatury;

3) zastosowanie środków technicznych prowadzących do eliminacji zakłócenia, na koszt podmiotu, któremu wydano decyzję;

4) postanowić o czasowym zajęciu aparatury, w celu przeprowadzenia badań niezbędnych do ustalenia przyczyn zakłóceń.

Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

2. Prezes URTiP może uzależnić wydanie zajętej aparatury od zgody jej użytkownika na usunięcie, na koszt użytkownika, przyczyn powodujących niezgodność aparatury z zasadniczymi wymaganiami dotyczącymi kompatybilności elektromagnetycznej, w szczególności przyczyn zakłóceń.

Art. 205. 1. Przepisów art. 200-204 nie stosuje się do podmiotów, o których mowa w art. 4 pkt 1-6 i 8, wykonujących we własnym zakresie zadania określone w przepisach odrębnych.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposoby postępowania w przypadku stwierdzenia, że aparatura wytwarzająca pole elektromagnetyczne, używana przez podmioty, o których mowa w art. 4 pkt 1-6 i 8, powoduje zakłócenie pracy innej aparatury, spełniającej zasadnicze wymagania dotyczące kompatybilności elektromagnetycznej, uwzględniając charakter zadań realizowanych przez te podmioty oraz słuszny interes użytkownika aparatury, której praca jest zakłócana.

3. Minister właściwy do spraw łączności, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia, sposoby realizacji przepisów art. 200-204 wobec jednostek organizacyjnych Służby Więziennej, uwzględniając charakter zadań realizowanych przez te jednostki oraz słuszny interes użytkowników aparatury, której praca jest zakłócana.

Rozdział 3

Postępowanie przed Prezesem URTiP

Art. 206. 1. Postępowanie przed Prezesem URTiP toczy się na podstawie Kodeksu postępowania administracyjnego ze zmianami wynikającymi z niniejszej ustawy.

2. Od decyzji w sprawach o ustalenie znaczącej pozycji rynkowej, nałożenie obowiązków regulacyjnych, nałożenia kar oraz od decyzji wydanych w sprawach spornych przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu ochrony konkurencji i konsumentów.

3. Postępowanie w sprawach odwołań, o których mowa w ust. 2, toczy się według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu w sprawach gospodarczych.

Art. 207. 1. W postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy Prezes URTiP, w drodze postanowienia, może ograniczyć pozostałym stronom prawo wglądu do materiału dowodowego, jeżeli udostępnienie tego materiału grozi ujawnieniem tajemnicy przedsiębiorstwa lub innych tajemnic prawnie chronionych.

2. Strona wnioskująca o takie ograniczenie jest obowiązana przedłożyć wersję dokumentu niezawierającą informacji objętych ograniczeniem, która zostanie udostępniona stronom.

DZIAŁ XI

Przepisy karne i kary pieniężne

Art. 208. 1. Kto bez wymaganego pozwolenia używa urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

2. Sąd może orzec przepadek urządzeń przeznaczonych lub służących do popełnienia czynu określonego w ust. 1, chociażby nie stanowiły one własności sprawcy.

3. Sąd orzeka przepadek urządzeń przeznaczonych lub służących do popełnienia czynu określonego w ust. 1, chociażby nie stanowiły one własności sprawcy, jeżeli ich używanie zagraża życiu lub zdrowiu człowieka. Przepis art. 195 Kodeksu karnego wykonawczego stosuje się niezależnie od wartości przedmiotów, których przepadek orzeczono.

Art. 209. 1. Kto:

- 1) nie wypełnia obowiązku udzielania informacji lub dostarczania dokumentów przewidzianych ustawą,
- 2) wykonuje działalność telekomunikacyjną w zakresie nieobjętym wnioskiem o wpis do rejestru,
- 3) udziela informacji określonej w pkt 1 w sposób nieprawdziwy lub niepełny,
- 4) narusza obowiązki informacyjne w stosunku do użytkowników końcowych,
- 5) nie wypełnia obowiązków lub wymagań dotyczących ofert określających ramowe warunki umów o dostępie,
- 6) nie wypełnia warunków zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego oraz rozliczeń z tego tytułu, określonych w decyzji lub w umowie,
- 7) nie wykonuje obowiązku świadczenia usługi powszechnej,
- 8) nie zachowuje określonych przez Prezesa URTiP wartości wskaźników dostępności i jakości świadczenia usługi powszechnej,
- 9) wykorzystuje częstotliwości, numerację lub zasoby orbitalne, nie posiadając do tego uprawnień lub niezgodnie z tymi uprawnieniami,
- 10) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki lub zadania na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, w zakresie i na warunkach określonych w ustawie lub decyzjach wydanych na jej podstawie,
- 11) wprowadza do obrotu urządzenie radiowe bez wymaganego oznakowania znakiem ostrzegawczym,

- 12) nie wypełnia obowiązków lub wymagań dotyczących zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, o których mowa w art. 32,
- 13) nie wypełnia obowiązków regulacyjnych nałożonych na rynkach detalicznych, o których mowa w art. 46-48,
- 14) nie wypełnia wymagań dotyczących ustalania cen, o których mowa w art. 61 ust. 2,
- 15) uniemożliwia abonentom korzystanie z uprawnienia do zmiany przydzielonego numeru, o którym mowa w art. 69,
- 16) uniemożliwia abonentom korzystanie z uprawnień do przeniesienia przydzielonego numeru, o których mowa w art. 70 i art. 71,
- 17) uniemożliwia abonentom korzystanie z uprawnienia do wyboru dostawcy usług, o którym mowa w art. 72,
- 18) nie wykonuje obowiązku zapewnienia bezpłatnych połączeń z numerami alarmowymi, o którym mowa w art. 77,
- 19) wykorzystuje numerację niezgodnie z przeznaczeniem, o którym mowa w art. 126,
- 20) nie wykonuje obowiązków związanych z udostępnianiem lub prowadzeniem oddzielnej rachunkowości, o których mowa w art. 133,
- 21) nie realizuje obowiązku zapewnienia dostępu do interfejsu programu aplikacyjnego lub elektronicznego przewodnika po programach, o którym mowa w art. 136,
- 22) nie wypełnia obowiązków lub nie stosuje warunków udostępnienia infrastruktury telekomunikacyjnej określonych w decyzji lub umowie, o których mowa w art. 139,
- 23) wprowadza do obrotu urządzenia telekomunikacyjne bez przekazania Prezesowi URTiP informacji w terminie i zakresie, o którym mowa w art. 155 ust. 2,
- 24) narusza obowiązek zachowania tajemnicy telekomunikacyjnej, o którym mowa w art. 159,
- 25) nie wypełnia obowiązków uzyskania zgody abonenta lub użytkownika końcowego, o których mowa w art. 161, art. 166, art. 169 i art. 172-174,
- 26) przetwarza dane objęte tajemnicą telekomunikacyjną, dane abonentów lub dane użytkowników końcowych w zakresie niezgodnym z art. 165,

27) niezgodnie z przepisami art. 173 przechowuje informacje w urządzeniach końcowych abonenta lub użytkownika końcowego lub korzysta z informacji zgromadzonych w tych urządzeniach

- podlega karze pieniężnej.

2. Niezależnie od kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, Prezes URTiP może, w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 1-8, 12-17, 19-22 i 24-27, nałożyć na kierującego przedsiębiorstwem telekomunikacyjnym karę pieniężną w wysokości do 300 % jego miesięcznego wynagrodzenia, naliczanego jak dla celów ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy.

3. Kary pieniężne podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym.

Art. 210. 1. Karę pieniężną, o której mowa w art. 209 ust. 1, nakłada Prezes URTiP, w drodze decyzji, w wysokości do 3 % przychodu ukaranego podmiotu, osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym. Decyzji o nałożeniu kary pieniężnej nie nadaje się rygoru natychmiastowej wykonalności.

2. Ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URTiP uwzględnia zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu oraz jego możliwości finansowe.

3. Podmiot jest obowiązany do dostarczenia Prezesowi URTiP, na każde jego żądanie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania żądania, danych niezbędnych do określenia podstawy wymiaru kary pieniężnej. W przypadku niedostarczenia danych, lub gdy dostarczone dane uniemożliwiają ustalenie podstawy wymiaru kary, Prezes URTiP może ustalić podstawę wymiaru kary pieniężnej w sposób szacunkowy, nie mniejszą jednak niż:

1) wysokość wynagrodzenia, o której mowa w art. 196 ust. 5 - w przypadku kary, o której mowa w art. 209 ust. 2;

2) kwota 500 tysięcy złotych - w pozostałych przypadkach.

4. W przypadku gdy okres działania podmiotu jest krótszy niż rok kalendarzowy, za podstawę wymiaru kary przyjmuje się kwotę 500 tysięcy złotych.

5. Kara stanowi dochód budżetu państwa.

DZIAŁ XII

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Rozdział 1

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 211. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. Nr 12, poz. 114, z późn. zm.¹⁰⁾) w art. 63 wprowadza się następujące zmiany:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

"§ 1. Kto bez złożenia pisemnego wniosku o dokonanie wpisu do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych wykonuje działalność telekomunikacyjną,

podlega karze aresztu, ograniczenia wolności lub grzywny." ;

b) uchyla się § 2;

c) § 3 otrzymuje brzmienie:

"§ 3. Kto wprowadza do obrotu urządzenia radiowe i telekomunikacyjne urządzenia końcowe podlegające obowiązkowej ocenie zgodności z zasadniczymi wymaganiami, nieposiadające wymaganego znaku zgodności,

podlega karze grzywny." ;

d) uchyla się § 4.

Art. 212. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58, z późn. zm. ¹¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 19 w ust. 12 wyrazy "Operatorzy prowadzący działalność telekomunikacyjną w sieciach publicznych" zastępuje się wyrazami "Podmioty wykonujące działalność telekomunikacyjną";

2) w art. 20c:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Dane identyfikujące abonenta, zakończenia sieci lub urządzenia telekomunikacyjnego, między którymi wykonano połączenie, oraz dane dotyczące uzyskania lub próby uzyskania połączenia między określonymi urządzeniami telekomunikacyjnymi lub zakończeniami sieci, a także okoliczności i rodzaj wykonywanego połączenia, mogą być ujawnione Policji oraz przetwarzane przez Policję - wyłącznie w celu zapobiegania lub wykrywania przestępstw.",

b) w ust. 3 wyrazy "operator sieci telekomunikacyjnej" zastępuje się wyrazami "podmiot wykonujący działalność telekomunikacyjną",

c) w ust. 4 wyrazy "Operatorzy sieci telekomunikacyjnych" zastępuje się wyrazami "Podmioty wykonujące działalność telekomunikacyjną",

d) w ust. 8 wyrazy "operatora sieci telekomunikacyjnej" zastępuje się wyrazami "podmiotu wykonującego działalność telekomunikacyjną".

Art. 213. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1399, z późn. zm. ¹²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 9e w ust. 13 wyrazy "Przedsiębiorcy prowadzący działalność telekomunikacyjną w sieciach publicznych" zastępuje się wyrazami "Podmioty wykonujące działalność telekomunikacyjną";

2) w art. 10b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Dane identyfikujące abonenta, zakończenia sieci lub urządzenia telekomunikacyjnego, między którymi wykonano połączenie, oraz dane dotyczące uzyskania lub próby uzyskania połączenia między określonymi urządzeniami telekomunikacyjnymi lub zakończeniami sieci, a także okoliczności i rodzaje wykonanego połączenia, mogą być ujawnione Straży Granicznej oraz przetwarzane przez Straż Graniczną wyłącznie w celu zapobiegania lub wykrywania przestępstw.",

b) w ust. 3 wyrazy "Przedsiębiorcy prowadzący działalność w dziedzinie telekomunikacji w sieciach publicznych" zastępuje się wyrazami "Podmioty wykonujące działalność telekomunikacyjną".

Art. 214. W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 65, Nr 64, poz. 594 i Nr 91, poz. 868) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 36b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Wywiad skarbowy może uzyskiwać oraz przetwarzać dane identyfikujące abonenta, zakończenia sieci lub urządzenia telekomunikacyjnego, między którymi wykonano połączenie, oraz dane dotyczące uzyskania lub próby uzyskania połączenia między określonymi urządzeniami telekomunikacyjnymi lub zakończeniami sieci, a także okoliczności i rodzaje wykonanego połączenia.",

b) w ust. 3 wyrazy "Operatorzy sieci telekomunikacyjnych" zastępuje się wyrazami "Podmioty wykonujące działalność telekomunikacyjną";

2) w art. 36c w ust. 10 wyrazy "Operatorzy sieci telekomunikacyjnych w sieciach publicznych" zastępuje się wyrazami "Podmioty wykonujące działalność telekomunikacyjną".

Art. 215. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654, z późn. zm.¹³⁾) w art. 15 po ust. 1o dodaje się ust. 1p w brzmieniu:

"1p. U przedsiębiorców telekomunikacyjnych kosztem uzyskania przychodów są koszty ustalone zgodnie z ust. 1, a także:

1) kwota dopłaty, o której mowa w art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800),

2) kwota rocznej opłaty telekomunikacyjnej, o której mowa w art. 183 ustawy wymienionej w pkt 1."

Art. 216. W ustawie z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2001 r. Nr 101, poz. 1114, z późn. zm. ¹⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 26:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

"5. Przewodniczący Krajowej Rady w porozumieniu z Prezesem Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty dokonuje, w drodze decyzji, rezerwacji częstotliwości niezbędnych do wykonywania ustawowych zadań przez spółki oraz określa warunki wykorzystania tych częstotliwości. Do dokonywania, wprowadzania zmian lub cofania rezerwacji częstotliwości, w zakresie określonym w art. 37 ust. 1 pkt 3, stosuje się odpowiednio przepisy art. 114 i art. 115 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800)."

b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

"8. Do rezerwacji częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów w sposób cyfrowy, drogą rozsiewczą naziemną lub rozsiewczą satelitarną, stosuje się art. 115 ust. 3 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne.";

2) w art. 37 ust. 3a otrzymuje brzmienie:

"3a. Jeżeli do rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych jest wymagana rezerwacja częstotliwości, dokonuje się jej wraz z koncesją. Do dokonywania, wprowadzania zmian lub cofania rezerwacji częstotliwości stosuje się przepisy art. 114 i 115 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne."

Art. 217. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. Nr 123, poz. 1353, z późn. zm. ¹⁵⁾) w art. 30:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Dane identyfikujące abonenta, zakończenia sieci lub urządzenia telekomunikacyjnego, między którymi wykonano połączenie, oraz dane dotyczące uzyskania lub próby uzyskania połączenia między określonymi urządzeniami telekomunikacyjnymi lub zakończeniami sieci, a także okoliczności i rodzaje wykonanego połączenia, mogą być ujawnione Żandarmerii Wojskowej oraz przetwarzane przez Żandarmerię Wojskową wyłącznie w celu zapobiegania lub wykrywania przestępstw.";

b) w ust. 3 wyrazy "Przedsiębiorcy prowadzący działalność w dziedzinie telekomunikacji w sieciach publicznych" zastępuje się wyrazami "Podmioty wykonujące działalność telekomunikacyjną".

Art. 218. W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. Nr 74, poz. 676, z późn. zm. ¹⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 27 w ust. 12 wyrazy "Operatorzy prowadzący działalność telekomunikacyjną w sieciach publicznych" zastępuje się wyrazami "Podmioty wykonujące działalność telekomunikacyjną";

2) w art. 28:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

"1) identyfikacyjnych abonenta, zakończenia sieci lub urządzenia telekomunikacyjnego oraz dotyczących faktu, okoliczności i rodzaju połączenia lub próby uzyskania połączenia między określonymi urządzeniami telekomunikacyjnymi lub zakończeniami sieci,"

b) w ust. 1 w pkt 2 po wyrazach "zakończeń sieci" dodaje się wyrazy "lub urządzeń telekomunikacyjnych",

c) w ust. 2 wyrazy "operatora sieci telekomunikacyjnej" zastępuje się wyrazami "podmiot wykonujący działalność telekomunikacyjną",

d) w ust. 3 wyrazy "operator sieci telekomunikacyjnej" zastępuje się wyrazami "podmiot wykonujący działalność telekomunikacyjną",

e) w ust. 4 wyrazy "Operatorzy sieci telekomunikacyjnych" zastępuje się wyrazami "Podmioty wykonujące działalność telekomunikacyjną".

Art. 219. W ustawie z dnia 9 lipca 2003 r. o Wojskowych Służbach Informacyjnych (Dz. U. Nr 139, poz. 1326 i Nr 179, poz. 1750 oraz z 2004 r. Nr 19, poz. 177) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 26 w ust. 5 wyrazy "Operatorzy świadczący usługi telekomunikacyjne w sieciach publicznych" zastępuje się wyrazami "Podmioty wykonujące działalność telekomunikacyjną";

2) w art. 27:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

"1) identyfikacyjnych abonenta, zakończenia sieci lub urządzenia telekomunikacyjnego oraz dotyczących faktu, okoliczności i rodzaju połączenia lub próby uzyskania połączenia między określonymi urządzeniami telekomunikacyjnymi lub zakończeniami sieci,"

b) w ust. 1 w pkt 2 po wyrazach "zakończeń sieci" dodaje się wyrazy "lub urządzeń telekomunikacyjnych",

c) w ust. 2 wyrazy "operatora sieci telekomunikacyjnej" zastępuje się wyrazami "podmiot wykonujący działalność telekomunikacyjną",

d) w ust. 3 wyrazy "Operator sieci telekomunikacyjnej" zastępuje się wyrazami "Podmiot wykonujący działalność telekomunikacyjną",

e) w ust. 4 wyrazy "Operator sieci telekomunikacyjnej" zastępuje się wyrazami "Podmiot wykonujący działalność telekomunikacyjną".

Art. 220. W ustawie z dnia 12 czerwca 2003 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. Nr 130, poz. 1188 oraz z 2004 r. Nr 69, poz. 627 i Nr 96, poz. 959) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 62 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Prawo dochodzenia w postępowaniu sądowym, w postępowaniu, o którym mowa w art. 62a, lub w postępowaniu przed stałym konsumenckim sądem polubownym roszczeń określonych w ustawie, wynikających ze stosunków z operatorem świadczącym powszechnie usługi pocztowe w zakresie świadczenia powszechnych usług pocztowych, przysługuje nadawcy albo adresatowi po wyczerpaniu drogi postępowania reklamacyjnego.";

2) po art. 62 dodaje się art. 62a i art. 62b w brzmieniu:

"Art. 62a. 1. Spór cywilnoprawny między konsumentem a operatorem świadczącym usługi pocztowe może być zakończony polubownie w drodze postępowania mediacyjnego.

2. Postępowanie mediacyjne prowadzi Prezes URTiP na wniosek konsumenta lub z urzędu, jeżeli wymaga tego ochrona interesu konsumenta.

3. W toku postępowania mediacyjnego Prezes URTiP zapoznaje operatora, o którym mowa w ust. 1, z roszczeniem konsumenta, przedstawia stronom sporu przepisy prawa mające zastosowanie w sprawie oraz ewentualne propozycje polubownego zakończenia sporu.

4. Prezes URTiP może wyznaczyć stronom termin polubownego zakończenia sprawy.

5. Prezes URTiP odstępuje od postępowania mediacyjnego, jeżeli w wyznaczonym terminie sprawa nie została polubownie zakończona oraz w razie oświadczenia co najmniej jednej ze stron, że nie wyraża ona zgody na polubowne zakończenie sprawy.

Art. 62b. Stałe polubowne sądy konsumenckie przy Prezesie URTiP działają na zasadach określonych w art. 110 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800)."

Rozdział 2

Przepisy przejściowe

Art. 221. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, który przed dniem wejścia w życie ustawy był operatorem o znaczącej pozycji rynkowej lub w stosunku do którego wydano decyzję ustalającą znaczącą pozycję rynkową, po uprawomocnieniu się tej decyzji, w zakresie:

1) świadczenia usług telefonicznych świadczonych w stacjonarnych publicznych sieciach telefonicznych - jest obowiązany do wykonywania obowiązków, o których mowa w:

a) art. 33 - w zakresie połączenia sieci,

b) art. 34 ust. 2 pkt 2 - w zakresie dostępu do lokalnej pętli abonenckiej lub podpętli abonenckiej, w warunkach pełnego dostępu lub dostępu współdzielonego wraz z kolokacją, dostępem do połączeń kablowych i odpowiednich systemów informacyjnych,

c) art. 34 ust. 2 pkt 5 - w zakresie dostępu do budynków i infrastruktury telekomunikacyjnej, przy czym opłaty z tytułu dostępu do budynków i infrastruktury telekomunikacyjnej powinny być ustalane na podstawie przejrzystych i obiektywnych kryteriów zapewniających równe traktowanie użytkowników,

d) art. 34 ust. 2 pkt 10 - w zakresie spełniania wszystkich uzasadnionych żądań związanych z dostępem do jego sieci, włącznie z żądaniem zapewnienia dostępu do swojej sieci w każdym technicznie uzasadnionym jej punkcie niebędącym zakończeniem sieci, przy czym wniosek uważa się za uzasadniony, jeśli sieć przyłączana została wybudowana zgodnie z przepisami prawa,

e) art. 34 ust. 2 pkt 11,

f) art. 36 - w zakresie połączenia sieci,

g) art. 37 ust. 1 - w zakresie udzielania przedsiębiorcom telekomunikacyjnym zamierzającym zawrzeć z nim umowę o połączeniu sieci informacji niezbędnych do przygotowania takiej umowy,

h) art. 38 - w zakresie połączenia sieci,

i) art. 39 - w zakresie połączenia sieci, a w przypadku braku możliwości ustalenia kosztów zgodnie z

obowiązkiem nałożonym w art. 39 Prezes URTiP może w drodze decyzji nałożyć obowiązek odpowiedniego dostosowania opłat, uwzględniając wysokość opłat stosowanych na porównywalnych rynkach konkurencyjnych,

j) art. 42 ust. 1 - w zakresie połączeń sieci, usługi dzierżawy łączy, dostępu do budynków i infrastruktury telekomunikacyjnej i dostępu do lokalnej pętli abonenckiej,

k) art. 43 ust. 6 - w zakresie połączeń sieci, usługi dzierżawy łączy, dostępu do budynków i infrastruktury telekomunikacyjnej i dostępu do lokalnej pętli abonenckiej,

l) art. 46 ust. 3 pkt 3 i 4,

m) art. 72;

2) świadczenia usług telefonicznych świadczonych w ruchomych publicznych sieciach telefonicznych - jest obowiązany do wykonywania obowiązków, o których mowa w:

a) art. 33 - w zakresie połączenia sieci,

b) art. 34 ust. 2 pkt 5 - w zakresie dostępu do budynków i infrastruktury telekomunikacyjnej,

c) art. 34 ust. 2 pkt 10 - w zakresie spełniania wszystkich uzasadnionych żądań związanych z dostępem do jego sieci, włącznie z żądaniem zapewnienia dostępu do swojej sieci w każdym technicznie uzasadnionym jej punkcie niebędącym zakończeniem sieci, jeśli sieć przyłączana została wybudowana zgodnie z przepisami prawa, przy czym opłaty z tego tytułu powinny być ustalane na podstawie przejrzystych i obiektywnych kryteriów zapewniających równe traktowanie użytkowników,

d) art. 34 ust. 2 pkt 11,

e) art. 36 - w zakresie połączenia sieci,

f) art. 37 ust. 1 - w zakresie udzielania przedsiębiorcom telekomunikacyjnym zamierzającym zawrzeć z nim umowę o połączeniu sieci informacji niezbędnych do przygotowania takiej umowy;

3) świadczenia usług dzierżawy łączy telekomunikacyjnych - jest obowiązany do wykonywania obowiązków, o których mowa w:

a) art. 33 - w zakresie połączenia sieci,

b) art. 34 ust. 2 pkt 5 - w zakresie dostępu do budynków i infrastruktury telekomunikacyjnej,

c) art. 34 ust. 2 pkt 10 - w zakresie spełniania wszystkich uzasadnionych żądań związanych z dostępem do jego sieci, włącznie z żądaniem zapewnienia dostępu do swojej sieci w każdym technicznie uzasadnionym jej punkcie niebędącym zakończeniem sieci, przy czym wniosek uważa się za uzasadniony, jeśli sieć przyłączana została wybudowana zgodnie z przepisami prawa,

d) art. 34 ust. 2 pkt 11,

e) art. 36 - w zakresie połączenia sieci,

f) art. 37 ust. 1 - w zakresie udzielania przedsiębiorcom telekomunikacyjnym zamierzającym zawrzeć z nim umowę o połączeniu sieci informacji niezbędnych do przygotowania takiej umowy,

g) art. 38 - w zakresie połączenia sieci,

h) art. 39 - w zakresie połączenia sieci, a w przypadku braku możliwości ustalenia kosztów zgodnie z obowiązkiem nałożonym w art. 39 Prezes URTiP może w drodze decyzji nałożyć obowiązek odpowiedniego dostosowania opłat, uwzględniając wysokość opłat stosowanych na porównywalnych rynkach konkurencyjnych,

i) art. 42 ust. 1 - w zakresie połączeń sieci, dostępu do budynków i infrastruktury telekomunikacyjnej i usługi dzierżawy łączy,

j) art. 43 ust. 6 - w zakresie połączeń sieci, dostępu do budynków i infrastruktury telekomunikacyjnej i usługi dzierżawy łączy,

k) art. 46 ust. 3 pkt 3 i 4,

l) art. 47;

4) świadczenia usług na krajowym rynku połączeń międzyoperatorskich, w tym połączeń wewnątrz sieciowych - jest obowiązany do wykonywania obowiązków, o których mowa w:

a) art. 33 - w zakresie połączenia sieci,

b) art. 34 ust. 2 pkt 5 - w zakresie dostępu do budynków i infrastruktury telekomunikacyjnej,

c) art. 34 ust. 2 pkt 10 - w zakresie spełniania wszystkich uzasadnionych żądań związanych z dostępem do jego sieci, włącznie z żądaniem zapewnienia dostępu do swojej sieci w każdym technicznie uzasadnionym jej punkcie niebędącym zakończeniem sieci, przy czym wniosek uważa się za uzasadniony, jeśli sieć przyłączana została wybudowana zgodnie z przepisami prawa,

d) art. 34 ust. 2 pkt 11,

e) art. 36 - w zakresie połączenia sieci,

f) art. 37 ust. 1 - w zakresie udzielania przedsiębiorcom telekomunikacyjnym zamierzającym zawrzeć z nim umowę o połączeniu sieci informacji niezbędnych do przygotowania takiej umowy,

g) art. 38 - w zakresie połączenia sieci,

h) art. 39 - w zakresie połączenia sieci, a w przypadku braku możliwości ustalenia kosztów zgodnie z obowiązkiem nałożonym w art. 39 Prezes URTiP może w drodze decyzji nałożyć obowiązek odpowiedniego dostosowania opłat, uwzględniając wysokość opłat stosowanych na porównywalnych rynkach konkurencyjnych,

i) art. 46 ust. 3 pkt 3 i 4.

2. Nałożenie na przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązków na podstawie ust. 1 traktuje się za równoważne nałożeniu tych obowiązków w drodze decyzji Prezesa URTiP w trybie określonym w ustawie.

3. Przepis ust. 1 stosuje się do dnia uprawomocnienia się odpowiednich decyzji, o których mowa w art. 25.

4. Do czasu wyłonienia przedsiębiorców telekomunikacyjnych wyznaczonych do świadczenia usługi powszechnej, obowiązek świadczenia tej usługi wykonuje przedsiębiorca, który na podstawie dotychczasowych przepisów został uznany za operatora publicznego o znaczącej

pozycji rynkowej w zakresie świadczenia usług telefonicznych w stacjonarnych publicznych sieciach telefonicznych.

5. W okresie stosowania ust. 1 lub w okresie, o którym mowa w ust. 4, przedsiębiorcy telekomunikacyjni wykonują obowiązki wymienione w tych przepisach, stosując akty wykonawcze wydane na podstawie ustawy z dnia 21 lipca 2000 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 73, poz. 852, z późn. zm. ¹⁷⁾).

Art. 222. 1. Z zastrzeżeniem art. 226, do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do spraw wszczętych na podstawie przepisów art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2000 r. - Prawo telekomunikacyjne i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy tej ustawy.

3. W zakresie spraw zakończonych w ramach postępowania administracyjnego, a niezakończonych w toku postępowania odwoławczego, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 223. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustawy z dnia 21 lipca 2000 r. - Prawo telekomunikacyjne zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy, jednak nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 224. 1. Przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, który w dniu wejścia w życie ustawy posiada zezwolenie telekomunikacyjne lub zgłoszenie działalności telekomunikacyjnej, w rozumieniu przepisów dotychczasowych, Prezes URTiP wpisuje z urzędu do rejestru oraz wydaje zaświadczenie w terminie 8 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny wykonujący działalność telekomunikacyjną, która na podstawie dotychczasowych przepisów nie wymagała posiadania zezwolenia telekomunikacyjnego lub dokonania zgłoszenia działalności telekomunikacyjnej, zobowiązany jest w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie ustawy do złożenia wniosku o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 10 ust. 4.

3. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, o którym mowa w ust. 1, może, na zasadach określonych w ustawie, wykonywać działalność telekomunikacyjną w zakresie określonym w posiadanym zezwoleniu telekomunikacyjnym lub wynikającym z dokonanego zgłoszenia działalności telekomunikacyjnej.

4. Jeżeli informacje zawarte w zezwoleniu lub zgłoszeniu, o którym mowa w ust. 1, nie zawierają wszystkich danych, o których mowa w art. 10 ust. 4, Prezes URTiP może wezwać przedsiębiorcę telekomunikacyjnego do uzupełnienia wymaganych informacji w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania.

5. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, Prezes URTiP wydaje decyzję o wykreśleniu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z rejestru.

6. Zezwolenia telekomunikacyjne oraz zgłoszenia działalności telekomunikacyjnej zachowują moc do dnia dokonania wpisu, o którym mowa w ust. 1.

7. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni, o których mowa w ust. 1, posiadający zobowiązania finansowe wobec Skarbu Państwa z tytułu opłat koncesyjnych, są obowiązani do ich wykonania na zasadach dotychczasowych.

8. Przepisy niniejszej ustawy nie naruszają przepisów ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o restrukturyzacji zobowiązań koncesyjnych operatorów stacjonarnych publicznych sieci telefonicznych (Dz. U. Nr 233, poz. 1956).

Art. 225. Przedsiębiorcy lub inne podmioty uprawnione do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów, które przed dniem wejścia w życie ustawy eksploatowały sieć wewnętrzną lub świadczyły usługi w sieci wewnętrznej, w rozumieniu przepisów dotychczasowych, mogą prowadzić dotychczasową działalność pod warunkiem złożenia wniosku o wpis do rejestru przed upływem 8 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 226. Wnioski o wydanie zezwolenia telekomunikacyjnego, których rozpatrywanie nie zakończyło się wydaniem decyzji ostatecznej do dnia wejścia w życie ustawy oraz zgłoszenia działalności telekomunikacyjnej, od dnia złożenia których do dnia wejścia w życie ustawy nie upłynął termin uprawniający do podjęcia działalności nimi objętej, traktuje się jako wnioski o wpis do rejestru.

Art. 227. 1. Rezerwacje częstotliwości oraz przydziały numeracji, w tym zawarte w zezwoleniach telekomunikacyjnych, dokonane przed dniem wejścia w życie ustawy, stają się odpowiednio rezerwacjami częstotliwości albo przydziałami numeracji w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Pozwolenia radiowe oraz świadectwa operatora urządzeń radiowych, w rozumieniu przepisów dotychczasowych, stają się odpowiednio pozwoleniami radiowymi albo świadectwami operatora urządzeń radiowych w rozumieniu niniejszej ustawy.

3. Przepisy art. 122 ust. 1 pkt 1 i 3, ust. 2 i 3 oraz art. 123 stosuje się odpowiednio do rezerwacji częstotliwości oraz pozwoleń radiowych wydanych przed dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 228. 1. Prezes URTiP powołany na podstawie przepisów dotychczasowych pełni funkcje do końca kadencji.

2. Pracownicy URTiP stają się z dniem wejścia w życie ustawy pracownikami URTiP w rozumieniu przepisów tej ustawy.

3. Oddziały okręgowe wchodzące w skład URTiP przed dniem wejścia w życie ustawy stają się oddziałami okręgowymi w rozumieniu tej ustawy.

4. Członkowie Rady Telekomunikacji i Rady Usług Pocztowych, powołani na podstawie przepisów dotychczasowych, pełnią funkcję do końca kadencji.

Art. 229. Finansowanie URTiP do dnia 31 grudnia 2004 r. odbywa się z części budżetowej, przeznaczonej na funkcjonowanie URTiP.

Art. 230. Operator publiczny posiadający zezwolenie telekomunikacyjne na eksploatację sieci przeznaczonej do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, przed dniem wejścia w życie ustawy, jest obowiązany do uiszczenia za rok 2004 opłaty, o której mowa w art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2000 r. - Prawo telekomunikacyjne.

Art. 231. Opłatę, o której mowa w art. 183, za rok 2005 uiszcza przedsiębiorca telekomunikacyjny, który wykonywał działalność telekomunikacyjną co najmniej przez 2 lata przed dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 232. Wymagań, o których mowa w art. 148 ust. 1 pkt 3 lit. a, nie stosuje się do urządzeń radiowych używanych przed dniem wejścia w życie ustawy na podstawie pozwoleń.

Art. 233. Aparatura, w tym urządzenia radiowe i telekomunikacyjne urządzenia końcowe bez oznakowania znakiem zgodności, wprowadzone do obrotu lub używane na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy, mogą być nadal używane, jeżeli nie powodują zakłóceń w pracy innej aparatury.

Rozdział 3

Przepisy końcowe

Art. 234. Traci moc ustawa z dnia 21 lipca 2000 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 73, poz. 852, z późn. zm.¹⁸⁾), z wyjątkiem art. 25 ust. 5, art. 27 ust. 3, art. 30-33, art. 112 ust. 5 i 6, które tracą moc z dniem 31 grudnia 2004 r.

Art. 235. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 81 ust. 5, art. 100, art. 118 ust. 7, art. 150 ust. 3, art. 180 ust. 2 i art. 183-185, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2005 r.

---

1) Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

1) dyrektywy 2002/21/WE z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (Dz. Urz. WE L 108 z 24.4.2002);

2) dyrektywy 2002/20/WE z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usługi łączności elektronicznej (Dz. Urz. WE L 108 z 24.4.2002);

3) dyrektywy 2002/19/WE z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej i urządzeń towarzyszących oraz ich łączenia (Dz. Urz. WE L 108 z 24.4.2002);

4) dyrektywy 2002/22/WE z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i praw użytkowników odnoszących się do sieci i usług łączności elektronicznej (Dz. Urz. WE L 108 z 24.4.2002);

5) dyrektywy 2002/58/WE z dnia 12 lipca 2002 r. w sprawie przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (Dz. Urz. WE L 201 z 31.7.2002);

6) dyrektywy 2002/77/WE z dnia 16 września 2002 r. w sprawie konkurencji na rynkach sieci i usług łączności elektronicznej (Dz. Urz. WE L 249 z 17.9.2002);

7) dyrektywy 1999/5/WE z dnia 9 marca 1999 r. w sprawie urządzeń radiokomunikacyjnych i telekomunikacyjnych urządzeń końcowych oraz wzajemnego uznawania ich zgodności (Dz. Urz. WE L 91 z 7.4.1999);

8) dyrektywy 89/336/EWG z dnia 3 maja 1989 r. o zbliżeniu praw państw członkowskich dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. Urz. L 139 z 23.05.89).

Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie - z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej - dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej - wydanie specjalne.

2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 25, poz. 253 i Nr 56, poz. 517, z 2003 r. Nr 96, poz. 874 oraz z 2004 r. Nr 91, poz. 874.

3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 124, poz. 1152, Nr 139, poz. 1324 i Nr 229, poz. 2276 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 145, poz. 1535 i Nr 146, poz. 1546.

4) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 129, poz. 1447 i Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984, Nr 126, poz. 1070, Nr 130, poz. 1112, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1682 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 1, poz. 15, Nr 80, poz. 717, 720 i 721, Nr 96, poz. 874, Nr 162, poz. 1568, Nr 203, poz. 1966 i Nr 217, poz. 2124 oraz z 2004 r. Nr 6, poz. 39, Nr 19, poz. 177, Nr 91, poz. 870, Nr 92, poz. 880 i Nr 141, poz. 1492.

5) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 718, Nr 130, poz. 1188, Nr 170, poz. 1652 i Nr 229, poz. 2275 oraz z 2004 r. Nr 70, poz. 631, Nr 92, poz. 881, Nr 93, poz. 896 i 899 i Nr 96, poz. 959.

6) Dyrektywa 1999/5/WE z dnia 9 marca 1999 r. w sprawie urządzeń radiokomunikacyjnych i telekomunikacyjnych urządzeń końcowych oraz wzajemnego uznawania ich zgodności (Dz. Urz. WE L 91 z 7.4.1999, str. 10 i n.).

7) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 124, poz. 1152, Nr 130, poz. 1190, Nr 137, poz. 1302, Nr 149, poz. 1451 i 1452, Nr 162, poz. 1568, Nr 200, poz. 1953 i Nr 210, poz. 2036 oraz z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 92, poz. 884 i Nr 121, poz. 1264.

8) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 11, poz. 95 i Nr 92, poz. 1062, z 2000 r. Nr 94, poz. 1037, Nr 116, poz. 1216, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 16, poz. 166, Nr 39, poz. 459, Nr 42, poz. 475, Nr 110, poz. 1189, Nr 125, poz. 1368 i Nr 130, poz. 1452, z 2002 r. Nr 89, poz. 804, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188, Nr 137, poz. 1302, Nr 170, poz. 1660 i Nr 228, poz. 2255 i 2256 oraz z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 64, poz. 593, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 868, Nr 93, poz. 894, Nr 116, poz. 1205, Nr 122, poz. 1288, Nr 123, poz. 1291, Nr 146, poz. 1546 i Nr 162, poz. 1692.

9) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 110, poz. 1189, z 2002 r. Nr 135, poz. 1144 i Nr 166, poz. 1360, z 2003 r. Nr 223, poz. 2220 i Nr 229, poz. 2275 oraz z 2004 r. Nr 34, poz. 293.

10) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1981 r. Nr 24, poz. 124, z 1982 r. Nr 16, poz. 125, z 1983 r. Nr 6, poz. 35 i Nr 44, poz. 203, z 1984 r. Nr 54, poz. 275, z 1985 r. Nr 14, poz. 60 i Nr 23, poz. 100, z 1986 r. Nr 39, poz. 193, z 1988 r. Nr 20, poz. 135 i Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 34, poz. 180, z 1990 r. Nr 51, poz. 297, Nr 72, poz. 422 i Nr 86, poz. 504, z 1991 r. Nr 75, poz. 332 i Nr 91, poz. 408, z 1992 r. Nr 24, poz. 101, z 1994 r. Nr 123, poz. 600, z 1995 r. Nr 6, poz. 29, Nr 60, poz. 310 i Nr 95, poz. 475, z 1997 r. Nr 54, poz. 349, Nr 60, poz. 369, Nr 85, poz. 539, Nr 98, poz. 602, Nr 104, poz. 661, Nr 106, poz. 677, Nr 111, poz. 724, Nr 123, poz. 779, Nr 133, poz. 884 i Nr 141, poz. 942, z 1998 r. Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 83, poz. 931 i Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 73, poz. 852, Nr 74, poz. 855 i Nr 117, poz. 1228, z 2001 r. Nr 100, poz. 1081, Nr 106, poz. 1149, Nr 125, poz. 1371, Nr 128, poz. 1409 i Nr 129, poz. 1438, z 2002 r. Nr 19, poz. 185, Nr 25, poz. 253 i Nr 135, poz. 1145 oraz z 2004 r. Nr 11, poz. 95, Nr 62, poz. 576 i Nr 69, poz. 626 i Nr 93, poz. 891.

11) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 19, poz. 185, Nr 74, poz. 676, Nr 81, poz. 731, Nr 113, poz. 984, Nr 115, poz. 996, Nr 153, poz. 1271, Nr 176, poz. 1457 i Nr 200, poz. 1688 oraz z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 113, poz. 1070, Nr 130, poz. 1188 i 1190, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1609, Nr 192, poz. 1873 i Nr 210, poz. 2036.

12) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 113, poz. 1070, Nr 128, poz. 1175, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1609 i Nr 210, poz. 2036 oraz z 2004 r. Nr 29, poz. 257.

13) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 60, poz. 700 i 703, Nr 86, poz. 958, Nr 103, poz. 1100, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1315 i 1324, z 2001 r. Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190 i Nr 125, poz. 1363, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 93, poz. 820, Nr 141, poz. 1179, Nr 169, poz. 1384, Nr 199, poz. 1672, Nr 200, poz. 1684 i Nr 230, poz. 1922, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 96, poz. 874, Nr 137, poz. 1302, Nr 180, poz. 1759, Nr 202, poz. 1957, Nr 217, poz. 2124 i Nr 223, poz. 2218 oraz z 2004 r. Nr 6, poz. 39, Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 116, poz. 1203, Nr 121, poz. 1262, Nr 123, poz. 1291 i Nr 146, poz. 1546.

14) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 25, poz. 253 i Nr 56, poz. 517, z 2003 r. Nr 96, poz. 874 oraz z 2004 r. Nr 91, poz. 874.

15) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 89, poz. 804, z 2003 r. Nr 113, poz. 1070 i Nr 139, poz. 1326 oraz z 2004 r. Nr 116, poz. 1203.

16) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 113, poz. 1070, Nr 130, poz. 1188 i Nr 166, poz. 1609 oraz z 2004 r. Nr 109, poz. 1159.

17) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 122, poz. 1321 i Nr 154, poz. 1800 i 1802, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676 i Nr 166, poz. 1360 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 113, poz. 1070, Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1652.

18) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 122, poz. 1321 i Nr 154, poz. 1800 i poz. 1802, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676 i Nr 166, poz. 1360 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 113, poz. 1070, Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1652.